

Dresdae, B. Reg. Hainio ignot. — Ioannes Schöffler Ulmenis in urbe patria ab anno 1492 typographus erat; aliquandiu Frisingae commoratus est. Cf. Dictionnaire de géogr. p. 1283 et Hain-Burger p. 287. 139.

Basileae, Iac. de Pfortzen, a. 1498. Partes I. II. cum glosa notabili. 122 et 108 foll. s. num., c. sign. aij—viiiij et Aij—Riiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Prima pars doctrinalis # Alexandri cū sententijs : notabilibus et voca # bulorū lucida expositio : nonnullis annexis # argumentis cum eorundē replicis : ad nouel # lorum in grāmatica incipientiū pfectum : cū # quibusdam alijs additis pro in scientijs alijs # qualiter prouocetis. # Sequitur icon magistri cum 2 discipulis : supra inscriptum est emblemata : Accipies tanti doctoris dog # mata sancti. *Fol. 1^b*: Glosa notabilis # (b) Anquā paruulis # etc. *Fol. 121^b*: Expolitio textus et exemplorū pme ptis Alexandri : equiuocorū et synonymorū # etc., l. 2. inf.: Impressa Basilio (sic) p Iacobū de Pfortzen # Anno a natiuitate xpi. M.CCCC.XCVIII. # *Fol. 122 vacat*.

II. *Fol. 1^a*: Glosa notabilis secundo # partis Alexandri (sic) cū interlinealibus expositionibus textus # eiusdē in planissimis sententijs subiunctis perqulebre ordi # natis questionibus etc. Sequitur eadem icon quae supra. *Fol. 1^b*: Glosa notabilis # (Q) Uam pulera taberna : # eula tua etc. *Fol. 108^b*: Explicit feliciter Secunda pars Alexandri euj glo # sis metrorum etc., l. 3. inf.: Impressa # Basilee per Iacobum de Pfortzen Anno natiuitatis # dominice Millesimo quadringentesimononagesimo : # octauo. (sic) #

Basileae, B. Un.; Monachii, B. Reg. (parti I. priora 6 folia desunt). Cf. Hain no. 691 et 718. — Iacobus de Pfortzen sive Pforzheim a. 1488 Basileae typographus consedit. Cf. Dictionnaire de géogr. p. 1021 et de operibus eius usque ad a. 1500 Hain-Burger p. 240.

140.

Coloniae, Henr. Quentell, a. 1498. Pars I. cum glosa notabili. 124 foll. s. num., c. sign. aij—viiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Prima pars doctrinalis Ale # xandri cum sententijs. notabili # bus, et vocabulorum lucida expositione. nonnullisq # annexis # argumentis cum eorundem replicis, ad nouellorū in gram # matica incipientiū pfectum, cum quibusdam alijs additis # p in sciētijs aliquantulū puectis, de nouo diligētissime reuisa # COLONIA #. Sequitur icon xylogr.: magister in cathedra stans, ante eum 4 discipuli, supra inscriptio est: Alexander cum 4 discipulis suis #. *Fol. 1^b*: Glosa notabilis # () Anq paruulis hae po # tum dedi vobis etc. *Fol. 121^a*: Expolitio textus et exemplorū prime partis Alexandri # etc., l. 2. inf.: Impressa in felici Colon. circa summū p Henricū Quen # tell. Anno a natiuitate xpi. M.CCCC.XCVIII. Nona nouēbris #. *Fol. 121^b vacat*.

Vratislaviae, B. Un.; Basileae, B. Un.; Hannoverae, B. Ur. Editio, quam Hainius no. 717 adnotauit: Pars secunda cum sententijs notabilibus et vocabulorum lucida expositione. Coloniae per Henricum Quentell a. 1498. 4. eadem esse videtur, cum pars II. cum, quam Hainius posuit, inscriptionem sibi non habuit.

141.

Locis, typographi nomen et annus desunt exemplari in sine mutilo (Coloniae, Quentell c. a. 1498). Pars II. cum glosa notabili. 116 foll. c. sign. Aij—Siiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Glosa notabilis secūdo partis # Alexandri cū interlineariib' expolitib' textus eiusdē in planissimis # sentētijs. subiunctis ppulere ordinat' questionib' atq # argumētis cū # replicis etc. Sequitur icon magistri circum manu tenentis et 3 discipulorum. *Fol. 1^b*: Glosa notabilis. # QUam pulera tabernacula tua Iacob : tētoria tua # israel. etc. *Fol. 116 deest exemplari*.

Murburgi Hess., B. Un. Haec editio a typotheta iam descripta erat, cum a Roedigero bibliothecario Marburgensi edoctus sum cum cum editione partis I. Coloniae in officina Quentelliana a. 1506 confecta, quam no. 193 describens, ino volumine comprehendi. Quare editio haec illi potius anno attribuenda et hoc loco delenda est, quod quidem nos ipsos facere continua numerorum series iam prohibet.

142.

Daventriae, Rich. Pafract, a. 1499, d. III. m. Ian. Wilhelmi Zenders de Werdt opus minus II. partis. 122 foll. s. num., c. sign. aij—viiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Opus min⁹ secūdo partis # Alexandri introductorium ad # op⁹ maius eiusdē perutile #. *Fol. 1^b*: (C) Irea principium partis secūdo Alexandri queritur primo quid # est grāmatica etc. *Fol. 122^a*: Pinitur dei gratia op⁹ minus secūdo ptis Alexan # dri pro pueris clare breuiterq # institutis: per Wilhel # mū zenders de Werdt collectū. Et quae illie breuitatis # gratia : ne pueris fastidiū ex plicitate generetur : omis # sa sunt : in ope maiori eū plurimis elegantijs et questio # nib⁹ feitu dignis in scholis disputandis : argumentis et re # plicis annexis : vt in logica Petri hispani fecimus : # colligitur et absoluitur. Impressum Dauentrie per # me Richardum pafract Anno dñi M.CCCC.XCIX. Tercia Ianuarij. # *Fol. 122^b vacat*.

Sangalli, B. Cuen.; Augustae Trevir., B. Ur. Cf. Campbell no. 136.

143.

Daventriae, Rich. Pafract, a. 1499, d. XXVI. m. Ian. Wilhelmi Zenders de Werdt opus minus I. partis. 134 foll. s. num., c. sign. aij—ziijij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Op⁹ min⁹ Prime partis # Alexandri cum questionē # lis de optimis morib⁹ et virtutib⁹ interpositis # cū questionib⁹ sentētijs text⁹ declaratib⁹ feitu # dignis : cū argumētis et eorundē solutionib⁹ in # scholis disputandis pro pueris instituendis diligenter collectis. # *Fol. 1^b vacat*. *Fol. 2^a*: Ad omnes scholarum rectores : ut iuvenes a # puericia virtutib⁹ et optimis moribus institutū # tur exhortatio etc. *Fol. 6^a*: Prohemium Alexandri # Alexandri Prima ps. nō est minima ars # etc. *Fol. 131^a*: Pinit Prime partis Alexandri novū cō # mentum perutile. cū questionē # morib⁹ virtutib⁹ atq # vitis Per wilhel # mū Senderum pro pueris institutis # collectū. Et Davētrie per Richardum pafract, diligētē impressum Ano do # mini. M.CCCC.XCIX. Viceima sexta Ianuarij. #

Maihingar, B. Princ. A Campbellio no. 135 not. ex Panzero I. p. 365 no. 129, quem etiam Hainius no. 768 secutus est.

144.

Argentinae, Io. Pryss, a. 1499. Partes I. II. cum dictis Ioannis Synthen. 168 et 135 foll. s. num., c. sign. Aij—Xiiij et aij—riiij, typi Goth., in 8°.

I. *Fol. 1^a*: Dieta iohānis synthen # super prima parte alex. # *Sequitur icon xylogr. annuntiationem Mariae repraesentans. Fol. 1^b*: Registrum prime partis magistri Alexandri ostendens # numerū capitulorū. etc. *Fol. 168^a*: Finit sup Prima pte doctrinalis Alexandri ve- # nerabilis iohānis Synthen copulata Argentine # fāma diligentia nouiter emendata. # impressa p In # dustrā iohānē Priif' eiū argentia. Anno dñi M # cccc.xcix. xiiij die mensis Martii. # *Fol. 168^b vacat.*

II. *Fol. 1^a*: Dieta iohānis synthen # super Sed'n parte alex. # *Sequitur eadem icon ac supra. Fol. 1^b*: Registrū Sed'o partis Alexan # dri etc. *Fol. 135^b*: ¶ Finit hic Glosa super Secunda parte magistri # Alexandri. p Ioannem Synthis collecta. Et nūc # in optimā formā redacta. Impressa Argentine p # industriā viq Ioannem priif'. Anno. mcccc.xcix. #

Vindobonae, B. Cues.; Gottingae, B. Un.; Coburgi, B. Duc.; Oxoniae, B. Boll. Cf. Hain no. 14763. — Ioannes Prys sive Prüss ab a. 1483 Argentinensis typographus erat. Cf. Hain-Burger p. 251 sq.

145.

Daventriae, Rich. Paeraet, a. 1499, paenult. m. Sept. Wilhelmi Zenders de Werdt opus minus II. partis. 122 foll. s. num., c. sign. aij—viiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Opus min^o Secūdo partis # Alexandri introductorū ad # op^o maius eiusdē perutile. # *Fol. 1^b*: () Irea principium partis secūdo Alexandri queritur primo quid # est grāmatica etc. *Fol. 3^a, l. 12*: () Ie iubet ordo libri vocū regimē reserari #. *Fol. 122^a*: ¶ Finitur dei gratia op^o minus Secūdo ptis Alexan # dri pro pueris clare breuiterq; instruēdis. per Wilhel # mū zenders de Werdt collectū Et quo illie breuitatis # gratia : ne pueris suffidiū ex # plicitate generet : omissa # sunt : in ope maiori cū plurimis elegātij : questionib' # bus scitu dignis in scholis disputādis : argumētis : re # plicis annexis : ut in logica Petri hispani fecim^o : colli # gātur et absolūtur. Impressum Dauentrie per me # Richardum paeraet. Anno dñi. mcccc.xcix. Penul # tima Septembris. # *Fol. 122^b vacat.*

Giesae, B. Un. A Campbellio no. 137 descr. e Serapeo 1852 p. 141.

146.

Basileae, Iac. de Pfortzen, a. 1499. Partes I. II. cum glosa notabili. 112 et 100 foll. s. num., c. sign. aij—yiiij et Aij—Uiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Prima pars doctrinalis Alexan # dri cum sententijs : notabilibus : vocabulorū # lucida expollitione : nōnullis annexis argumē # tis cū eorundem replicis : ad nouellorū in grā # matica incipientiū profectum :

cum quibufday # alijs additis p in sciētij aliqualiter puectis. # *Sequitur icon angeli utraque manu clypeum tenentis. Fol. 1^b*: Glosa notabilis # (t) Anquā paruulis Iac # potū dedi vobis etc. *Fol. 112^b*: ¶ Expositio textus : exemplorū pmo partis Alexādrī : equocoꝝ : synonymoꝝ cū # etc., l. 2. inf.: Impressa Ba # silee p Iacobū de Pfortzen. Anno a natiuitate xpi. mcccc.xcix. #

II. *Fol. 1^a*: Glosa notabilis secunde partis # Alexandri cum interlinealib' expositionib' textus eiusdem : planissimis sententijs subiūctis ppulchre ordinatis : questionib' atq; argumētis cum # replicis etc. *Sequitur eadem icon quae supra. Fol. 1^b*: Glosa notabilis # (Q) Uam pulera tabernacula tua # etc. *Fol. 100^a*: Explicit feliciter Secunda pars Alexandri cum glosis metrorum # etc., l. 2. inf.: Impressa Basilee per Iacobū de Pfortzen Anno natiuitatis domi # nice Millesimoquadringentesimo nonagesimono (sic) #. *Fol. 100^b vacat.*

Monachii, B. Reg.; Oeniponte, B. Un. Cf. Hain no. 692 et 719. De typographo vide adnot. ad nr. 139.

147.

Coloniae, Henr. Quentell, a. 1499, d. VII. m. Iulii. Pars II. cum glosa notabili. 114 foll. s. num., c. sign. Aij—Siij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Glosa notabilis secūdo par # tis Alexādrī cū interlinealib' expositionib' text^o eiusdē in pla # nissimis sentētijs. subiūctis ppulchre ordinatis q̄stionib' atq; # argumētis etc. *Deinde sequitur icon xylogr. : magister cum 4 discipulis; supra inscriptio legitur*: Alexander cum # discipulis suis # (cf. nr. 140). *Fol. 1^b*: Glosa notabilis # (q) Uam pulera tabernacula tua Iacob : tentoria tua # etc. *Fol. 114^a*: ¶ Explicit finaliter Sed'n ps Alexandri cū glosis metroꝝ interlinealibus # etc., l. 3. inf.: Impressa # in sancta Colonia p Henricū Quentell circa summū. Anno incarnatio # nis dominice. mcccc.xcix. mensis iulij die septimo. # *Fol. 114^b vacat.*

Vratislaviae, B. Un. Hainio ignot.

148.

Daventriae, Rich. Paeraet, a. 1499. Partes III. IV.

Not. a Panzero IV. p. 288 no. 129^b, Hainio no. 740, Campbellio no. 129.

149.

Sine loco et typogr. nomine (Daventriae, Rich. Paeraet), a. 1500 in prof. praesent. Mariae. Doctrinalis a Iod. Badio Ascensio explanati partes III. IV. 84 foll. s. num., c. sign. Aij—Oiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Tercia pars Alexandri # simul cum quarta part eiusdē (sic) # Cum explanatione Ascensiana in multis castigata # etc. *Fol. 1^b*: De grecarū dictionū orthographia. # *Fol. 83^b*: ¶ Finit doctrinalis Alexandri diligentissime ex # planati : et aucti : vt in frontibus premissum est # Impressa autem est hec pars opera : accuratone # Anno dñi. mcccc. in profesto presen # tati # onis Mariae #. *Fol. 84 vacat.*

Daventriae B. Ur. Cf. Campbell no. 133; Ledeboer, Notices bibliographiques des livres imprimés avant 1525 conservés dans la bibl. publ. de Deceeter (Dev. 1867) p. 56.

150.

Metis, Casp. Hochfeder, a. 1500. Partes I.—IV. cum glossa notabili. 130 et 124 et 52 foll. s. num., c. sign. a₂—riij et A₃—Q₃ et aij—g, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Prima pars doctrinalis Alexandri cum sententijs notabilibus et vocabulorum lucida expositione et nonnullisq; annexis argumentis. Impressum Metis. (*Titulus exscriptus est litteris grandissimis, quae missales vocari solent.*) *Fol. 1^b vacat.* *Fol. 2^a*: Prologus in Alexandrum. () Anquā parvulis ut hae po et tū dedi vobis etc. *Fol. 130^a*: Expositio exemplorū textus prime partis Alexandri equivoconū et synonymorū etc.; l. 2. inf.: Impressum p Casparū Hochfeder et in Nobili ciuitate Meten. Anno dni. MCCCC. qntadecima mensis Fe- et bruarij. *Fol. 130^b vacat.*

II. *Fol. 1^a*: Glossa notabilis secūde partis Alexandri cū interliniaribus expo et sitionibus textus eiusdē in planis et lineis sentētijs subiunctis pulchre et ordinatis quæstionib; atq; argu et mētis etc. (*Titulus eosdem typos grandissimos exhibet, quos partis I. titulus.*) *Fol. 1^b vacat.* *Fol. 2^a*: Glossa notabilis. () Uam pulera tabernacu et la tam etc. *Fol. 124^a*: Explicit feliciter Secunda pars Alexandri cū glossis metroq; interliniaribus etc.; l. 2. inf.: Impressa in nobili ciuitate Meten. Anno et incarnationis dnice. MCCCC. XXVIJ. die mensis Martij. *Fol. 124^b vacat.*

III. IV^a. *Fol. 1^a*: Tercia et quarta partes doctrinalis magistri alexandri cū commento valde vtili textus dante intelligentiam sumariam. Quarum tertia doctet de quantitate syllabarum Quarta vero de accentuatione cum nouis quibusdā sententiarum additionibus. (*Titulus grandissimis litteris exscriptus est.*) Sequitur icon xylogr. exemplari agglutinata Iesus infantem repraesentans; supra legitur: Ich Jhus klar Ich wünsch euch Allen ein guts selige neus Jar. *Fol. 1^b*: Prohemium. () Elia sunt vbera tua vino fragrantia vngētis optimis. etc. *Fol. 52^a*: Alexandri grammatici due partes. Tercia videlicet et quarta finiunt feliciter. *Fol. 52^b vacat.*

III. IV^b. *Fol. 1^a*: Tertia et Quarta partes doctrinalis magistri Alexandri cū commento valde vtili textus dante intelligentiam sumariam. Qua cum tertia docet de quantitate syllabarum. Quarta vero de accentuatione cum nouis quibusdā sententiarum additionibus. (*Typi iidem sunt ac supra.*) *Fol. 1^b*: () Elia sunt vbera tua vino fragrantia vngētis optimis. Cū etc. *Fol. ult^a*: Alexandri grammatici due partes. Tercia videlicet et Quarta finiunt feliciter. Deo gracias. *Fol. ult^b vacat.*

Monachii, B. Reg. (I. II. III. IV^a. et I. II. III. IV^b. singg. voll. comprh. [III. IV^b. mutil.]); Londinii, Mus. Br. (I. II. III. IV^b. uno vol. comprh.); Heidelbergae, B. Un. (I. mutil.). Cf. Hain no. 695. 721. 725. III. IV^b. Hainio ignot. De typographo vide adnot. ad nr. 122.

151.

Coloniae, Henr. Quentell, a. 1500, d. XIV. m. Aug. Partes I. II. cum glosa notabili. ? foll. s. num., c. sign., typi Goth., in 4°.

I. Pars prima cum sententiis notabilibus et vocabulorum lucida expositione etc. Coloniae per Henricum Quentell, 1500.

II. *Fol. 1^a*: Glosa notabilis secunde par^{te} *lis* Alexandri cum interlinialibus expositionibus textus eiusdem in *planissimis* sententijs etc. *Sequitur icon xylogr.*: *magistrum cum discipulis repraesentans. Fol. ult.^a*: Impressum in sancta Colonia per Henricum Quentell circa summum. Anno in *carneacionis dominice* M.CCCCC. Mensis Augusti die XIII. *Fol. ult.^b vacat.*

De parte I. cf. Hain no. 694. Pars II., cuius exemplar Detmoldae in B. Prov. asservatur, Hainio ignota est.

152.

Brixiae, Iac. Britannicus, a. 1500, d. XXVI. m. Aug. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 82 foll. s. num., c. sign. aii—lii, typi Rom. (in textu) et Goth. (in comment.), in 4°.

Fol. 1^a: Doctrinale cum *commento*. *Opus alexandri grammatici pro eruditione pue^{re} rorum Incipit. Ille liber diuiditur in tres libros etc.* *Fol. 2^a*: *Scribere clericulis paro doctrinale nouellis Quia textus est planus non indiget explanatione. Sed tamen pro forma etc.* *Fol. 39^a*: *Hic iubet ordo libri uocū reginū referari.* *Fol. 52^a*: *Pandere ppositui p uersus syllaba queqz.* *Fol. 82*: *Impressit hoc utile opus Alexādrī grāmāticī fū^o mo studio et diligētia Iacob^o Britanic^o civis In^o alma civitate Brixie die XXVI. Augusti. M.CCCCC. Registrum a b c d e f g h i k l omnes sunt quaterni preter h qui est duernus.*

Tridentī, B. Ur. Hainio ignot. — Iacobus Britannicus ab a. 1484 Brixiae artem typogr. professus est. Cf. Hain-Burger p. 50 sq. Cuius viri liberi aut nepotes in illa urbe recentissimas Doctrinalis editiones paraverunt. Vide nr. 262--266.

153.

Parisiis, Andreas Bocardus, a. 1500—1501. Partes I.—III. cum explanationibus Ioannis Synthen et annotationibus Iodoci Badii Ascensii. 4 foll. s. num., + *Fol. II—CXXXVIII = 142 foll.* et *Fol. II—CII et 88 foll. s. num., c. sign. a—fiiij et Aij—Niiij et aaij—mmiij, typi Goth., in 4°.*

I. *Fol. 1^a*: *Doctrinalis magi^{stri} Alexādrī de villa dei pars p^{ri}a ab Iohāne Synthenio cum ānota^{ti}onibus Afoensianis diligēter ex^o planata. Sequitur insigne typogr. cum monogrammate et subscriptione librarii: IESIAN. PETIT. Fol. 1^b*: *Iodocus Badius Ascensius Religiosis admodū et cum^o primis eruditis patribus Egidio ghijs et Andree terrebur^o go scholasticorum domus frat^{rum} diui Hieronymi Gandani^o rectoribus et preceptoribus optimis: ceterisqz eiusdem do^{ct}us mus venerandis columnibus Salutem etc.; subscript.* *Ex officina nostra litteraria Parrhisijs ad. xv. calendis septembris. Anno M.CCCCC. Fol. 2^a*: *Proemiū doctrinalis magist^{ri} alexādrī. (S)Cribere clericulis paro doctrinale nouellis. Fol. CXXXVij^a:*

¶ Finis glossematum Ioannis Synthenii mille locis # antea deprauatorum aut errore auctoris a vero ab # horrentium; nunc vero summa accuratione castigatoꝝ cum annotationibus athenianis; impressoꝝ qꝫ diligen # tissimo ab optimo calceographo magistro Andrea Bo # cardo in illustrissimo parvulorum gymnasio Anno # M.CCCCC. Ad VI. calendas nouembꝛis. # Fol. CXXXVij^b vacat.

II. Fol. 1^a: Secūda pars Do # ctrinalis cū declarationibus Io # annis Synthen Et additionibus # Iodoci Badii Afcensii. # Sequitur idem insigne ac supra. Fol. 1^b vacat. Fol. II: ¶ Iohānis Synthenii grammatici in secundam Alexandri # partem vtilissima lucubratio cum athenianis additionibus # castigatus impressa. # ¶ Incipit prologus #. Fol. Cij^b: ¶ Finiunt glossemata Iohannis Synthenii # in Alexandri secundā partem diligētius ea # # ligata et annotata. Impressa solerti opera # et gnanitate Magistri Andree Bocardi # in # telyto parvulorū gymnasio: hoc iubileo, xxx. # Ad sextam Calendas Decembris #.

III^a. Fol. 1^a: Tertia pars doctri # nalis Alexandri hec tria cōtinēs capita # De versificatoria # syllabarū quātitate. # De profodia accentuūqꝫ ratione. # De figuris et dicendi tropis. # Ab Iodoco Badio Afcēfio diligēter explanata # multis annotationibus aucta #. Sequitur idem insigne ac supra. Fol. 60^b: Et hec in alexandrum #. Sequuntur quaedam commentariola Iodoci Badii. Finis deest.

III^b. Fol. 1^a: Tertia pars doctrin # lis Alexandri hec tria cōtinēs capita. # De versificatoria et syllabarū quātitate. # De profodia accentuūqꝫ ratione. # De figuris et dicendi tropis. # Ab Iodoco Badio Afcensio diligēter explanata # ta et multis annotationibus aucta. # Sequitur idem insigne ac supra. Fol. 1^b: Iodocus Badius Afcēfius Iohanni de Thalaru # et Antonio dars canonico diui Iohānis lugdunē etc.; subscript.: Ex officina no # stra litteraria etc. mille # simo quingentesimo primo. Fol. 88^b: ¶ Habes igitur pubes studiosa Doctri # nale explanatum ad sūmum vsqꝫ quan # ta maxima datum est accuratione. Si # qua oberrata offendes castigato. Im # # pressioni autem extremam manū impo # suit diligentissimus calceographus Ma # gister Andreas bocardus ad id^o Iunias. # M.CCCCC. # ¶ Den sint gratie. #

Quedlinburgi, B. Gym., (I. II. III^b); Parisiis, B. Maz. (I. [titulus deest] II. III^a). Hainio ignot. — Andreas Bocardus a. c. 1494 Parisiis officium instituerat. Cf. Hain-Burger p. 40.

154.

Sine loco et typographi nomine (Daventriae, Rich. Passraet), a. 1500. Wilhelmi Zenders de Werdt opus minus II. partis. 122 foll. s. num., c. sign. Aij—Uiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Opus minus se # cūde partis Alexandri in # # troductoria ad opus # maius eiusdem perutile. # Fol. 1^b: Prohemium # () Irea principium partis secundae Alexandri Querit primo # etc. Fol. 3^a: Hic iubet ordo libri vocum regimen referari #. Fol. 122^a: ¶ Pūf dei gratia opus minus. Secunde ptis Alexandri (sic) pro # pueris clare breuiterqꝫ instructis. per Guilhelum zenders de # werdt collectū (sic) Et q̄ illic

breuitatis gratia. ne pueris fastidium # ex # plicitate generet omissa sunt. in opore maiori cū plurimis # elegātijis # questionib⁹ seitu dignis in scholis disputādis. ar # gumētis # replicis annexis (sic) vt in logica Petri hispani fecim⁹; colligātur # absoluantur feliciter. Anno dñi. M.CCCCC. # Fol. 122^b vacat.

Monachii, B. Reg.; Londinii, Mus. Br.; Mailingae, B. Princ. Cf. Hain no. 769. — Typi Richardi Passraet Dautentriensis esse videntur.

155.

Parisiis, Bertholdus Renbolt, a. 1500. Doctrinale cum Facini Tibergae interpretatione. 126 foll. s. num., c. sign., typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Facini Tibergae In # Alexandrū Interpretatio. # Sequitur icon xylogr.: duo leones insigne typographi cum monogrammate portantes; infra: M. RENBOLT. Fol. 1^b: Facini Tibergae in alexandrū interpretatio. Ex pri # scinio ad illu. Iudouicū marchionē salutiarum. # Fol. 2^a, l. 9.: (f) Gribero clericulis paro doctrinale nouellis #. Fol. 59^b: (H) Ie iuby ordo librinoꝝ (sic) regimē referari #. Fol. 80^b: (P) Andero. pposui p vers^o syllaba queqꝫ #. Fol. 126^a: Facini. Tibergae in Alexandrum expositio a Paulo. Mal # leolo denuo exacte recognita: p industriarum. Chalcographū # Bertoldū Renbolt. Parisiis in vico Sorbone impressa: finem # sortita est foelicem Tertio kalēdas Iunias. Anno christi Mil # lesimo Quingentesimo. # Fol. 126^b vacat.

Friburgi Brisg., B. Un.; Parisiis, B. Nat. Hainio ignot. — De Bertholdo Renbolt Argentimensi, Ulrici Geringii socio, cf. adnot. ad nr. 21 et Hain-Burger p. 117 sq.

156.

Norimbergae, Hieron. Hoizel de Traunstein, anno 1500. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 104 et 94 et 36 foll. s. num., c. sign. aij—nij, et aij (sic)—Miiij et aaij—ceiiij, typi Goth., in 4°.

I. Fol. 1^a: Prima pars doctrinalis Alexandri cū sentē # tijs notabilibus et vocabulorū lucida ex # # postide nonnulliqꝫ annexis argumentis. # Sequitur icon xylogr.: magister virgam manu tenens, ante eum 9 discipuli. Fol. 1^b: icon: Christus in cruce; ante eum vir quidam sanctus, ad cuius pedes iacet leo. Fol. 2^a: Prologus # () Anqꝫ parvulis lac vobis potum # dedi etc. Fol. 104^a (a rubricatore sign. 108): Expositio exemplorū textus prime partis Alexandri equiuocorū # sy # nonomorū etc., l. 2. inf.: Impressa per Hiero # nimū Holezel de Traunstein. In famosa ciuitate Nurembergēsi. An # no salutis Millesimo quingentesimo. # Fol. 104^b vacat.

II. Fol. 1^a: Glosa notabilis secunde partis Alexan # dri cum interlinearibus expositionibus textus eiusdem in planiffis # mis sententijs subiunctis ppulchre ordinatis questionibus atqꝫ # argumentis etc. Fol. 1^b: Prohemium in secundam # fol. 2^a: partem Alexandri #. Fol. 94^a: Explicet; feliciter Secūda pars Alexandri cū glosis metrorū interlinealib⁹ pla # nissimiqꝫ etc., l. 2. inf.: per Hieronimū Holezel impressa in famosa ciuitate Nurembergēsi. Anno incar # nationis dominice. M.CCCCC. # Fol. 94^b vacat.

III. IV. Fol. 1^a: Tercia et quarta partes doctrinalis magistri # Alexandri cum commento valde vtili textus dante intelligentiam sum-

ma: # riam. Quarum tertia docet de quantitate syllabarum, quarta # de accentu: # tuatione cum nouis quibusdam sententiarum additionibus. # *Sequitur eadem icon atque in l. Fol. 1^b: Prohemium # ()* Elia sunt vbera tua vino fragrantia vnguentis optimis Canti. j. # *Fol. 36^a: Alexandri grāmatici duo partes, tertia vitz; quarta finit feliciter (sic) # Impfse Nurnbergo p hieronimū holzel de Traunstein Anno. 1500 #. Fol. 36^b vacat.*

Monachii, B. Reg. Cf. Hain no. 673. 722. 742. — De Hieronymi Holzel sive Holzel de Traunstein typographi Norimbergensis operibus usque ad a. 1500 editis vide Hainium-Burgerum p. 142.

157.

Norimbergae, Ant. Koberger, a. 1500. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 103 et 94 et 38 foll. s. num., c. sign. A₂—N₄ et a₂—m₃ et aa₂—ee₃, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a: Prima pars doctrinalis Alexandri cum sententijs notabilibus; vocabulorū lucida expōitōne nōnul # litzj annexis argumentis. # Fol. 2^a: Prologus # ()* Anquā paruulis vt lac potū de # di vobis etc. *Fol. 103^b: Expōitio exemplorū textus prime partis Alexandri equiuocorū # ty- # nonomorū etc., l. 3. inf.: Impressa per An # thoniū Koberger in famosa ciuitate Nurembergensi. Anno salutis # Millefimo quingentesimo #.*

II. *Fol. 1^a: Glosa notabilis secūde partis # alexandri cum interliniaribus expōitionibus textus eius # dem in planissimis sententijs subiectis, perpulere ordinatis # questionibus atq; argumentis cum replicis contra eorūde # solutiones, etc. Fol. 1^b: Prohemii in secūdam # fol. 2^a: partem Alexandri. Fol. 94^a: Explicit feliciter Secūda ps Alexandri cum glosis metroꝝ interlinealibus # etc., l. 2. inf.: per Anthoniū koberger impfssa. in famosa ciuitate Nurembergensi. # Anno incarnationis dominice. MCCCCC. # Fol. 94^b vacat.*

III, IV. *Fol. 1^a: Tercia et quarta partes # doctrinalis magistri Alexandri cum comē # to valde vtili textus dante intelligentiam # summariam. Quarū tertia docet de quā # titate syllabarū, quarta vero de accentu: # tione cum nouis quibusdā sententiarū ad # ditionibus. # Fol. 1^b: Prohemium # ()* Elia sunt vbera tua vino fragrantia vngentis optimis etc. *Fol. 38^a: Alexandri grāmatici duo ptes: tertia vitz et quarta finit # feliciter. Impresse per Anthoniū koberger. Anno. 1500. # Fol. 38^b vacat.*

Mediceae, B. Coen. Partes I. et II. Hainio ignot.; partes III. IV. not. no. 741.

158.

Lipsiae, Baccalarius Wolfgangus de Monaco, impensis Ioannis Haller Cracoviensis, a. 1500. Pars II. cum commentario Ioannis Glogoviensis. Sign. a—q, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Alexandri Gallici, quem plurimi ordinis minorum et sacrae pugina professorum excellentissimum kathalogoque factorum inscriptum allemant, secūda pars doctrinalis sui de artificiosa dictionum constructione ordine et regimine. Lyptzk 1500. Fol. 1^b: Artis grammaticae precepta Alexander ille Gallicus, quem plurimi et despectum et abiiciendum somp-

niant etc. Ego Magister Ioh. Glogoviensis almo florentissimeque Universitatis studii Cracoviensis Maioris Collegii artistarum Collegiatus, pro laude Dei, gloria famaeque Universitatis nostrae et pro iuniorum studentium institutione questionēs etc. recolligere institui. Impressum autem est hoc opus ad impensas optimi humanissimique viri domini Iohannis Haller Civis Cracoviensis, virorum doctorum fautoris excellentissimi. An. 1500.

Cf. Wiszniewski Mich., Historia literatury polskiej. Tom. III. Krakow, 1841, p. 302. Hainio ignot. — Wolfgangus Stoeckel sive Steckel, baccalaureus Erfordiensis et civis Lipsiensis, ab a. 1495 in hac urbe arti typographicae operam dedit. Cf. Hain-Burger p. 316. De Ioune Haller librario vide adnot. ad nr. 184 et 223.

159.

Lipsiae, Melchior Lotter, a. 1500. Partes I.—IV. (pars II. desideratur) cum glosa notabili. 126 et ? et 44 foll. c. sign. A—X et ? et Aij—Giiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a: Prima pars doctrinalis Alexandri cū # sentencijs, notabilibus, # vocabulorū lucida expōitōne, nōnullisq; annexis argumentis cum eorūde # replicis, terminationū quoq; finalū, declinationū seꝝ # ac coniugationū, in foliorū marginib⁹ nouiter ad no # uellorū in grāmatica incipientiū pfectā adiectis. cū # quibusdā alijs additis, p in sciētijs aliq̃liter pfectis. # Sequitur icon xylogr.: magister cum 2 discipulis; supra lemma: inscripta sunt haec: Accipies tāti doctoris dogmata functi #. Fol. 1^b: ()* Anquam paruulis vt # lac etc. *Fol. 2^a: Doctrinalis alexandri. # Queritur, qualis fuit grāmaticae sciētie inuentor, etc. Fol. 126^b: Expōitio textus et exemplorū primo partis Alexandri etc., l. 2. inf.: Explicit feliciter Impressa per Melchiar (sic) lotter Anno a natui # tate christi Millefimo quingentesimo. #*

III, IV. *Fol. 1^a: Tertia et quarta # ptes doctrinalis mgri Alexandri # cū omēto valde vtili: text⁹ dāte # intelligentiā summariā. Quāq; # tertia docet de quātitate syllabarū # rū Quarta vero de accentu: # tione. # Sequitur eadem icon ac supra. Fol. 1^b: ()* Elia sunt vbera tua vino fragrantia vngentis optimis Canti # corū. j. etc. *Fol. 44^a: Alexandri grāmatici quattuor partes seꝝ pma secūda ter # tia et quarta cū breui ac vtili expōitione finit feliciter. # Impresse Liptzk p Melchiorē Lotter. Anno xpianissimi # partus. Millefimoquingentesimo. (sic) # Fol. 44^b vacat.*

Lenae, B. Un. (I.); Gottingae, B. Un. (III. IV.). Hainio ignot.

160.

Lipsiae, Melch. Lotter, a. 1500. Partium I. II. textus cum glosa interlineali etc. 46 foll. s. num., c. sign., typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Alexandri prime # et secūde ptis textus cū glo # sa interliniali, atq; ppuleris # annotatis, optime emendat⁹. # Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a: Prohemii pme ptis alexandri #. Fol. 46^b: Cōmentarios hosce in duas # Alexan # dri grāmatici partes. Melchior Lot # ter diligenter Liptzk impressit Anno # salutis Quingentesimo. #

Bibliothecae, in qua exemplar inspexi, nomen me praeteriit. Hain. ignot.

161.

Coloniae, Henr. Quentell, sine anno (c. a. 1500). [Timanni Kemeneri] de arte grammatica quatuor partium Alexandri medulla aurea. 246 foll. s. num., c. sign., typi Goth., in 4°.

Cf. Panzer I. p. 340 n. 170; Main no. 727; Holtrop II. 276, qui quidem falso opinatus est librum a. 1487—1490 editum esse. Cf. adnot. ad nr. 162.

162.

Sine loco, typogr. nomine et anno (Daventriae, Rich. Pallract, c. a. 1500). [Timanni Kemeneri] de arte grammatica quatuor partium Alexandri medulla aurea. Partes I. II. 156 et 56 foll. s. num., c. sign. aij—iij et aij—kij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: De arte grammatica quatuor # partium (sic) Alexandri medulla # aurea jam emendata : verissimorum vocabulorum # interpretatione adaucta etc. *Fol. 1^b*: Ad iuventutē litterarum studiosam Ioannis Mur- # mellij ruremundēsis in aureā medullarū epigramma. # *Sequuntur 6 disticha.* *Fol. 2^a*: ¶ Timānus Kemenerus vernensis lřarij ludi mōa- # storiēsis vestualie ingr: bonarū lřarū studiosis. S. D. # *Fol. 4^a*: (S) Cribero clericul' paro doctrinale nouoil' # etc. *Fol. 151^b, l. 14*: Finis istius Primo partis # siue Medulle Auree. # *Foll. 155 et 156 vacant.*

II. *Fol. 1^a*: Medulla aurea in dialin # lecticam Alexandri jam emendata : et faciliori # disposita ordine : cum multis alijs notabilibus # in priori medulla omissa. (sic?) # *Fol. 1^b vacat.* *Fol. 2^a*: ¶ Epistola in regiminum vires # modofqj significandi #. *Fol. 56^a*: ¶ Finis secunde partis #. *Fol. 56^b vacat.*

Cf. Campbell no. 1071 et 1072. Editio quam Campbellius a. c. 1498 confectam esse vult, ante a. 1500 cadere non potest, quoniam Timannus Kemenerus hoc ipso anno 'gymnasiarcha', ut in Marmellii epigrammate appellatur, factus est (cf. Reichling, Joh. Marmellius p. 32); neque posteriori anno adscribenda est, quia a. 1501 'Medulla denno castigata' in lucem edita est (cf. nr. 167).

163.

Daventriae, Iac. de Breda, a. 1501. Wilhelmi Zenders de Werdt opus minus II. partis. 102 foll. s. num., c. sign. Aij—Rijj, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Opus minus fo: # cūde partis Alexandri in: # troductoria ad opus # maius eiusdem # poratile. # *Fol. 1^b*: Prohemium # (C) Irea principium partis secūde Alexandri Querit primo #. *Fol. 2^b*: ¶ Explicit Prologus #. *Fol. 3^a*: (H) Ie iubet ordo libri vocum regimen reformari #. *Fol. 101^b*: ¶ Pinitur dei gratia opus minus sed'e partis # Alexandri p pueris clare breuiterqj instituēdis. # per Wilhelmu zenders de werdt collectū Et que # illie breuitatis grā. ne pueris fastidiū ex plixita: # te generef. omissa sunt. in opere maiori cū pluri # mis elegātij: # questionibus selectū

dignis in scho || lis disputandis. argumētis ⁊ replicis annexis. || vt in logica Petri hispani fecimus. colligūtur et || absolūtur. Impressum dauentrię per mo Iaco || bum de Breda. Anno domini. M.CCCGCI. || vndecima mensis Februarij. || *Fol. 102 vacat.*

Luneburgi, B. Ur.

164.

Venetis, Lazarus de Soardis, a. 1501. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 66 foll. s. num., c. sign. A₂—H₆, typi Goth. (exceptis 2 ult. lineis subscriptionis), in 4°.

Fol. 1^a: Doctrinale cum comento. (*sic*) || *Fol. 1^b vacat.* *Fol. 2^a:* ¶ Opus alexandri grammatici pro eruditione puerorum Incipit. || ¶ Iste liber diuiditur in tres libros partiales. In quoruꝝ primo Alexander tractat d' ethymo || logia etc. *Fol. 65^b, l. 6. inf.:* ¶ Doctrinale Alexandri grāmatici pro eruditione puerorum feliciter explicet. || Venetijs per Lazarum de Soardis. || MCGGCI. die. XV. Iulij. || Cum priuilegio. || Laus summo regi dicatur uocibus oris : || Quod iam non cesset merces condigna laboris. || *Fol. 66^a:* Ad Lectorem ||. *Sequuntur 3 disticha; deinde FINIS. et insigne typographi.* *Fol. 66^b vacat.*

Romae, B. Angelica; Senae Iuliae, B. Ur.; Vindobonae, B. Coen. Schotten; Veronae, B. Ur. — Lazarus de Soardis sive de Isoardis, ortus Suviliani, in urbe Langobardiae, qui ab a. c. 1490 Venetiis prelium constituit, praestantioribus Itatorum typographis adnumerandus est. De operibus, quae usque ad finem illius saeculi ex officina eius exierunt, cf. Hain-Burger p. 153.

165.

Argentinæ, sine typogr. nomine, a. 1501. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 135 et 124 et 47 foll. s. num., c. sign. a₂—z₄ et A₂—U₆ et aa₂—hh₄, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a:* PRima pars doctrinalis || magistri Alexandri cum sententijs. notabili ⁊ bus. ⁊ vocabulorum lucida expositiōe. non ⁊ nullisq; annexis argumentis cum eorundem || replicis etc. *Sequitur icon magistri cum 4 discipulis.* *Fol. 1^b:* Glosa notabilis ||. *Fol. 135^a:* Expositio textus et exemplorū prime partis magistri Alexander (*sic*) || etc., l. 2. inf.: Explicit feliciter. Impressa Argentine anno domini || M. d. j. Finita circa festum sancti Gregorij pape. || *Fol. 135^b vacat.*

II. *Fol. 1^a:* GLosa notabilis secunde || partis Alexādri cū interlinealib' expositio || nib' text^o eiūdē in planissimis sententijs. || subiūctis pupulor' ordinatis q̄stionib' atq; || argumētis etc. *Sequitur eadem icon ac supra.* *Fol. 1^b:* Glosa notabilis ||. *Fol. 124^a:* ¶ Explicit finaliter fed'a p^a Alexandri cū glosa (*sic*) metroꝝ intorli- || nialib' etc., l. 2. inf.: Imp̃ssa Argentine || Anno rē M. d. j. Finita circa festū Gregorij pape. || *Fol. 124^b vacat.*

III. IV. *Fol. 1^a:* TERTia ⁊ quarta partes do ⁊ || etrinalls magistri Alexandri cū cōmento val ⁊ || de vtili textus dante intelligentiaꝝ. sum- mari ⁊ || am. Quaruꝝ tertia docet de quantitate syllā ⁊ || barum. Quarta vero de accentuatione cū no || uis quibuscūq; sententiarum additionibus. ||

Sequitur eadem icon ac supra. Fol. 1^b: Prohemium #. Fol. 47^a, l. ult.: Vel magis ignota. die alchitrop esse euillam #. Fol. 47^b vacat.

Giessae, B. Un. (I. II. III. IV. uno vol. compreh.); Araugiae, B. Prov. (I. II.).

166.

Daventriae, Iac. de Breda, a. 1501, in prof. Matthaei apost. Pars I. cum glosa Ioannis Synthen. 131 foll. s. num., c. sign. aij—yiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Glosa prime partis Alexā # dri Ioannis Synthen #. Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a: Glosa prime # () Cribere clericulis paro doctrinale # nouellis #. Fol. 131^a: ¶ Finit super Prima parte doctri- # nalis Alexā dri honorabil' viri Ioānis # synthen copulata Dauentrie sum- # ma diligētia nouiter emendata. Im # pressa p me Iacobū de Breda. Anno dni. MCCCCCj. in # pfecto Matthaei apl'i #. Fol. 131^b vacat.

Giessae, B. Un.; Lipsiae, B. Un.; Vratislaviae, B. Un.

167.

Coloniae, Io. Koelhoff, a. 1501. [Timanni Kemeneri] de arte grammatica quatuor partium Alexandri medulla aurea. Pars I. c. sign. Aij—ciij; partibus II. et III. desunt compluria folia in eo exemplari, quod inspicere licuit; typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a: Medulla aurea de # arte grammatica quatuor partium # Alexandri, de mendis incuria Iur- # pressorū admixtis iā denuo castigata # et interpretatiōe vocabulorū verissima adaucta. # precipue eorū in quibus lingua latina apud Ger- # manos longo tempore defecit. Que si diligenti re # uolueris animo quicquid hactenus barbarizanti # um more eructasti iam lingua latina exprimes. # non minus mature q̄ lepide #. Fol. 1^b: De titulo # utilitate presentis libri. # Ad Iuuentutem. litterarū studiosam # Ioannis Marmellii Ruremūden- # sis in aureā medullā Epigramma. # Sequuntur 6 disticha. Fol. 2^a: Proemiū in Medullā aureā # Timānus kemenerus vernēsis lit- # terarij Indi Monasteriensium Westphalie magi- # ster. bonarū litterarū studiosis. S. d. # Fol. ult.^a: Finit istius Prime ptis suae Medullae Aureae impressae in Alma # vniuersitate Colon. p me Ioannem Koelhoff Anno. MCCCCj. ac. # Fol. ult.^b: insigne typographi.*

II. *Fol. 1^a: Medulla aurea in # Dialinteticam Alexandri iam emendata. # fa # ciliiori disposita ordine cum mult' aliis notabi # libus. in priori medulla omiſsis. # In fine mutila.*

III. IV. *Fol. 1^a (titulus) deest. Fol. 2^a: Commendatio artis poeticae # () Oeticiā primā phāz p̄ficos # celebrantes etc. Fol. 3^a (c. sign. Aij), l. 12.: ¶ Sequitur Textus # () Andere propofui p uerſus ſyllaba queq; # etc. In fine mutila.*

Friburgi Brisg., B. Un. (I.—III. uno vol. compreh.); Vindobonae, B. Coen. Schotten (I.). De typographo vide adnot. ad nr. 116.

168.

Sine loco et typogr. nomine (Coloniae, Io. Koelhoff), a. 1501. [Timanni Kemeneri] medulla aurea in III. partem et IV. pars cum accentuum et figurarum grammat. descriptionibus. 52 et 30 foll. s. num., c. sign. Aij—liij et Aij—liij, typi Goth., in 4°.

III. *Fol. 1^a: Medulla Aurea in # Tercia ptem Alexā # dri. ex verissimis atq; pbatissimis iū aneto # rā edita script. Quā facile quisq; bonarū nr- # tium studiosus: metri dignitatē syllabarūq; # quātitatem offendet q̄j verissime. # Sequitur icon xylogr. cum inscriptione: Sancta barbara. Fol. 1^b: ¶ In diuinam (P) Oeticiā ante ceteras artes inuentā # Ad lectorem Epigramma. # Fol. 2^a: Commendatio artis poeticae # Poeticam primā phāz # p̄ficos celebrantes etc. Fol. 52^a: ¶ Finit tertia pars Alexandri # de quantitate syllabarū cū com- # mentarijs ex diuersis dictis po- # etarum # p̄ficos nouissimorum nouiter deductis. # Fol. 52^b: icon xylogr.: Maria diadema capite gerens et Anna mater, quae Iesum infantem manu ducant.*

IV. *Fol. 1^a: Quarta pars Alexandri cū ve- # rissimis # accentuum # figurarū grāmaticaliū descriptio- # nibus Coloq; rhetoricoq; annexibus. # Sequitur eadem icon ac supra, sed aliter marginata. Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a: Commendatio Proſodie. # Fol. 30^b, l. 2. inf.: Finit Anno incarnatiōis Millesimo quingē # tesimo primo Natiuitat' Iohannis baptiste. #*

Dusseldorpij, B. Prov. (partis III. ultimum fol. deest); Bonnae, B. Un. (partis III. titulus deest). — De loco et typographo cf. nr. 172.

169.

Norimbergae, Ant. Koberger, a. 1501. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 103 et 94 et 38 foll. s. num., c. sign., typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1 (titulus) deest unico, quod nobis innotuit, exemplari. Fol. 2^a: Prologus # () Anquā paruulis hac vobis potū dedi etc. Fol. 3^a: Scribere clericulis etc. Fol. 103^a: Expositio exemplorū textus prime partis Alexandri equocoq; et syno # nomoq; etc., l. 3. inf.: Impressa per Antoniū ko # berger. In famosa ciuitate Nurembergenſi. Anno salutis Millesimo # quingentesimoprimo. (sic) # Fol. 103^b vacat.*

II. *Fol. 1^a: Glosa notabilis secunde partis Ale # xandri cum interlinearibus expositionibus etc. Fol. 1^b: Prohemium in secundam fol. 2^a: partem Alexandri. Fol. 4^a: Ille iubet ordo libri etc. Fol. 94^a: Explicit feliciter Secunda pars alexandri cū glosis metroq; interlinearib' pla # nissimisq; etc., l. 2. inf.: Impressa p Anthoniū koberger. in famosa ciuitate Nurembergenſi. Anno incar # nationis dnice. MCCCCI. # Fol. 94^b vacat.*

III. IV. *Fol. 1^a: Tercia et quarta partes doctri- # nalis magistri Alexandri cū cōmento valde vtili tex # tus dante intelligentiā sumariā. Quarū tertia do # cet de quantitate syllabarū. Quarta # de accentu # tione cū nouis q̄huldā sententiarū additiōibus #. Sequitur icon xylogr. magistrum cum 2 discipulis repraesentans; supra in lemnisco legitur emblema: Accipies tanti doctoris dogmata sancta. Fol. 1^b: Prohemium # (m) Elia sunt vbera tua vino fragrantia etc. Fol. 38^a: Alexā dri grāmatici due*

ptos. tertia vicy : q̄rta liniāt feliciter. Imp̄sse # Nurnberge p̄ Anthoni Koberger. Anno dñi. M.CCC.CCI. # *Fol. 38^b vacat.*

Mithingae, B. Princ.

170.

Basileae, Jac. de Pfortzen, a. 1501. Partes I. II. cum glosa notabili. 112 et 100 foll. s. num., c. sign. aij—yiiij et Aij—Uiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Prima pars doctrinalis Alexan # dri cum sententijs : notabilibus et vocabulorū # lucida expositione : nonnullis annexis argumē- # tis eū eorundem rep̄icis : ad nouelloz in grā # matia incipientiū profectum cum quibsdā # alijs additis p̄ in sciētijs aliquantulū p̄uectis. # *Sequitur icon xylogr. : angelus utraque manu clypeum tenens. Fol. 1^b*: Glosa notabilis # (t) Anquā paruulis hoc # potū dedi vobis etc. *Fol. 112^b*: Expositio textus : exēploz p̄mo ptis Alexandri : equuocoz synonymoz eū dif- # etc., l. 2. inf. : Imp̄ssa Basilee # p̄ magistrū Iacobū de pfortzen. Anno a natiuitate xpi. M.CCC.CCI. #

II. *Fol. 1^a*: Glosa notabilis secunde partis # Alexandri cum interlinealibus expositionibus textus eiusdem in planissimis # sententijs subiunctis per pulchre (sic) ordinatis : questionibus argumentis eū repli- # eis cōtra eorundē solutiones. etc. *Deinde sequitur eadem icon ac supra. Fol. 1^b*: Glosa notabilis # (q) Uampulera (sic) tabernacula tua # etc. *Fol. 100^a*: ¶ Explicit feliciter Secūda pars Alexandri eū glosis metroz inter- # lineariū : etc., l. 2. inf. : Imp̄ressa Basilee per magistrū Ia- # cobum de Pfortzen. Anno natiuitatis dominice. M.CCC.CCI. # *Fol. 100^b vacat.*

Monachii, B. Reg. (2 exempl.) — De typographo eide adnot. ad nr. 139.

170*.

Basileae, Nic. Kesler, a. 1501. Doctrinale cum expositione [Ludovici de Guaschis]. 113 foll. s. num., c. sign. A₂—T₄, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Textus Alexandri cum # parua et utili expositiōe. # *Sequitur icon xylogr. figurarū symbolicarū euangelistarū cum eorum nominibus et litteras initiales IHS repraesentans. Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a*: Iste liber diuidit̄ in tres libros parciales. In quoz primo Alexāder tra- # etat etc. () eribere clericul' paro doctrinale nouell' #. *Fol. 53^a*: Hic iubet ordo libri vocum regimen referari #. *Fol. 78^a*: (P) andere p̄posui p̄ versus syllaba quoqz. # *In fine*: Alexandri grāmatici opus cum breui ac utili expositiōe Imp̄ressum Basilee per Nicolū Kessler annū domini MCCCC die *o ij mensis Marcij. #

Araugiae, B. Prov. (olim coenobii Wettingiani).

171.

Coloniae, Henr. Quentell, a. 1502, d. XV. Kal. Ian. Pars I. cum glosa notabili. 124 foll. s. num., c. sign. aij—yiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Prima pars doctrinalis Ale- # xandri cum sententijs. nota- # bili # bus. et vocabulorum lucida expositione. nonnullisqz annexis ar # gu-

mentis etc. *Sequitur icon xylogr. magistrum cum 3 discipulis repraesentans. Fol. 124^a*: Exarata # accuratissimo eū studio Colonie in officina insigni saluberrime # memorie Henrici Quentell. Anno virginiae partus christi- # fore virginis Marie scēdo sup̄ millesimū et quingentesimū # decima quinta calendas Ianuarias. # *Fol. 124^b vacat.*

Detmoldae, B. Prov.

172.

Coloniae, Io. Koelhoff, a. 1502. [Timanni Kemeneri] medulla aurea in III. partem et IV. pars. 28 et 30 foll. s. num., c. sign. A—I et a—c, typi Goth., in 4°.

III. *Fol. 1^a*: Medulla aurea in tertiam partem # Alexādri ex verissimis atqz probatissimis iā auctorū edi # ta scriptis. Qua facile quicqz bonarū artiū studiosus mo # tri dignitatē syllabarūqz quātitatē offendet qz verissimo. # *Sequitur icon xylogr. : sub astris conspiciantur complures viri, e quibus duo manum tanquam iurantes attollunt. Fol. 28^a*: Finit Tertia pars Alexandri de quātitate syllabarū # cum cōmentariis ex diversis dictis poetarū et praeceptorū # et nouissimorum noviter deductis. # *Sequitur icon xylogr. : vir et mulier ante mensam vel altare stantes. Fol. 28^b insigne typographi.*

IV. *Fol. 1^a*: Quarta pars Alexandri cum verissi # mis et accentuum et figurarū grāmaticarū descriptio # nibus Colorūqz rhetoricorum anoxibus. *Sequitur eadem icon ac supra. Fol. 30^b*: Finit Anno incarnationis millesimo quingente # simo secundo Anthonii abbatis Per me lo- haunē # Coelhoff Imp̄ressum etc.

Vindobonae, B. Coen. Schotten.

173.

Venetis, sine typographi nomine, a. 1502. Partium I. II. textus cum continuationibus etc. 46 foll. s. num., c. sign. aij—fiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Prima et sed'a partes # Alexandri : cum suis # cōtinationibus exemplorūqz si # gnis in- mar # gino pos # tis. # *Fol. 1^b*: ¶ Registrū prime partis Alexandri ostendens numerū capitulorū eius Et qd # etc. *Fol. 2^b*: Prohemium Alexandri # (S) cribere clericulis paro doctri- # nale nouellis. # etc. *Fol. 32^b*: Explicit prima pars Alexandri. # *Fol. 33^b*: Secunda pars # (h) ic iubet ordo libri vocum regi- # men referari. # etc. *Fol. 46^b*: ¶ Imp̄ressum Venetijs. M.CCCC.ij. #

Romae, B. Cors. — Not. a Panzero VIII. p. 357 no. 151.

174.

Lipsiae, Melchior Lotter, a. 1502. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 122 (?) et 110 et 36 foll., typi Goth., in 4°.

I. *Exemplar, quod inspeximus, initio mutilum est. Textus incipit sign. C*: Hos casus neutri quartūqz decet p̄ a poni # (v. 80). *Fol. ult^b*: Expositio textus : exemplorū prime partis Alexandri. equiuocorū et # etc., l. 2. inf. : Imp̄ressa p̄ Melchiar (sic) Lotter. An # no a natiuitate christi. Millesimo quingentesimo secundo. #

II. *Fol. 1^a*: Glosa notabilis se # eunde partis Alexandri cum interli # nialib⁹ expositiōibus textus eiusdē # in planissimis sentēcijs subiectis ppulero orlinatis # questiōibus etc. *Deinde sequitur insigne Lipsiense cum sub- scriptione*: Impressum Lyptzk. # *Fol. 1^b*: Glosa notabilis. # QVam pulera tabernacula # etc. *Fol. 110^a*: Explicit feliciter sed'a pars Alexandri cū glosis metrorū interlinealib' # etc., l. 3. inf.: Impressa Lyptzk. Anno incarnationis dominice. # Millesimo quingentesimo secūdo. die vero penultima decembris. # Per Melchior (sic) Lotter conceivem Lyptzensen. # *Fol. 110^b vacat.*

III. IV. *Fol. 1^a*: Tercia Et Quarta # partes doctrinalis magistri Alexan- # dri cū cōmēto valde vtili textus dāte # intelligētīā summariā. Quarum ter # cia docet de quantitate syllabarum. # Quarta vero de accentuatione cū # nouis quibuskā sentēciarū additionib⁹. # *Fol. 1^b*: Prohemium # () Elia sunt vbera tua vino fragratia etc. *Fol. 36^a*: Impressum Lyptzk per Melchior (sic) Lotter. # Anno Millesimo quingentesimo secūdo. # *Fol. 36^b vacat.*

Pratislaviac, B. Un.; Budapestini, B. Mus. Hung.

175.

Basileae, Iac. de Pfortzen, a. 1502. Partes III. IV. cum commento. 46 foll. s. num., c. sign. Aij—Giiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Tertia et quarta partes doctri- # nalis magistri Alexandri cum cōmēto valde # vtili textus dante intelligentiā fāmariā. Qua # rum tertia docet de quātitate syllabarū. Quar # ta vo de accentuatiōe cum nouis quibuskā # sentētiarum additionibus. # *Sequitur icon xylogr.*: angelus atraque manu clypeum tenens. *Fol. 1^b*: Prohemium # (M) Elia sunt vbera tua vino # etc. *Fol. 2^a, l. 6.*: (P) Andere pposui per ver # sus syllaba queq; # etc. *Fol. 36^a*: Alexandri grāmatici due partes: tertia videlicet i # quarta finiunt feliciter. Impisse Basilee p Iacobū # de Pfortzen. Anno dni MCCCCCij. # *Fol. 36^b vacat.*

Monachii, B. Reg.; Stuttgardiac, B. Reg.

176.

Daventriac, Rich. Passraot, a. 1503, d. XXII. m. Mart. Wilhelmi Zenders de Werdt opus minus I. partis. 126 foll. s. num., c. sign. Aij—Xiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Opus minus Prime par # tis Alexandri cum questi # uiculis de optimis moribus et virtutibus in # terpositis cum questionibus sententias textus # declarantibus scitu dignis: cum argumentis # eorundem solu- tionibus in scholis disputandis # pro pueris instituendis diligenter collectis. # *Fol. 1^b vacat.* *Fol. 2^a*: ¶ Ad omnes scholarum rectores: ut iunones a pueritia virtutibus: optimis moribus infusa # antur exhortatio. # *Fol. 125^b*: ¶ Finit Prime partis Alexandri no # num commentum perutile. cum questi # uiculis de moribus: virtutibus atq; # vitijs. Per Wilhelmum Sanderum pro pueris instituendis collectum Et # Dauentrie per Richardum passraot. # diligenter impressum Anno domini. # MCCCCCij. Vicefima se- cum # da Martij. # *Fol. 126 vacat.*

Guelpherbyt, B. Duc.; Monasterii, B. Paul.

177.

Coloniae, Henr. Quentell, a. 1503. [Timanni Kemeneri] medulla aurea in II. III. IV. partes Doctrinalis. 38 et 76 foll. s. num., c. sign. A₂—G₃ et A₂—N₄, typi Goth., in 4°.

II. *Fol. 1^a*: Medulla aurea in Syntaxi Alexandri iam eme data et faciliore disposita ordine. cum multis aliis notabilibus in priori medulla omiſſis. *Fol. 1^b*: ¶ Epistola contra regiminis vires modestis significandi. *Fol. 3^a*: ¶ Proemiū. ¶ Hic habet ordo libri vo cum regimen referari. *Fol. 38^a*: ¶ Auree Medulle sequendi operis Alexandri gratia tici. in civitate Monasterienſi alfabre collecte In p̄la: ra vero officina bone memorie honesti Henrici Quentell Colonia exarate finis imponit poplatus. postredie Ca lepdas lunias Anno post jubileū tercio. *Fol. 38^b vacat.*

III. IV. *Fol. 1^a*: Medulla aurea in terciū et quartum Alexandri grammaticae Doctrinale. ex approbatissimis Auctorum edita scriptis ¶ Quae facile quicqz bonae Artium studiosus. metri dignitate syllaba rumqz quantitatē offendit qz verissime. *Fol. 1^b*: ¶ In diuinam Poeticā ante ceteras artes inventam ¶ Ad lectorem Epigramaton. *Fol. 49^a*: Finitur pars tertia Doctrinalis Alexandri natione Normanni de syllabarū quantitate cū cōmentarijs ex multorū monumētis poetarū tam praeceorum qz neotericeorum la boriose deductis. ¶ Sequitur quarta. *Fol. 49^b*: Incipit quarta pars Doctrina lis etc. *Fol. 76^a*: . . . De mū vero in castissima librorū officina colendē memorie Henrici Quentell cuius (dum in humanis ageret) Agrippinē. Coloniae honestissimi. satis exacte publicata. Anno christianorum tercio post millesimum quinquiesqz cōfessum. pridie Nonas Octobres. *Fol. 76^b vacat.*

Sangalli, B. Coen.

178.

Daventriae, Rich. Passraet, a. 1503, m. Aug. in profesto Laurentii. Partes III. IV. cum commento. 48 foll. s. num., c. sign. aij—Hijj (sic), typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Tercia et Quarta partes doctrinalis magistri Alexandri cum cōmentō valde vtili text^o dante in telligētiam summariā. Quae tertia docet de quantitate syllabarū. Quarta vero de accētua tibe cū nouis quibūdā sentētiaqz additionib^o. *Fol. 1^b*: () Elia sunt vbera tua vino fragrantia vngētis optimis. Cā: liceo pmo etc. *Fol. 48^a*: ¶ Alexandri grammatici due partes. tertia videlicet et quarta fini unt feliciter. Impresse Dauentrie per me Richardum passraet. Anno dñi M.CCCC.ij. Mēſis Au gusti In profesto Laurentii. *Fol. 48^b vacat.*

Göttingae, B. Un.; Detmoldae, B. Prov.; Vratislaviae, B. Un.

179.

Basileae, Jac. de Pfortzen, a. 1503. Partes I. II. cum glosa notabili. 112 et 100 foll. s. num., c. sign. aij—yijj et Aij—Uijj, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Prima pars doctrinalis Alexandri cum sententijs: notabilibus et vocabulorū lucida expositione: nōnullis annexis argumen tis

eū eorundem replicis : ad nouellorū in grā = # matien incipientiū profectū : cum quibuscū alijs # additis p in scientijs aliquantiter prouectis. # *Sequitur icon xylogr. : angelus utraque manu insigne tenens. Fol. 112^b :* ¶ *Expositio text⁹ i exemploꝝ pme ptis Alexādrī : equocoꝝ synonymoꝝ eū disse : # reuolūtibz vlib' etc., l. 2. inf. :* explicit feliciter. Imp̃ssa Basilee p # magistru Iacobū de pfortzen. Anno a natiuitate xpi. M.CCCCC.II. #

II. *Fol. 1^a :* Glosa notabilis secunde partis # Alexandri cum interlinealibus expositionibus textus eiusdem i planissimis sen # tentijs subiunctis perpulebra ordinatis : questionibus etc. *Sequitur eadem icon ac supra. Fol. 100^a :* ¶ *Explicit feliciter Sed'a pars Alexandri cum glosis metroꝝ interlinea # rib⁹ etc., l. 2. inf. :* Impressa Basilee p magistru Iacobum de pfortzen : # Anno natiuitatis dominice. M.CCCCC.II. #

Stuttgardiae, B. Reg.

180.

Londinii, Wynkyn de Worde, sine anno (c. a. 1503). Doctrinalis textus cum sententiis et constructionibus et vocabulorum interpretationibus etc. Typi Goth. in 4°.

Cf. Brunet, 5^e edit. p. 168. — Wynkyn sive Wynandus de Worde Lotharingiensis, unus e socijs Guilelmi Caxton, Angliae prototypographi, cuius officinam materiamque hereditate accepit, ab a. c. 1495 ad a. 1534 artem typographicam professus est, et id quidem usque ad a. 1502 Westmonasterii, deinde Londinii 'at the sun in Fleet-Street'. Hic vir ad artem illam in Angliā euoluendam certe plurimum contulit; operū igitur typis eius descripta hodie omnia in maximo pretio sunt. Cf. Dictionnaire de géogr. p. 754.

181.

(Zwollis), Arnoldus Kempensis, a. 1504. Pars I. cum Hermannī Torrentini commentariis et pars II. cum commentariolis. 104 foll. c. num. + 8 foll. s. num. + 112 foll. et 36 foll. s. num., c. sign. Aij—viij et Aij—Gij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a :* ¶ Folio primo # Titulus hui⁹ opis # ¶ Hermannī Torrētini viri doctissimi cōmētaria pul : # cherrima in primā partē doctrinalis Alexādrī. eū acen # ratiore vocabuloꝝ interpretatione, q̃busdā mēdosis sup : # uacaneis i obseuris versib' vl' reiectis vel in veriores i # planiores mutatis etc.; sequuntur 12 lineae tituli, deinde : ¶ Item in obtrectatores eiusdem apologia. # Ar. KEMPIS #. *Sequitur insigne typographi: duo clypei, in quorum dextro duo gladii, in sinistro crux est. Fo. Cij^b :* ¶ Hic finē accipiāt cōmētaria doctissimi viri Hermāi Torrētini i p = # mā ptē Alexādrī iā tertio castigata diligētiꝝ correctā addit^a i mergte (sic) # t'mtationib⁹ eū cūct^a vocabul^a i not^a arithmetice (sic) iē eū Apologia i ob # trectatores p mo A. kēpē. āno. M.CCCCC.II. Calēdis Martijs #. *Sequuntur 8 foll. indicis et in ultimi folii pagina auersa carmina quedam Bartholomaei Coloniensis et Hermannī Torrentini.*

II. *Fol. 1^a :* Titulus hui⁹ opis # ¶ Commentariola secunde partis doctrinalis magistri # alexandri cum sententijs i utilioribus quibuscū

punc # tis etc.; sequuntur 8 lineae, deinde idem insigne ac supra. Fol. 2^a: () Ie iubet ordo libri vocum regimon referari #. Fol. 36^b: ¶ FINEM HIC ACCIPIVNT COM # mentariola secunde partis doctrinalis alexandri cum # continuatione textus et notis virium in margine (sic) quib' # priores libri omnes hoc vsq; in tempus caruerunt. #

Londinii, Mus. Br. — Arnoldus Kempensis tertius typographus Zwollensis fuit; praecesserunt eum Petrus de Os de Breda (vide nr. 28) eiusque filius Timannus de Os.

182.

Zwollis, Wilh. et Arnold. Kempenses, a. 1504. Partium I. II. textus cum notis in margine positus. 24 et 18 foll. s. num., c. sign. Aij—ciii et Aij—dii (sic), typi Goth., in 4°.

I. Fol. 1^a: Titulus hui^o opis ? # ¶ Alexandri textus prime partis bene emendatus cum # notis et expositione vocabulorum non inter versus sed # in margine (sic) positorum vt eo facillius (sic) peruuli (sic) textum me # moriter discere valebunt (sic) per hermannum torrentinum # semper studiose inuentūti quantum potest bn cōsulentē. # Sequitur insigne typogr., quod in no. 181 descripsimus. Fol. 1^b vacat. Fol. 24^b: ¶ Finis prime partis alexandri cum vulgari in # terpretatione vocabulorū. etc.; l. 3. inf.: per mo wilhelmum # Kempensem āno quingentesimo quarto altera # die marci ouangelisto. #

II. Fol. 1^a: Titulus hui^o opis ? # ¶ Incipit fundamētū gmatice de regimēte deōnū eo or # dine q̄ alexāder t fed'n sui doctrinalis pte procedit. pluribus versib' # obscuris et superuacaneis reiectis atq; quibusdam planiorib' ap # positus etc.; sequuntur 9 lineae textus, deinde idem insigne ac supra. Fol. 18^b: ¶ Finis. zwollis per me arnoldum kempen # ¶ ARNOLDVS. KEMPEN # CIVIS ZVVOLENSIS. # Sequitur idem insigne ac supra.

Londinii, Mus. Br. (partes I. et II. uno vol. compreh.).

182*.

Coloniae, Henr. Quentell (†), a. 1504. Timanni [Kemeneri] medulla aurea in syntaxim Alexandri. 37 foll. s. num., c. sign. Aij—G₃, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Medulla aurea # in Syntaxim Alexādri iā ome # data. & longe faciliori disposita ordine, cum multis alijs notabilib' # in priori medulla omisiss #. Sequitur icon xylogr. magistrum cum 3 discipulis repraesentans. Fol. 1^b: Epistola cōtra regiminū vires modosq; significandi #. Fol. 3^a: Proemiū # (H) Ie iubet ordo libri vocū # regimen referari. # Fol. 37^a: ¶ Auree Medullae sequēdi operis Alexādri grāmatici natō # Normāni t ciuitate Monasteriēsi p magistrū Timānū illic Re # etorē assabre collecte. In pelara vo oslicina bone memorie ho # nati Henrici Quētell Colonia iā denuo a varijs labeculis tū # chalcographorū inadue rtentia (sic) tū prioris exemplaris inopti # tudine omisiss castius exarate finis tponit poptat^o. postridie # Nonarū Iunij Anno post Iubileū magnū quarto. # Fol. 37^b vacat.

Cassellis, B. Gideonis Vogt.

183.

Antverpiae, Henr. Eckert de Homberch, a. 1504, d. XVIII. m. Oct. Wilhelmi Zenders de Werdt opus minus II. partis. 104 foll. s. num., c. sign. Aij—Rijj, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Opus minus II. Secunde partis alexandri introductorii ad opus II. maius eiusdem perutile. II. Sequitur icon xylogr. Christum repraesentans; supra lemnisco inscripta sunt verba: Ego sum via, veritas et vita. *Fol. 1^b eadem icon.* *Fol. 2^a*: Prologus. II. *Fol. 103^b*: Finis dei gratia opus minus sed e parte Alexandri pro pueris clare breuiterq; instituendis. p. Wilhel. Zenders de werdt collectum Et que illic breui tatis gratia. ne pueris fastidium ex prolixitate genere tur. omissa sunt. in opere maiori cum plurimis elega (tjs) et questionib; factis dignis in scholis disputandis et argumentis et replicis annexis. vt in logica Petri Hispani fecimus. colliguntur et absoluntur. Impressus Antwerpiae per me Henricum Eckert de homberch Anno dñi. M. V. C. LIII. XVIII. mensis Octobris. *Fol. 104 vacat.*

Guelferbyt, B. Duc.; Maillingue, B. Princ.; Monachii, B. Reg. (titulus deest). — De typographo cf. adnot. ad. nr. 103.

184.

Sine loco (Metis), Caspar Hochfeder, impensis Ioannis Haller Cracoviensis, a. 1504. Pars II. cum commentario Ioannis de Glogovia. Typi Goth. in 4°.

Fol. 1^a: Exercitium sed e parte Alexandri (sic) magri et iohannis de Glogonia. Sequitur icon xylogr. insignia Lithuaniae, Poloniae et urbis Cracoriae repraesentans. *Fol. 1^b*: Sintaxis commendatio. II. Alexandri Gallici quae plurimi ordinis minor et sacre pagine professor excellensimam catha et logoq; sanctorum inscriptum affirmat Secunda pars doctrinalis sui de artificiosa dictionum constructione ordine et regimine cum et copendiosa elucidatione minor institutione p. magr'm Ioansem Glogoniensem in vniuersitate florigera Cracouensi breuiter in vnum recollecta. etc. Impressum nunc est hoc opus ad impensas optimi humanissimi et miq; viri domini Ioannis Haller Civis Cracouensis, viroq; doctorum fautoris excellentissimi. Arte aut solertis viri Caspari Hochfeder. Anno xpi Iesu saluatoris corrente. 1504. Nunc vero propositum in nomine eiusdem saluatoris eiusq; genitricis Mariae virginis dignissime. Feliciter incipio.

Cracoriae, B. Un. (fragmentum 14 foliorum). Cf. de hac editione Janozki, Nachricht von denen in der Zaluskischen Bibliothek sich befindenden raren polnischen Büchern. IV. Theil (Breslau 1753), p. 110 n. XXVI. — Caspar Hochfeder, antea typographus Norimbergensis, annis 1500 et 1508 Doctrinale Metis edidit (vide nr. 150 et 213). Ioannes Haller, Norimbergae natus, cuius impensis haec editio parata est, iam a. 1500 Ioannis Glogoviciensis commentarium in II. partem Doctrinalis Lipsiensibus typis exhibendum curauerat (vide nr. 158). Duo praeterea editiones eius sumptibus Cracoriae confectae sunt (vide nr. 223 et 247).

184^a.

Parisiis, Iod. Badius Ascensius, a. 1504, d. VIII. Kal. Sept. Partes I.—III. cum Syntheniis et Ascensianis explanationibus.

8 foll. s. num. + Fo. CXIV = 122 foll. et 8 foll. s. num. + Fo. LXXX = 88 foll. et Fo. LXXII, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Doctrinalis magistri alexandri de villa dei. Pars prima: cum syntheniis et Ascensianis explanationibus. II. Ad quas addita sunt recentius ab Ascensio frequentia. etc. Deinde sequitur insigne librarii in inferiore parte subscriptum: IERIAN : PETIT. Infra legitur: Quo omnia ab ipso Ascensio diligentius recognita et . . . a veniuntur in vico sancti Iacobi sub leone argenteo . . . et sancti hylarii e regione collegii italorum in edib; . . . (Exemplar in locis, quos punctis distinctimus, conscriptum est.) *Fol. 1^b*: Iodocus Badius Ascensius Religiosis admodum et cum primis oritur ditis patribus Egidio gliis et andree terreburgo scholasticorum domus fratrum diui Hieronymi Gandavi rectoribus et praecptori bus optimis: ceterisq; eiusdem domus venerabilibus columinibus Salutem dicit. II. subser. Ex ossi eina nostra litteraria Parrhisii ad x calendas septembris. Anno MDIII. Fo. CXIII^a: Impressum est hoc opus solerti animaduersione ipsius Ascensij ad octa et nunc calendas Septembris anni MCCCCIII. Fo. CXIII^b vacat.

II. *Fol. 1^a*: Secunda pars doctrinalis Alexandri de regimine et constructione grammaticali cum explanationibus Ioannis annis synthenii et Iodoci Badij Ascensij. Addito autem sunt etc. Deinde sequitur insigne librarii idem quod supra. Infra: Veniuntur autem parrhisij sub leone argenteo in via sancti iacobi. Et pro foribus collegii italorum. *Fol. 1^b*: Prenotamenta Ascensiana in secunda parte doctrinalis. *Fol. 8^a*: Ioannis Synthenij in secundam Alexandri partem prenotamenta. *Fol. 9^a* (c. num. Fo. I): De regimine dictionum. Capitulum octauum. Ioannis Synthenii Octauum capituli (sic) explanatio. Fo. LXXX^a: Finitur secunda pars. Fo. LXXX^b vacat.

III. *Fol. 1^a*: Tertia Pars doctrinalis magistri Alexandri Cum explanatione Ascensiana in multis castigata etc. Deinde sequitur insigne librarii idem ac supra. Infra: Quo omnia diligentius compressa veniuntur par et rhiliis in via regia diui iacobi sub leone argenteo: et in monte diui hilarij e regione collegii italici. Fo. LXXII^a: Finis doctrinalis Alexandri . . . me explanati: et aucti ut in . . . missum est. Impressa autem . . . accuratone Ascensia . . . no dñi millesimo . . . (Exemplar in locis punctis distinctis mutilatum est.) Fo. LXXII^b vacat.

Aberdonae, B. Un. Descriptionem benigne ad me misit vir rer. Archibaldus R. S. Kennedy, univ. Aberdonensis professor. — Iodocus Badius Ascensius — natus est enim Ascue in vico prope Bruxellam sito —, primum magister linguae Latinae et Graecae, quam Ferrariae a Baptista Guarino didicerat, idemque Lugdunensis typographus, c. a. 1495 Parisiis prelum illud Ascensianum constituerat, ex quo praecipua antiquorum recentiorumq; auctorum opera adnotationibus eius illustrata exierunt. Doctrinalis explanationes, castigationes additionesque Ascensianae una cum Synthenii commentariis primum a. 1500 Parisiis apud Andream Bocardum editae sunt (vide nr. 153); aliae editiones usque ad tertium decennium seculae sunt (vide nr. 204. 210. 216. 217. 258*. 258**. 260.). Mortuus

est autem a. c. 1535. Cf. Hain-Burger p. 16, Zedler, Univ.-Lexicon III. p. 96 sq., Dictionnaire de géogr. p. 999.

185.

Lipsiae, Melchior Lotter, a. 1504. Partium I. II. textus. 46 foll. s. num., c. sign. Aij--Hijj, typi Goth., in 4°.

Fol. 1 (titulus) deest exemplari, quod infra commemorabitur. Fol. 2^a: Prohemium primo partis alexandri ¶ () Cribera clericulis paro doctri ¶ nale nouellis. ¶ etc. Fol. 32^b: () Ic iubet ordo libri uocum regi ¶ men referari etc. Fol. 46^b: Impressum Liptzk per Melchiorem ¶ Lotter. Anno dñi XV.C.III. ¶

Mithingae, B. Princ.

186.

Argentinae, Io. Pryss, a. 1504. Partium I. II. textus. 43 foll. s. num., c. sign. aij—giiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Textus magi ¶ tri Alexandri ¶ Sequitur insigne typogr. coloratum. Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a: Prohemium Alexandri ¶ Scribera clericulis paro doctri ¶ nale nouellis ¶. Fol. 30^b: ¶ Finis primo partis Ma ¶ gistri Alexandri. ¶ Fol. 31^a: Incipit secunda pars ¶ Ille iubet ordo libri uocum re ¶ gimen referari. ¶ Fol. 43^b: ¶ Finis secunde partis magistri ¶ Alexandri. ¶ ¶ Impressum Argentine per honestum ¶ Iohannē Prijs: in edibus zum thier ¶ garten. Anno. MCCCC.III. ¶

Salisbury, B. publ. (Studien-B.).

187.

Erfordiae, Wolfgangus Schenk, a. 1504. Partium I. II. textus cum glosa interlineali. 44 foll. s. num., c. sign. Aij—Hijj, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Alexandri prime ¶ secunde partis textus cum glosa ¶ interliniali atq; pulchris anno ¶ tatis optime emendatis. ¶ Sequitur icon xylogr.: figura masc. et fem. clypeum tenentes; supra lemnisco inscriptus est annus 1504. Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a: Prefatio ¶ () Cribere clericulis paro doctrina ¶ nale nouellis. ¶ etc. Fol. 30^b: Finit (sic) prima pars doctrinalis Alexandri. ¶ Sequitur pars Secunda ¶. Fol. 43^b: Finit prima et secunda partes Alexan ¶ dri Impresse Erfordie p Wolfgang ¶ gū Schenken Anno Millefimo Quī ¶ gentesimo quarto. ¶ Sequitur insigne typogr. Fol. 44 vacat.

Oroniae, B. Bodl. — Wolfgangus Schenk Erfordiae a. 1499 primum occurrit (cf. Hain-Burger p. 288). A. 1501 sub nomine Lupambuli Ganymedis Priscium edidit; in subscriptione se designat 'typographum in arte sua adhuc nouitum'. Cf. Dictionnaire de géogr. p. 464.

187*.

Coloniae, Henr. Quentell (†), a. 1505. Timanni Kemeneri quatuor partium medulla aurea. Partes I. II. 145 et ? foll. s. num., c. sign. aij—oijj et aij—? (partis II. exemplar unicum in fine mutilatum est), typi Goth. (fol. 1^b typi Rom.), in 4°.

I. *Fol. 1^a*: (M) Edulla aurea # quattuor partiū siue opeꝝ Ale: # xandri. de mendis incuria impressorum admissis iam denuo casti- # gata. Et alamanica expositione illuminata. Et non paucis voca- # bulis. et exemplis poeticis aduacta. Quo si diligēti reuolueris ani- # mo Quicquid hactenus barbarizantiū more eructasti. iam lingua # latina exprimes nō minus mature q̃ lepido #. *Fol. 1^b*: De titulo & vtilitate presentis libri # Ad iunētutē litterarū studiosum Ioānis murmellij # Ruremundēsis in aureā medullā Epigramma # *Sequuntur 6 disticha.* *Fol. 2^a*: Proemiū in Medullā aureā # ¶ Timannus Kemenerus Wernensis litterarij ludi Mo- # nasteriensium westphalie Magister bonarū litterarum # studiosis. S. d. *Fol. 145^a, l. 3. inf.*: ¶ Finitur aurea medulla p̃mi operis Doctrinalis Alexandri. In # edibus colende memorie Henrici Quentell. sub anno virginiei part⁹ # M.CCCC.V. ad finē Marcij Colonie enucleatus Impressu #. *Fol. 145^b vacat.*

II. *Fol. 1^a*: Modulla aurea # in Sintaxim Alexandri iā emē # data 1 longo faciliiori disposita ordine. cum multis alijs notabilib⁹ # in priori medulla omissis #. *Infra sequitur icon xylogr. magistrum cum 3 discipulis repraesentans.* *Fol. 1^b*: Epistola cōtra regiminū vires modofq̃ significandi #. *Fol. 34^b, l. ult.*: . . . es pprie antecedentis et relatiui sunt varie. #

Upsaliae, B. Un. (I. II.); Cassellis, B. Gideonis Vogt (I.).

188.

Daventriae, lac. de Breda, a. 1505 m. Dec. Partes III. IV. cum commento. 48 foll. s. num., typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Tercia et quarta partes # doctrinalis magistri Alexandri cōmento valde # utili textus dante intelligentiā summariū (sic) quā # rum tertia docet de q̃titate syllabarū. Quarta vero # de accentuatōe. cum novis quibuscūq̃ sententiarū # additionibus. # *Sequitur icon xylogr. evangelistarum figuras symbolicas repraesentans.* *Fol. 48*: Alexandri grāmatici due partes tertia videli # cet 1 quarta finiūt feliciter. Impresso Dauētrie p̃ me Iacobū de breda, M.CCCC.V. penul # tima mensis Decembris. #

Hagae Comitum, B. Reg.

188*.

Coloniae, liberi Henr. Quentell, a. 1505. Partes I. II. cum Hermannii Torrentini et Kemponis Thessaliensis commentariis. 85 foll. c. num. + 1 fol. s. num. = 86 foll. et 51 foll. s. num., c. sign. aj—piij et Aij—liij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1 (titulus) deest in exemplari adhibito.* *Fol. 2^a*: () Uot extant edita iampridem in Alexandrum nostrum omenta # ria. ut singularis impudentie videri possit in eūdem plura ascribere # re. Verūtānē si q̃s litteratorū diligenti etc. *Textus incipit*: Rectis as es a dat declinatio prima # *Fol. 85^b*: Illic finem accipiunt cōmentaria doctissimi viri Hermannii Torrentini in primam partem doctrinalis Alexandri iam tereio castigata diligenterq̃ recognita etc., l. 3. inf.: Impressa Colonie in penatibus Quentell Anno a natali christiano. M. quingentesimo q̃nto ad finem Iunij. # *Fol. 86*: ¶ Bartholomei Colonienſis viri litteratissimi in hoc opus hexastichon. # ¶ Hermannii Torrentini Epigramma ogdoastichum ad inuidum. #

11. *Fol. 1^a*: Cōmentaria clarissima in secundam partem doctrinalis Alexandri ab eruditissimo viro Kempone Thessalicensi Hollandie magistro bonarum Artium Parrisiensi pro anhelantibus Syntaxim potissimum grammaticæ speciem luculenter intelligere iam dudum in lucem edita. *Fol. 49^b*: Cōmentaria non parum frugifera in sequēdā partem Doctrinalis Alexandri natione Normanni p̄ eruditissimum virum Kemponem Thessalensem Hollandie etc., l. 3. *inf.*: Impressa Colonia in edibus liberorum bone recordationis Henrici Quentell Anno post verbum in carnem adventum M. d. quinto K^lis Iulij.

Arangiae, B. Proc.

189.

Londinii, Rich. Pynson, a. 1505. 'Textus Alexandri cum sententiis et constructionibus. 50 foll., typi Goth., in 4°.

Cf. Brunet, 5. édit. p. 168. — Richardus Pynson, Rotomagi ortus, ab a. 1493 ad a. 1531 Londinii artem typographicam exereuit. Cf. Dictionnaire de géogr. p. 751; de operibus eius usque ad succ. XV. eide Hainium-Burgerum p. 253.

190.

Daventriae, Iac. de Breda, sine anno (c. a. 1505). Cōmentaria a Torrentino et Kempone castigata. Typi Goth. in 4°.

Campbellius, qui no. 138 editionem notavit ex Catal. B. Heberianae XIII. no. 162, addidit: 'C'est peut être une édition du seizième siècle'. Quod, si commentatores respicis, dubitare non potes.

191.

Antverpiae, Henr. Eckert de Homberch, a. 1506, m. Mart. et Apr. Wilhelmi Zenders de Werdt opus minus I. et II. partis. 110 et 106 foll. s. num., c. sign. aij—liij et Aij—Riiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: ¶ Opus minus Prime partis Alexan^dri cum quæstiōnibus et optimis morib^{us} iⁿ virtutib^{us} interpolitis cū quæstionibus ¶ finis text^{us} declaratib^{us} scitu dignis. cū argu^{mentis} eorundem solutionibus in scholis di^{sc}ipulandis pro pueris instituendis diligenter collectis ¶. *Fol. 1^b vacat.* *Fol. 2^a*: Ad omnes scholarum rectores (sic): vt iuvenes ¶ a puericia virtutibus et optimis moribus instituantur exhortatio ¶. *Fol. 110^a*: ¶ Finit Prime partis Alexan^dri nouū com^{mentum} ¶ mentū per vtile. (sic) cū quæstiōnibus de moribus ¶ virtutibus atq^{ue} vitijs Per wilhelmu Sen^{derum} pro pueris instituendis collectum Et ¶ Antwerpie per Henricum eckert diligenter ¶ impressum Anno domini. M.CCCC.VI. ¶ Undecima de (sic) Mensis mareij ¶. *Fol. 110^b vacat.*

II. *Fol. 1^a*: Opus minus ¶ Secunde partis Alexandri introductorium ad ¶ opus maius eiusdem perutile. ¶ Sequitur icon xylogr.: Christus^{us} dextram manum tollens, sinistra terræ globum tenens. *Fol. 1^b vacat.* *Fol. 2^a*: Prologus. ¶ *Fol. 105^b*: ¶ Finitur dei gra opus minus sed^e ptis Alexan^dri p̄ pueris clare breuiterq^{ue} instituendis. p̄ Wil^{helmum} Zenders.

de werdt collectum etc., l. 8. *inf.*: Impressum Antwerpie per mo Henricum ¶ eckert de homberch. Anno dni. M.CCCC.VI. XVII ¶ dio mensis Aprilis. ¶ *Fol. 106 vacat.*

Bruxellae, B. Reg. (I.); Lunenburgi, B. Ur. (II.). — De typographo vide adnot. ad nr. 103.

192.

Coloniae, liberi Henrici Quentell, a. 1506. Wilhelmi Zenders de Werdt opus minus I. et II. partis. 118 et 102 foll. s. num., c. sign. Aij—Xiiij et Aij—Siiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: (O)pus minus + ¶ Prime partis Alexan^dri ex po^{te}stissimis grammaticorū scolis decerptū cum quæstione^{bus} ¶ lis de optimis moribus. ¶ virtutib^{us} interpolitis. cū quæstio^{nibus} ¶ sententias textus declarantib^{us} scitu dignis. cum argu^{mentis} ¶ mentis ¶ eorundem solutionib^{us} in scholis disputandis p̄ pue^{ris} ¶ ris faciliter instituendis diligenter collectis. ¶ *Fol. 1^b*: ¶ Ad omnes scholarū rectores. vt iuvenes a puero ¶ tu^{us} ¶ tib^{us} ¶ optimis morib^{us} ¶ instituā^{tur}. Exhortatio. ¶ *Fol. 118^a*: ¶ Finitur Prime partis Alexan^dri vtilissime nouū cōmētū ¶ perutile. cum quæstiōnibus de morib^{us} ¶ virtutib^{us} atq^{ue} vitijs ¶ Per Gvillhelmū Zenderū de weert pro pueris clare insti^{tu} ¶ tuendis collectū Et Coloniae apud Quētell Anno sexto fu^{it} ¶ pra^{esentat} Millefimū quingētesimū fideliter impressum. versus ¶ calcem Martij ¶. *Fol. 118^b vacat.*

II. *Fol. 1^a*: Opus minus se^{ntentiarum} ¶ eunde partis Alex^{andri} ¶ andri introductorij ad opus ¶ maius perutile ¶. *Fol. 1^b*: Proemium. ¶ *Fol. 102^a*: ¶ Finitur dei gra^{tia} opus minus sed^e partis Alexandri p̄ pueris clare breuiterq^{ue} instituendis. p̄ Guilhelmū zenders de ¶ werdt collectū etc., l. 2. *inf.*: Impressum Coloniae ¶ in domo Quentell. Anno. M.CCCC.VI. ¶ *Fol. 102^b vacat.*

Parisiis, Mus. Pædag. (I. II.); Stuttgartiae, B. Reg. (I.); Darmstadt, B. M. Duc. (II.).

193.

Coloniae, liberi Henrici Quentell, a. 1506. Partes I. II. cum glosa notabili. 124 et 116 foll. s. num., c. sign. aij—viiiij et Aij—Siiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a (titulus) deest.* *Fol. 2^a*: Proemium. ¶ *Fol. 124^a*: ¶ Expositio textus ¶ exemplo^{rum} p̄me partis Alexandri equoco^{rum} ¶ rum ¶ synonymo^{rum} cum differentialib^{us} verbis valde pulchris. etc., l. 5. *inf.*: Explicit feliciter Exarn^{us} ¶ ta accuratissimo cū studio Coloniae in officina honesto^{rum} liberorum ¶ saluberrime memorie Henrici Quētell. Anno virginei partus chri^{sti} ¶ stiferie virginis Marie sexto super millefinum ¶ quingentesimum ¶ altera post corporis chris^{ti} ¶. *Fol. 124^b vacat.*

II. *Fol. 1^a*: Glosa notabilis secūde partis ¶ Alexan^dri cū interlinariib^{us} expositiōib^{us} ¶ textus eiusdē in planissimis ¶ sententijs. subiectis ppulere ordinat^{is} quæstionib^{us} atq^{ue} argumētis cū ¶ replicis etc. Deinde sequitur icon xylogr. magistrum cum 3 discipulis repræsentans. *Fol. 1^b*: Glosa notabilis. ¶ Quam pulcra tabernacula tua Iacob ¶ tētoria tua ¶. *Fol. ult. deest exemplari.*

Marburgi Hess., B. Un. Pars II., ut ex typis elucet, ex eadem officina prodijt et in exemplari Marburgensi cum parte I. coniuncta est.

194.

Basileae, sino typogr. nomine (Michael Furter) a. 1506. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 112 et 100 et 42 foll. s. num., c. sign. Aij—xiiij et Aij—Rv et Aij—Giiij typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Prima pars doctrinalis Alexan- # dri cum sententijs: notabilibus et vocabulorū # lucida expositione: nōnullis annexis argumen # tis cum eorūdem replicis: ad nouelloz in grā: # matica incipientiū profectum: cum quibusdam # alijs additis p in scientijs aliquantulū puectis. # *Sequitur icon xylogr.*: angelus utraque manu clypeum tenens. *Fol. 1^b*: Glosa notabilis # (b) Anquā paruulis lac # etc. *Fol. 112^b*: ¶ Expositio textus et exemplorū prime partis Alexandri: equiuocorū synonymorū # etc., l. 2. *inf.*: Impressa Basileo Anno incarnationis dominice. Millesimo quin # gentesimo sexto. #

II. *Fol. 1^a*: Glosa notabilis secūde partis Ale # xandri cū interlinealibus expositionib⁹ textus eiusdē: planissi # mis sententijs subiectis etc. *Deinde eadem icon ac supra sequitur. Fol. 1^b*: Glosa notabilis # QUā pulchra tabernacula tua la # cob etc. *Fol. 100^a*: ¶ Explicit feliciter Sed'n pars Alexandri cū glosis metroz interli: # nearibus etc., l. 2. *inf.*: Impressa # Basileo Anno natiuitatis dominice. MCCCCXI. # *Sequitur insigne typogr. Fol. 100^b icon xylogr.* angelum repraesentans; *supra legitur*: Ein gut selig iar. (*Cf. nr. 195.*)

III. IV. *Fol. 1^a*: Tertia et quarta partes # doctrinalis magistri Alexandri cum cōmēto valde vtili text⁹ dante intelligentiā sum # mariam. Quarum tertia docet de q̄litate # syllabarum. Quarta vero de accētuatione # cū nouis quibusdā sentētiarū additionib⁹ #. *Sequitur eadem icon ac supra. Fol. 1^b*: Prohemium # Meliora sunt vbera tua vino fra # grantia etc. *Fol. 12^a*: Explicitus est alexander grāmaticus # cum breui et vtili expositione. Impressus Basileo Anno domini # Millesimo quingentesimo sexto. # *Sequitur insigne typogr. Fol. 12^b icon xylogr.*: magister in cathedra stans.

Monachii, B. Reg.; Erfordiae, B. Reg.; Einsidiae, B. Coen. — Quod ad typographum attinet, cf. nr. 195.

195.

Basileae, Michael Furter, a. 1506. Partium I. II. textus cum alteratione etc. 46 foll. s. num., c. sign. Aij—Gv, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: [T]extus Alexandri # cum vtili et succineta alteratio: # ne: notatissq; in margine adiun # ctis. # *Sequitur icon xylogr.* leonem repraesentans, qui clypeum tenet; *supra lemnisco inscriptum est*: MICHAEL FURTER DE AVGVSTA. *Fol. 1^b icon xylogr.* angelum repraesentans; *supra legitur*: Ein gut selig iar. *Fol. 2^a*: Prefation # Scribere clericulis pa # ro doctrinale nouellis. # etc. *Fol. 32^b*: (11)le iubet ordo libri # vocum regimen etc. *Fol. 15^b*: Prima et secunda partes Alexandri: # Impresso Basileo: Anno Millesimo # quingentesimo sexto: Die 40 vicecima # Augusti: Finiunt feliciter. # *Fol. 16^a*: *insigne typographi. Fol. 16^b icon xylogr.*: magister in cathedra stans.

Einsidiae, B. Coen.

196.

Lipsiae, Melchior Lotter, a. 1506. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 122 et 110 et 36 foll. s. num., c. sign. Aij—Xij et Aaij—Ssij et Aij—Pij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Prima pars doctri- nalis Alexātri cū sententijs notabilibus: vocabulo rum lucida expositione. nonnullisq; annexis argumentis cum corundem replicis. terminationū quo- q; finalium. declinationum et conjugationum in foliorū marginibus nouiter ad nouellorum in grammatica incipientiū profectum adiunctis. cū quibusdam alijs additis profectis aliqua- liter profectis. *Sequitur insigne Lipsiense; deinde: Impressum Lyptzk. Fol. 1^b*: Prohemium. Tanquam paruulis ut lac etc. *Fol. 122^a*: ¶ Expositio textus et exemplorū etc., l. 2. inf.: Impressa p Melchior (sic) Lotter. Anno a natiuitate christi Millesimo quingentesimo sexto. ¶

II. *Fol. 1^a*: Glosa notabilis secundae partis Alexātri cū interliniis alibus expositionibus textus eiusdē in planissimis sententijs subiectis pulchre ordinatis questionibus etc. *Deinde sequitur insigne Lipsiense; infra: Impressum Lyptzk. Fol. 1^b*: Glosa notabilis. Quam pulchra tabernacula etc. *Fol. 110^a*: Explicit feliciter secunda pars Alexātri cū glosis metrorū interlinialibus etc., l. 3. inf.: Impressa Lyptzk. Anno incarnationis dominice. Millesimo quingentesimo sexto. die vero penultima decembris. Per Melchior (sic) Lotter conciuem Lyptzensem. *Fol. 110^b uocat.*

III. IV. *Fol. 1^a*: Tercia Et Quarta partes doctrinalis magistri Alexātri cū cōmēto valde vtili textus dante intelligētiā summariā. Quarum tercia docet de quantitate syllabarum. Quarta vero de accentuatione cū nouis quibusdā sententijs additionibus. *Fol. 1^b*: Prohemium, ¶ () Elia sunt vera tua vino fragrantia etc. *Fol. 36^a*: Impressum Lyptzk per Melchior (sic) Lotter Anno Millesimo quingentesimo sexto. *Fol. 36^b uocat.*

Lipsiae, B. Un.; Gothae, B. Duc.; Upsaliae, B. Un.

197.

Lipsiae, Melchior Lotter, a. 1506. Partium I. II. textus. 46 foll. s. num., c. sign. Aij—Hij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Textus prime et secundae partis unius alexandri. *Sequitur icon xylogr. St. Michaelē representans. Fol. 1^b uocat. Fol. 2^a*: Prohemium prime partis alexandri. *Fol. 46^b*: Impressum Lyptzk per Melchiorem Lotter Anno dñi. XV.C.VI. ¶

Monachii, B. Reg.

198.

Trecis, Ioannes Lecoq, a. 1506. Doctrinale cum glosa Pothaui Monieri. 94 foll. s. num., c. sign. aij—rij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1 (titulus) deest ei exemplari, quod inspeximus. Fol. 2^a: Prologus. ¶ (A) Alexandrum suo in doctrinali interpretatur etc.; l. 31. ¶ (S) Cribere clericulis parum doctrinale nouellis. *Fol. 46^a*: ¶ (II) Iubet ordo libri vocum regimē referari. *Fol. 62^a*: ¶ (P) Andere posui per versus syllaba

queq; #. *Fol. 91^a*: ¶ Doctrinale Alexandri cum singulari et vtili # glosa feictiffi Focaudi monieri exactiffimo emē datum et in textu i in glosis etc.; *l. 3. inf.*: Trecenti impressum # per Iohannem Lecoq. Finit feliciter. Anno dñi # Millesimo quingentesimo sexto. # *Fol. 91^b icon xylogr. interiora conclavis representans; a sinistra parte pluteus est libris repletus, a dextra vir doctus sedet sinistro brachio innixus, dextra manu chartam tenens.*

Basileae, B. Un. Unde corrigendum est Dictionnaire de géogr. p. 1255, ubi affirmatur Ioannem Lecoq sive Le Coq a. demum 1509 officinam typogr. Trevis aperuisse. Cf. praeterea Hain-Burger s. v. Le Coq.

199.

Argentinae, Matthias Hupfuff, a. 1506. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 113 et 96 et 42 foll. s. num., c. sign. aij—viij et Aij—Riiij et Aaij—Ihiiij, typi Goth. et Rom. (in textu, prima linea titulorum ac subscriptione partium III. IV. typi Rom.), in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Glosa notabilis primo # partis Alexandri cum interlinearibus expositionibus eiusdem in planissimis sententijs. Cum vo # cabulorum lucida expositione. Et directorij folia # tim remissione. Subiunctis per pulero ordinatis # questionibus atq; argumentis: cum replicis eo # rundem nouiter emendatis. # *Sequitur icon xylogr.: angelus sudarium Christi tenens. Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a*: Alphabetarius et primo de bra A # *Fol. 113^a*: Explicat huius doctrinalis pars prima #. *Fol. 113^b vacat.*

II. *Fol. 1^a*: Secunde partis alexandri # glosa notabilis cum interlinearibus expositionibus textus # eiusdem in planissimis sententijs subiunctis per pulere (sic) or # dinatis. questionibus atq; argumentis cum replicis contra # eorundem solutiones oibus qui desiderat sōne necessaria. # *Fol. 1^b*: Prefatio # (B) Utirā i mel cōedet puer #. *Fol. 96^a*: Explicat secunda pars Alexandri cum glosis. # *Fol. 96^b vacat.*

III. IV. *Fol. 1^a*: Tertia et quarta partes do # ctrinalis magistri Alexāndri cum cōmento, valde vtili textus dante intelligentiam sum # mariā. Quarā tertia docet de quantitate ill # labarum: quarta vero de accentuatione cum # nouis quibuskā sententiarū additionibus. # *Fol. 1^b*: Intentio auctoris # (M) Elia fuit vbera tua etc. *Fol. 12^a*: Alexandri grammatici due partes. tertia vi # deliect & quarta huiusmodi feliciter. Impressa per Mathiam hupfuff Ciuem Argentinē # Anno dñi Millesimo quingentesimosexto (sic). # *Fol. 12^b vacat.*

Monachii, B. Reg. (I.—IV.); Friburgi Brisg., B. Un. (III. IV.); Araugiae, B. Pror. (III. IV.). — Matthias Hupfuff, Argentinae natus, inde ab a. 1496 ibi typographus fuit. Cf. Hain-Burger p. 116.

200.

Argentinae, sine typogr. nomine (Matth. Hupfuff), a. 1506. Partium I. II. textus. 34 foli. s. num., c. sign. aij—güj, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Textus ma # gistri alexan # dri de villa dei. # *Fol. 1^b icon xylogr. magistrum cum 3 discipulis representans. Fol. 2^a*: Prohemium # Scribere clericulis paro doctrinale nouellis # etc. *Fol. 31^b*: Finit prima pars

Alexandri. Sequitur secunda pars. *Fol. 31^a*: Finitur prima et secunda pars Alexandri # Impressa Argentine Anno 1506. *Fol. 31^b vacat.*

In B. Canonorum Sancti Floriani Austr.

201.

Sine loco, typogr. nomine et anno (Parisiis, Petrus le Dru, c. a. 1506). Doctrinalis textus. 52 foll. s. num., c. sign. b—g, typi Goth., in 16°.

Fol. 1^a in exemplari, quod inspicere licuit, superlitum est. Fol. 1^b: ¶ Prologus. # Scribere clericulis paro doctrinale # nouellis. *Fol. 22^a, l. 11.*: Ille iubet ordo l' bri noēn r'gimē r'fari #. *Fol. 31^a, l. 15.*: PAndere p'posui p # s' fillaba queq; #. *Fol. 52^a*: ¶ Finis # FOeaudi monieri in magistri Alex # andri de villa dei Laudes carmen # Incipit metricum. # *Fol. 52^b*: ¶ Finis textus Alexandri vna cum # verficulis monieri. + #

Basileae, B. Un. — Typi iidem sunt, quibus impressum est opusculum cum hac editione uno volumine comprehensum: Seneca de quatuor virtutib; car # dinalibus etc. Parisius per magistrum Petrum le Dru. 1506. Ille ab a. 1496 Parisiis officinam aperuerat. Cf. Hain-Burger p. 92.

202.

Sine loco (Parisiis), Denis Roso, sine anno (c. a. 1506). Doctrinalis textus. 40 foll. s. num., c. sign. b—e, typi Goth., in 12°.

Fol. 1^a: Textus Alexandri. # *Sequitur insigne typographi cum monogrammate D. R.; in superiore margine legitur: DENIS +C+ ROSE; in inferiore: ALAVENTVRB; deinde: Denis Roso. Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a*: (f) Cribero clericulis paro doctrinale nouellis #. *Fol. 10^b*: (d) Octrinale dei virtute iuvante peregi etc., *l. ult.*: ¶ Finis #.

Parisiis, B. Nat. — Dionysius Rose sive Roce vel Rosse a. c. 1498 Parisiis officinam instituerat. Cf. Hain-Burger s. v. Roce.

203.

Daventriae, Iac. de Breda, a. 1507, d. IV. m. lun. Partium I. II. textus cum alteratione. 40 foll. s. num., c. sign. Aij (?)—Giiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Textus Alexandri cum # li succincta alteratione. Notatiff; in # iunctis. # *Sequitur icon xylogr.: duos episcopos representans; super caput prioris: Scūs lehuin^o, alterius: Scūs Robouid^o. Fol. 10^a*: ¶ Finit prima et secundapars (sic) Alexāndri. Impressa # Dauentriē p me Iacobum de Breda. Anno dñi. # M.CCCCvij. iij. die Mensis Iunii #. *Fol. 10^b vacat.*

Moguntiae, B. Ur. (prima exemplaris folia mutilata sunt).

204.

Parisiis, Iodocus Badis Ascensius, a. 1506—1507. Partes I.—III. cum Ascensianis explanationibus, castigationibus et additionibus. 8 foll. s. num. + Fo. LXIII = 72 foll. et 80 foll.

s. num. et Fo. LXXVI + 4 foll. s. num. = 80 foll., typi Rom. (in textu) et Goth. (in commentario), in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Doctrinalis magistri Alexandri de villa dei. cum Aescenianis explanationibus castigationibus et ad editionibus. Addita enim sunt. Examen de note pronote i verbis eū eū^o explanatioe Formationes patronymicorū. graduū. diminutiuo rū. possessiuorum. i ceterorū denotatiuorū eū textu. De generibus nominū regule generales eū textu. De numeralibus nominibus regule mlt'e eū textu. De formatiōib^o rhorū ab alexan. ptermissorū eū tex. De formatiōib^o plicipiorū. i verbalū regule eū tex. Nec pauciora sunt ceteris partibus: vt in ipsis videbitur adiuncta. *Sequuntur 5 disticha; deinde*: Que oīa ab ipso Aescensio diligē^o tū^o recognita et coimpressa veniū^o dantur in monte sancti Hilarij e re: giōe collegii Ita loq in edib^o Aescensii. *Fol. 1^b*: Iodocus Badius Aescensius eruditis cultiorum litterarum preceptoribus. S. *subscr. l. 2. inf.*: Ex edibus nostris ad Idus Augustas Anni Millesimiquingentesimifexti. (sic) Fo. LXIII^b: Finis primę partis grāmaticę Alexandrinę eū emē^o dationib^o additiōib^o & castigationib^o Aescensianis.

II. *Fol. 1^a*: Syntaxis Aescensianæ. Secunda pars ac Cap. VIII Iodoci Badii Aescensii in Secundā partē doctrinalis Alexandrini brevis & dilucida explanatio. *Fol. 80^b*: Finitur secunda pars.

III. Fo. 1^a: Tertia pars principalis doctrinalis Alexandri cum interpretatione Aescensiana. Fo. LXXVI^b: Finis doctrinalis Alexandri diligētissime ab Aescensio explanati emēdati & aucti: vt in scōtib^o pmissum est. Sequuntur pro orthographia eiusdē pceptiōculæ. *Fol. 80^a*: Finis compendij Aescensiani. *l. 2. inf.*: Ex officina nostra ad nonas Aprilis. M. DVII. Apud Parrhisiōs. *Fol. 80^b vacat.*

Herbipoli, B. Un. — De typographo vide adnot. ad nr. 184.*

205.

Coloniæ, liberi Quentell, a. 1507. Partes I. II. cum Hermannii Torrentini et Kemponis Thessaliensis commentariis. 6 foll. s. num. + 85 foll. c. num. + 1 fol. s. num. = 92 foll. et 50 foll. s. num., c. sign. ai—piij et Aij—liij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Hermannii Torrentini inter Grammaticos nostri tempestatis viri litteratissimi cōmentaria pulcherrima i primā ptem doctrinalis Alexandri. eū accuratissima vocabulorū interpretatione. qbusdā mendosis super uacaneis & obseuris versib^o vel reiectis vel in veriores et planiores mutatis. Continēt hic permulta scitu dignissima q nullis alijs ha bēt glossematīs sunt autē hec cōmentaria tertio castigata diligen^o terq^o ab ipso auctore recognita Additis in margine terminationib^o eunctisq^o vocabulis i notis arithmeticeis in singulas paginas. vt facilius inueniantur quęcunq^o vocabula. Est preterea psector i ple^o nior vocabulorū Index vel tabula. nihil penitus pretermittens. sed facillime desideratum ostendens. Item in obtrectatores eiusdem Apologia & Est Epigrammata duo. *Fol. 91^b (c. num. LXXXV)*: Ille sinē accipiat cōmentaria litteratissimi viri Hermannii Torrentini in primā partem doctrinalis Alexandri iam ter^o cio castigata etc.,

l. 3. inf.: Impressa Colonia in penatib^o Liberorū Quentell. Anno a natali christiano. M. quingentesimo fo^o pto ad finem Iulij. *Fol. 92^a*: Bartholomei Colonienis viri litteratissimi in hoc opus Hexasticon. *l. 9.*: Hermannii Torrentini Epigramma ogdoastichum ad inuidum. *l. 19.*: Telos.

II. *Fol. 1^a*: Cōmentaria in secundā par^o tem doctrinalis Alexandri. ab eruditissimo viro Kēpone Thes^o salensi Hollandie. magistro bonarum Artium Parrhisiensi pro^o anhelantibus Syntaxim potissimā grāmaticę speciem luculen^o ter intelligere. iam dudum in lucem edita. *Fol. 19^b*: Cōmentaria non parum frugifera in sequēdā par^o tem Doctrinalis Alexandri natione Normanni. p eru^o distissimum virum Kemponem Thessaliensem Hollā^o die. etc., *l. 3. inf.*: Impressa Colonia in Edib^o iugenuorum Liberorum Quentell. Anno post verbi in carnem aduentum. M. d. septimo. *Fol. 50 vacat.*

Bonnæ, B. Un.

206.

Argentinae, Io. Prüss, a. 1507. Partes I. II. cum Hermannii Torrentini et Kemponis Thessaliensis commentariis. 6 foll. s. num. + Pag. 1—LXXXVI = 92 foll. et 52 foll. s. num., c. sign. ij—iiij + A—Piij et Qij—Oij, typi Rom., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Hermannii Torrentini inter grammaticos nostrae tempestatis viri doctissimi cōmentaria in primam partem doctrinalis Alexandri: eū vocabulorū interpretatione: quibusdā mendosis supvacaneis & obseuris versib^o bus: vel reiectis, vel in veriores & planiores mutatis. Demū diligēter ab auctore recognita. Addi^o tis in margine termina^o tionib^o cunctisq^o vocabulis: eū dictionū Indi^o ce. *Fol. 92^a (c. num. LXXXVI)*: Piniunt cōmentaria doctissimi Hermannii Torrentini in primam partem doctrinalis Alexandri etc., *l. 1. inf.*: Impressa Argētinę in aedibus zum^o Thiergartē. Ioannis pryß Ciuis ibi dem. Anno dei incarnationis. M.CCCC.CVII. *Fol. 92^b vacat.*

II. *Fol. 1^a*: Cōmentaria clarissime in secundam partem doctrinalis Alexandri: Ab eruditissimo viro kempono Thessaliensi Hollandiæ i magistro bonarum artū Parrhisiensi: p anhelantibus Syntaxim potissimā grāmaticę speciem funditus intelligere: exa^o ctissime in lucem edita. *Fol. 51^b*: Cōmentaria non parum frugifera in sequēdā partem Doctrinalis Alexandri natione Normanni: etc., *l. 12. inf.*: Impressa Argētinę in penatibus Lu^o stri: vulgō Zum^o Thiergar^o ten (sic): opifice Io^o anne Prüss: Anno M.CCCC.CVII. quo de^o us factus est ho^o mo. *Fol. 52 vacat.* *Darmstadii, B. M. Duc. [Hofb.] (I. II.); Lipsiæ, B. Un. (I. II.); Mathingæ, B. Princ. (I.); Vindobonæ, B. Caes. (II.).*

207.

Basileao, Iac. de Phortzen s. Pfortzheim, a. 1507. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 112 et 100 et 42 foll. s. num., c. sign. aij—xv et Aij—Rv et AAij—GGiiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Prima pars doctrinalis Alexandri cum sententijs: notabilibus & vocabulorū lucidā expositiōe: nōnullis annexis argumē^o tis

cum eorundē replicis : ad nouelloꝝ in grā : # matiea incipientiū profectū : cum quibusdam aliis additis p in sciētijs aliquantū pūctis. # *Sequitur icon xylogr. (eudem, ut videtur, atque infra), quae quidem exemplari adhibito excisa est. Fol. 1^b :* Glosa notabilis # (t) Anquā paruulis lac po : # tum etc. *Fol. 112^b :* ☐ Expositio textus etc., l. 2. *inf. :* Impressa Basileo per magistrū (sic) Iacobum de Phortzen. Anno incarnationis # nis dominico Millesimo quingentesimo septimo. #

II. *Fol. 1^a :* Glosa notabilis secūdo partis Ale # xandri cū Herlinopolibus expositiōib⁹ textus eiusdē et planissim # mis sententijs subiunctis etc. *Deinde sequitur icon xylogr. : angelus utraque manu clypeum gerens (cf. nr. 146. 170. 194.). Fol. 1^b :* QVam pulchra tabernacula tua # etc. *Fol. 100^a :* ☐ Explicet feliciter secūda pars Alexādrī etc., l. 3. *inf. :* Impressa # Basileo per magistrū Iacobū de Phortzen. Anno domini Mil # lesimo quingentesimo septimo. # *Fol. 100^b vacat.*

III. IV. *Fol. 1^a :* Tertia : Quarta partes doctri # nalis magistri Alexandri cum cōmento # valde vtili etc. *Deinde sequitur eadem icon, quae parti II. subiecta est. Fol. 1^b :* Melliora sunt vbera tua vino fra # grantia etc. *Fol. 42^a :* Expliciūt tertia et q̄rta ptes alexandri grā # matici cū broui : vtili expositiōe. Impressa Basileo p Mḡm Iacobum (sic) # de Phortzheim āno domini. Millesimo quingentesimo septimo. # *Fol. 42^b vacat.*

Ratisbonae, B. Prov. — De typographo vide adnot. ad nr. 139.

208.

Sine loco, typogr. nomine et anno (Parisiis, impensis Bernardi Aubri, c. a. 1507). Partes I.—III. cum Herm. Torrentini, Kemponis Tessaliensis, Andreae Gutterii commentariis. 10 foll. s. num., + 142 foll. c. num. = 152 foll., typi Goth. et Rom., in 4°.

Fol. 1^a : Doctrinale totius grāmatis # ces artis : in Unum compendioso digestumopus (sic) iuxta ipsi # us specierum positioe Dyasynthetice : profodieq; calculatio # nem ab eruditissimis huius scientie professoribus diligenter (sic) : # gnareq; excusum : etc., l. 12. : Hermannus Torrentinus in primam partē # Kempo Tessaliensis in secundam partem # Andreas Gutterius. Ceraian⁹ i tertiā parte (sic) # etc. *Deinde sequitur insigne librarii cum inscriptione : BERNARD AVBRI et subscriptione : ☐ Veneunt in bibliopolio Bernardi Aubri sub Diui # Martini stemmate : in vico Iacobo. # Fol. I. (R) Ectis as. es. a. dat declinatio prima. # Fo. LXX^a :* APOLOGIA HERMANNI TORRENTINI OB TRE # CTATORIBVS RESPONDENTIS. # Fo. CXVI^a : ☐ Totius doctrinalis grammaticae (sic) scientie (sic) finit # compendiosa exaratio : Impensis prouidi viri # Bernardi obri. #

Parisiis, B. Nat.

208*.

Sine loco, typogr. nomine et anno (Parisiis, Iean Petit, c. a. 1507). Partes I.—III. cum Herm. Torrentini, Kemponis Thessaliensis, Andreae Gutterii commentariis, c quibus pars III. in exemplari adhibito deest. Pars I. : 10 foll. s. num. + Fo. XX + Fo. CIV = 134 foll., typi Goth. (in foliis LXX et LXXI typi Rom.), in 4°.

Fol. 1^a : Doctrinale totius grāmatis # ces artis : in Unum compendioso digestum opus iuxta ipsi # us specierum positioe Dyasynthetice : profodieq; calculatio # nem ab eruditissimis huius scientie professoribus diligenter : (sic) # gnareq; excusum : etc., l. 12. : Hermannus Torrentinus in primam partē # Kempo Tessaliensis in secundam partem Alexandri # Andreas Gutterius, Ceraian⁹ i tertiā parte (sic) etc. *Deinde sequitur insigne typographi cum subscriptione : IELIAN # PETIT. Fol. 1^b :* Decasticum ad librum. Fo. XX^a : ☐ Prefacio in librum. # Fo. I. (R) Ectis as. es. a. dat declinatio prima. # Fo. LXX^a : APOLOGIA HERMANNI TORRENTINI OB TRE # CTATORIBVS RESPONDENTIS. # Fo. LXXI^a, l. 3. *inf. :* Finiunt Commentaria Hermanni Torrentini # grammatici in primam partem # Alexandri. # Fo. LXXI^b : De regimine # Hic iubet ordo libri # etc. Fo. XCIV^b (pro CIV) : De impedimentis # Cetera desunt.

Aberdonae, B. Un. Descriptionem debeo viro rev. Archibaldo R. S. Kennedy, professori universitatis Aberdonensis.

209.

Daventriae, Iac. de Breda, a. 1508, in prof. Mariae conceptionis. Pars I. cum Hermanni Torrentini commentariis. 1 fol. s. num. + Pag. II—LXXXI + 9 foll. s. num. = 90 foll. c. sign. Aij—Piiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a : Titulus huius operis Her # manni Torrentini viri doctissimi cōmētaria pul # cōrta in p̄mā ptem doctrinalis Alexādrī cū accu # ratione vocabuloꝝ interpretatōe q̄busdā mēdosis # sup̄uacaneis : obscuris v'lib⁹ v' reiectis vel in ve # riores : planiores mutatis etc. *Fol. 1^b :* Proemium. Pag. LXXXI^b : ☐ Hic finē accipiāt cōmentaria doctissimi viri. # Hermāni Torrētini in p̄mā pte Alexādrī iam ter # cio castigata diligētēterq; correctā. etc.; l. 2. *inf. :* Impressum Dauētrie p me Iacobū de breda An # no dñi. M.CCCCC.viiij. In p̄festo marie cōceptōis. # *Foll. 82^a—90^a sequuntur Bartholomaei Coloniensis hexastichon, Hermanni Torrentini epigramma ad inuidiam, index (15 pagg.), Petri Nehenii Droshagii (sic) epigramma in hoc opus Torrentini. Fol. 90^b vacat.*

Oxoniae, B. Bodl.

209*.

Coloniae, liberi Quentell, a. 1508. Pars I. cum Hermanni Torrentini commentariis. 6 foll. s. num. + Pag. prima—Pag. LXXXV = 91 foll. c. sign., typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a : Hermāni Tor # rentini inter Grammaticos no # stre tempestatas viri literatissi # mi cōmentaria pulcherrima in p̄mā partē doctrinalis Alexādrī. cū # accuratissima vocabulorū interpretatōe. q̄busdā mendosis super # vacaneis : obscuris versib' vel reiectis vel in veriores : planiores # mutatis Cōtinent hic permulta scitu dignissima q̄ nullis alijs ha # bent glossomatias. Sūt aut hoc cōmētaria tertio castigata diligētēter # q; ab ipso auctore recognita Additis in margine terminatōib' eun # etiq; vocabulis : notis arithmeticeis in singulas paginas. ut facili # us inueniant quaecunq; vocabula Est p̄terea perfectior : plenior vocabulorū Index vel tabula. nihil

penitus permittens sed facilli me desiderat ostendens. ¶ Item in ob-
tractatores eiusdem Apologia. ¶ Et epigrammata duo. Fol. 91^b (c. num.
LXXXV^b): Impressa Colonia in penatib' liberorū. Quentoll. Anno a natali
christiano M. quingētesimo octo. vo ad finem Septembris.

Monasterii, B. Paul.

210.

Parisiis, Gaspardus Philippe, a. 1508. Partes I.—III. cum
Synthesi et Ascensianis explanationibus. 8 foll. s. num.
+ 114 foll. c. num. = 122 foll., et 2 foll. s. num. + 80 foll.
c. num. = 82 foll., et 76 foll. c. num., c. sign. Aaij—Aaiij
+ aj—piij et A.j—K.iiij et aaij—kkiiij, typi Goth., in 4°.

I. Fol. 1^a: Doctrinalis magistri alexandri de villa dei. Pars
prima: cum lintoniis et Ascensianis explanationibus: etc. Deinde sequi-
tur icon xylogr.: 2 dracones insigne librarii tenentes; in imo margine in-
scriptio est: PONSET. LIE. PRIEX: ¶ Venundantur parisiis a Poncet-
to le preux eiusdem cuius tatis Bibliopola ad signum ponti stagnoi in vico
sancti In eobi prope diui yonis odem commorante. Fol. 122^a (c. num.
CXiiij): Impressum est hoc opus solerti animaduersione Gaspardi Philippe
ad octa: num kalendas Octobris anni MCCCCviii. Fol. 122^b vacat.

II. Fol. 1^a: Secunda pars doctrinalis Alexandri de regimine et
construkione grāmicali cum explanationibus loannis synthonii et Iodoci
Badii Ascensii etc. Deinde sequitur eadem icon ac supra, quae quidem
in exemplari adhibito expressa non est. Fol. 82^a (c. num. LXXX): ¶ Fini-
tur secunda pars. Fol. 82^b vacat.

III. Fol. 1^a: Tertia pars doctrinalis magistri Alexandri. Cum
explanatione Ascensiana in multis castigata. etc. Deinde sequitur insigne
librarii hac inscriptione circumdatum: EN DIEU EST MON ESPERANCE.
et subscriptum: Francoys Regnault. ¶ Venundatur parisiis a Francisco
regnault eiusdem civitatis: Bibliopola ad signum sancti Claudii in vico
sancti iacobi prope collegium mathurionum. Fol. LXXVI^b: Finis doc-
trinalis Alexandri diligentissime ab Ascensio explanati emendati et aucti:
vt in frontibus premissum est: Sequuntur pro orthographia eiusdem pro-
ceptiuncula (quae quidem in exemplari adhibito desunt).

Friburgi Brisg., B. Un.; Salisburgi, B. Cœn. — Casparus Philippe
a. 1500 pro Ioanne Parvo (de quo vide adnot. ad nr. 121) libros im-
pressit. Cf. Hain-Burger p. 241.

211.

Phorae, Thom. Anselmus Badensis, a. 1508. Partes I. II.
cum Hermannii Torrentini et Kemponis Thessalensis commen-
tariis. 8 foll. s. num. + Pag. 1—CXiiij (pro XCiiij) = 102 foll. et
54 foll. s. num., typi Goth. (excepta partis I. tituli linea prima), in 4°.

I. Fol. 1^a: Hermannii Torrentini inter gramma et ticos nostrae tem-
pestatis viri doctissimi Commentaria in primam partem doctrinalis Alexandri
cum voca et balorum interpretatione quibusdā mendis etc. Fol. 1^b vacat.

Fol. 102^b: Finitur commentaria Hermannii Torrentini grammatici et a
nobis diligenter reuista.

II. Fol. 1^a: Commentaria clarissima in secundā partem doctrinalis
Alexandri. Ab eruditissimo viro Kempone Thessalensi Hollandiae mag-
istro etc. Fol. 54^a: ¶ Phorae in aedibus Thomae Anselmi Badensis
Anno domini. Millefimo quin- gentesimo octavo Mense decē bri. Se-
quitur insigne typographi. Fol. 54^b vacat.

Tubingae, B. Un.; Friburgi Brisg., B. Un. — Thomas Anselmus
Badensis, ab a. 1488 typographus Argentiniensis (cf. Hain-Burger p. 7),
a. 1500 novam artem Phorae introduxit, ubi usque ad a. 1510 (vide
nr. 234) commoratus est. Annis 1511—1515 Tubingae artem typogr.
exercuit (vide nr. 228. 231. 237.), quo tempore Philippo Melancthone
correctore usus est. Inde ab a. 1516 doctissimus ille vir Hagenoae typo-
graphus invenitur. Cf. Dictionnaire de géogr. p. 599 et 1266, in quo
quidem altero loco adnotationes ex nostris corrigendae sunt.

212.

Lipsiae, Melch. Lotter, a. 1508. Partes I.—IV. cum glosa
notabili. 124 et 110 et 36 foll. s. num., c. sign. Aij—Xiiij et
Aij—Siiij et Aij—Piiij, typi Goth., in 4°.

I. Fol. 1^a: Prima pars doctrinalis Alexandri cum sententiarum nota-
bilibus et vocabulo rum lucida expositione. nonnulliq; annexis argumētis
cum eorundē replicis. terminatio: num quoq; finalium. declinationum sey
ac coniunctio: num etc. Fol. 124^b: ¶ Expositio textus et exemplarū etc.,
l. 2. inf.: Im preffa p Melchiar (sic) Lotter. Anno id MCCCCviii.

II. Fol. 1^a: Glosa notabilis secundae partis Alexandri cum interlini
alibus expositionibus textus eiusdē in planissimis sententijs subiectis
populare ordinatis et quæstionibus etc. Sequitur insigne cum subscriptione,
idem ac in nr. 196. Fol. 110^a: Explicit feliciter sed a pars Alexandri cum
glosis metrorū in terlinialib⁹ etc. l. 2. inf.: Impressa Liptzk. Anno id
Millefimo quingētesimo octavo p Melchiar Lotter deinde Liptzensen. Fol.
110^b vacat.

III. IV. Fol. 1^a: Tercia et Quarta partes doctrinalis magistri
Alexandri cum cōmēto valde vtili textus dāte et intelligētiā summiariā.
Quarum tercia docet de quantitate syllabarum et Quarta vero de accen-
tuatione cum nois quibusdā sententijs additiōib⁹. Fol. 36^a: Impressum
Liptzk per Melchiar Lotter Anno Millefimo quingētesimo octavo: Fol.
36^b vacat.

Göttingae, B. Un.; Upsalae, B. Un.

213.

Metis, Casp. Hochfeder, a. 1508. Partes I.—IV. cum glosa
notabili. 112 et 100 et 42 foll. s. num., c. sign. aij—tiiiij et
Aij—Riiij et aaij—ggiiij, typi Goth., in 4°.

I. Fol. 1^a: ¶ Prima pars doctrinalis Alexandri cum sententijs
notabilibus et vocabulorū lucida expositio et nonnullis annexis ar-
gu-

mentis cū eorundē re || plicis : ad nouellorū in || grāmatica incipiēti || um
pfectā : cū qui = || buklā alijs addi || tis p in sciētijis || aliquiditor p || uectis. ||
Sequitur icon xylogr. magistrum cum 3 discipulis repraesentans. Fol. 1^b:
Glosa notabilis || TAnq̃ paruulis hac potū dedi vobis : in || quit paulus etc.
Fol. 112^b: ¶ Expositio textus et exemplorū prime partis Alexandri. equo-
coq̃ syno || nimoꝝ etc., l. 9. : expliciit feliciter ||.

II. *Fol. 1^a:* ¶ Glosa notabilis secunde partis Ale || xandri cū inter-
linealibus expositōib⁹ || textus eiusdē i planissimis sententijs || subiunctis :
ppulere ordinatis q̃titiōibus || etc. *Sequitur eadem icon ac supra. Fol. 1^b:*
Glosa notabilis. || QUam pulchra tabornael'a tua || etc. *Fol. 100^a:* ¶ Ex-
pliciit feliciter scil'a pars Alexādri cū glosis me || troꝝ interlinealib⁹ etc.,
l. 2. inf. : Impressa Metis p Casparum hochffeder || Anno domini Millesimo
quingētesimo octauo. ||

III. IV. *Fol. 1^a:* ¶ Tertia i Quarta partes doctri || nalis magistri
Alexandri cum cōmē || to valde vtilis (sic) textus dante intelli || gentiam
summarium. Quarū ter || tia docet de quantitate syllabarum || Quarta vero
de accentuatiōe cum || nouis quibuldam sententiarum ad || ditionibus. ||
Fol. 1^b: Mēliora sunt vbera tua vino fragrantia : vngentis optimis. || etc.
Fol. 42^b: ¶ Expliciunt Tertia et Quarta partes || Alexandri grammatici
cum breui et vtili || expositiōe. Impressa Met' Anno domini || Millesimo
quingētesimo octauo. (sic) ||.

Heiligenstudii, B. Gym. (I. II. III. IV.); Dusseldorpii, B. Prov. (I. II.).

214.

Coloniae, Quentell, a. 1508. Partes III. IV. cum commento.
44 foll. s. num., c. sign. Aij—Hij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Tertia et quarta partes do || ctrinalis magistri Alexandri
cū cōmento valde vtili textus || dante intelligentiā summariā. Quarū
tertia docet de q̃ntita || te syllabarū. Quarta vero de accentuatione cum
nouis qui || buldam sententiarum additionibus. || *Sequitur icon xylogr.*
magistrum cum 3 discipulis repraesentans. Fol. 1^b: Proemium. || (M) Eliora
sunt vbera tua vino fragrātia vngentis optimis Cū || ticoꝝ etc. *Fol. 44^a:*
¶ Alexandri grammatici due partes. tertia videli || cet et quarta finiunt
feliciter. Impressum Colonie || in officina quentell Anno. M.CCCCC.VIII. ||
Fol. 44^b vacat.

Coloniae, B. Ur.

215.

Basileae, sine typogr. nomine (lac. de Pfortzen), a. 1508.
Partium I. II. textus. 40 foll. c. sign. Aij—Eij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1 (titulus) deest exemplari, quod nobis innotuit. Fol. 2^a: Pre-
fatio || () Cribere clericulis paro doctrina || le nouellis *Fol. 25^b (c. sign.*
Dij pro Di): () le iubet ordo libri vocum regi || men referari. || *Fol. 40^b:*
Finit (sic) prima i secunda partes Alexandri. || Impressa Basilee. Anno
Millesimo || quingētesimo octauo. ||

Lubecae, B. Ur.

216.

Parisiis, Ioannes Gaultier librarius, nomen typographi et annus desunt exemplari in fine mutilo (c. a. 1508). Doctrinale a Iod. Badio Ascensio explanatum. Pars III. 76 foll. c. num. et sign. aaij—kkiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Tertia pars doctrinalis magistri Alexandri. # Cum explanatione Ascensionis (*sic*) in multis castigata. # Cui preterea recens addita sunt hec rudimenta # *etc.* Deinde sequitur icon xylogr. S. Genovesum (?) representans cum subscriptione: M. Iehan Gaultier; deinde: Venundantur parisiis a Magistro Iohanne Gaultier In clauso brunelli in Interfignio dñe genouephes. # *Fol. 1^b*: Caput decimum De arte versificatoria # Tertia pars principalis doctrinalis Alexandri # cum interpretatione Ascensionis. # *Fol. LXXVI^b*: Finis doctrinalis Alexandri diligentissime ab Ascensio # explanati emendati et aucti: vt in frontibus premissus est. # Sequuntur pro orthographia eiusdem preceptiuncule. # Post has sequitur aliud eiusdem auctoris commentariolum, quod quidem in hoc exemplari mutilum est.

Parisiis, B. S. Genov.

217.

Parisiis, de Marnef, sine anno (c. a. 1508). Doctrinale a Iod. Badio Ascensio explanatum. Pars III. 76 foll. c. num. et sign. aaij.—kk.iiij., typi Rom. (in textu) et Goth. (in comment.), in 4°.

Fol. 1^a: Tertia pars doctrinalis # magistri Alexandri. # Cum explanatione Ascensionis (*sic*) in multis castigata. # Cui preterea recens addita sunt hec rudimenta # *etc.* Deinde sequitur insigne typogr. cum subscriptione: DE. MARNEF. # *Fol. 1^b*: Tertia pars principalis doctrinalis Alexandri # cum interpretatione Ascensionis. # *Fol. LXXVI^b*: Finis doctrinalis Alexandri diligentissime ab Ascensio expla: # nati emendati et aucti: vt in frontibus premissum est. # Sequuntur pro orthographia (*sic*) eiusdem preceptiuncule. # Sequuntur in 4 foliis.

Parisiis, B. Maz. — Librum hunc Godofredus de Marnef, caput celeberrimae gentis typographorum, prelo subiecisse videtur. Ille a. 1481 Parisiis artem suam exercere coepit. Cf. Dictionnaire de géogr. p. 999 et Hain-Burger p. 196.

218.

Coloniae, Mart. de Werdona, a. 1508—1509. Partes I. II. cum Hermanni Torrentini et Kemponis Thessaliensis commentariis. 6 foll. s. num. + 85 foll. c. num. + 1 fol. s. num. = 92 foll. et 48 foll. s. num., c. sign. a—q₄ et A₃—I₃, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Hermanni Torrentini inter # Grammaticos nostre tem # pestatis viri litteratissimi cōmentaria pulcherrima in primam # partem doctrinalis Alexandri cū accu: # ratissima vocabulorū interpretatione # *etc.* Deinde: ¶ Item in p̄trectatores eiusdem Apologia. # ¶ Et Epigrammata duo # *Fol. 91^b* (c. num. LXXXV^b): Hic sinem accipiūt commentaria littera-

tissimi viri Hermā : # ni Torrentini *etc.* Impressa Colonia p Martinū # de wordena : prope domum Consulatū : in vico Burgenſi # (vel die Burgerſtraes) cōmorantem. Anno dñi Milleſi- # mo Quingentesimo octavo In vigilia sancti Thome apl'i. # *Fol. 92^a*: Bartholomei Colonienſis viri # litteratissimi r hog opus Hexastichō #. *Deinde*: Hermāni Torrētini Epigramma # ogdoastichum ad inuidum #. *Fol. 92^b icon magistri cum 4 discipulis.*

II. *Fol. 1^a*: Cōmmentaria in Secū # dam partes Doctrinalis # Alexandri. ab eruditissimo viro # Kempone Theſſalienſi Holladiē # m̃gro bonarū artū Parrhiſenſi # p anhelātib' Syntaxim potissi # mam grāmaticē sp̃m luculēter itelligere iam dudū in lucē # edita. # *Sequitur icon eadem quae I. parti subiecta est.* *Fol. 48^b*: Cōmētaria non parum frugifera in Se # cundam Partem doctrinalis Alexandri # natione Normanni *etc.*, l. 5. *inf.*: Impressa Colonia per Martinū de wordena prope do # mū Consulat^o : in vico Burgēſi (vel : die Burgerſtraes) # cōmorantem. Anno post verbi in carnem aduentum # Milleſimo Quingentesimonono. (*sic*) In vigilia Purissimae # tionis beate virginis Marie. #

Londonii, Mus. Br. (I. II.); Monasterii, B. Paul. (II.).

219.

Norimbergae, Hieron. Hölzel, a. 1508—1509. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 104 et 94 et 38 foll. s. num., c. sign. aij—niiij et Aij—Miiij et aaij—ceiiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Prima pars doctrinalis # Alexandri cum sententijs notabilibus : # vocabulorum lucida expositioe : non # nulliqz annexis Argumentis. # *Sequitur icon magistri cum 9 discipulis.* *Fol. 1^b icon xylogr.*: *Christus, ante eum vir quidam sanctus, ad cuius pedes iacet leo.* *Fol. 104^a*: ¶ Expositio exemplorū textus primo partis Alexandri equinoco : # rum *etc.*, l. 3. *inf.*: Impressa per Hieron # ym Holtzel. In famosa ciuitate Nurembergenſi. Anno salutis nostrae. Milleſimo quingētesimo. 8. # *Fol. 104^b vacat.*

II. *Fol. 1^a*: Glosa notabilis Secū # de partis Alexādri cum interlinialibus # expositionibus textus eiusdem in planissimis sententijs subim # etis ppulchre ordinatis questionibus atqz argumentis cum # replicis *etc.* *Fol. 1^b*: Prohemium # (Q)uampulchra (*sic*) tabernacula tua # *etc.* *Fol. 94^a*: ¶ Explicit feliciter Scd'a pars Alexandri cum glosis # *etc.*, l. 7. *inf.*: p Hie # ronymum Hölzel impressa. in # famosa ciuitate Nurember # ge. Anno incarnationis # diuice. Milleſimo # quingentesimo # Nono. # *Fol. 94^b vacat.*

III. IV. *Fol. 1^a*: Tercia et Quarta pars # tes doctrinalis Magistri Alexan # dri cum commento valde vtili : textus dante intelli # gentium summarium. Quarum Tercia docet de # quantitate syllabarum. Quarta vo de accen # tuatioe cum nouis quibusdam senten # tiarum additionibus. # *Fol. 1^b*: (M)eliora sūt vbera tua vino fragrā # tia *etc.* *Fol. 38^a*: ¶ Alexan # dri grāmaticae due partes. Tercia videlicet : Quarta finiūt feli # citer. Impressa Nurembergae per Hieronymum Holtzel. Anno dñi. 1509. # *Fol. 38^b vacat.*

Monachii, B. Reg.; Ratisbonae, B. Prov.; Salisbury, B. Coen.

220.

Phorceae, Thomas Anselmus Badensis, a. 1509 m. Nov. Partes I. II. cum Hermanni Torrentini et Kemponis Thessaliensis commentariis. 8 foll. s. num. + 104 foll. c. num. = 112 foll. et 55 foll. s. num., typi Rom., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Hermanni Torrentini inter gram # malicos nostrę tēpestatis uiri doctissimi Cōmētaria # in primam partem doctrinalis Alexandri, cū uoca # bulorum interpretatione, quibusdam mendosis # supernacaneis & obseuris uersibus, uel # reiectis, uel in ueriores & planiores # mutatis. *etc.* Pag. XCIII^b: Finiunt commentaria Hermanni # Torrentini grammaticae # a nobis diligentorū # reuſa #.

II. *Fol. 7^a*: Cōmētaria clarissima in secundā # partem doctrinalis Alexandri ab eruditissimo ui # ro Kempone Theſſalienſi Hollandiae, magistro # bonarū artium Parrhiſenſi, pro anhe # lanibus Syntaxim potissimam grā # maticę sp̃ciem funditus intel # ligore, exactissime in lu # cem edita #. *Fol. 55^a*: ¶ Phorce in aedibus Thomę Anselmi Badensis # Anno domini. Milleſimo quin # gentesimo nono # Mense Nouem # bri. # *Sequitur insigne typographi.* *Fol. 55^b vacat.*

Friburgi Brisg., B. Un. — De typographo vide adnot. ad nr. 211.

220^a.

Leydis, Io. Severi, a. 1509. Pars. I. cum Hermanni Torrentini commentariis. 1 fol. s. num. + Pag. II—LXXXI + 8 foll. s. num. = 89 foll. c. sign. Aij—Pijj, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Titulus huius # operis Hermāni (*rubro colore*) Torrentini uiri doctissimi cōmentaria pulcherri # ma in p̃nam ptem doctrinalis Alexandri cū ac # curatiore vocabulorū interpretatione q̃busdā m̃do # sis supernacaneis & obseuris uersib^o v^l reiectis vel # in ueriores : planiores mutatis *etc.* (*Titulus varijs ornamentis xylogr. marginatus est.*) *Fol. 1^b*: Proemium # Pag. ije: () letis as es a dat declinatio prima # Pag. LXXXI^b: ¶ Hic sinez accipiūt cōmētaria doctissimi (*sic*) vi # ri Hermāni Torrētini i p̃mā ptē Alexādri jū # ſcio castigata diligēterqz correctā *etc.*, l. 2. *inf.*: Impressum. Leydis p me Iohān se # ueri. Anno dñi. M.CCCCC.IX. *Foll. 82^a—89^b sequuntur Bartholomaei Colonienſis hexastichon, Herm. Torrentini epigramma ad inuidum, tabula (14 pagg.).* *Fol. 89^b*: Finis indictio # hui^o operis. #

Aberdonae, B. Un. Descriptionem debeo viro rev. Archibaldo R. S. Kennedy, professori quiv. Aberdonensis. — De Ioanne Severi (Severs) typographo Laidlunensi Batav. cf. Dictionnaire de géogr. p. 771.

221.

Basileae, Iac. de Phortzheim, a. 1509. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 110 et 99 et 42 foll. s. num., c. sign. aij—xv et Aij—Rv et AAij—GGiiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Prima pars doctrinalis Alexan # dri euj sententijs : notabilibus # vocabulorū # lucida expositioe : nonnullis annexis argumē # tis euj

eorundē replicis : ad nouellorū in grā # matiea incipientiū profectū : cum quibsdam # alijs additis , p in feictijs aliquiditer puctis. # *Sequitur icon xylogr. eadem quae in no. 146. 170. 175. all. Fol. 1^a :* Glofa notabilis # () Anquā paruulis lac po : # tum etc. *Fol. 110^b :* ¶ *Expositio textus etc., l. 2. inf. :* Imprella Basilee per magistrū Iacobū de phortzheim. Anno # incarnationis dominice Millefimo quingentesimonono (*sic*) #.

II. *Fol. 1^a :* Glofa notabilis secūde partis Ale # xandri cū inrerlinanlibus (*sic*) expositionib⁹ textus eiusdē et pla # nissimis sentētijs subiectijs : ppulchre ordinatis questionibus # argumētis etc. *Deinde sequitur eadem icon. Fol. 1^b :* Glofa notabilis # (Q) Uam pulchra tabernacula tua # etc. *Fol. 99^a :* ¶ *Explicit feliciter secunda pars Alexandri etc., l. 2. inf. :* Imprella Ball # lee per magistrū Iacobū de Phortzheym. Anno domini Millefimo quingentesimo nono. # *Fol. 99^b vacat.*

III. IV. *Fol. 1^a :* Tertia et Quarta partes doctri # nalis magistrī Alexandri cum commento # valde vtili textus dante intelligentiā sum # mariam. Quarū tertia docet de quātitate # syllabarū. Quarta vero de accētuatione cum nouis quibsdā sententia # additionibus #. *Sequitur eadem icon. Fol. 1^b :* Proemium # (M) Elia sunt vbera tua vino fragrū # tia etc. *Fol. 42^a :* Expliciūt tertia # qrtā ptes alexandri grāma # tici cū breui : vtili expositione. Impresse Basilee per Magistrū Iacobum # de Pfortzheym anno dñi Millefimo quingentesimo nono. # *Fol. 42^b vacat.*

Monuchii, B. Reg.; Cassellis, B. Gideonis Vogt. — De typographo vide adnot. ad nr. 139.

221*.

Lipsiae, Melch. Lotter, a. 1509. Partium I. II. textus. 46 foll. s. num., c. sign., typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a : Textus prime # et secūde parti # um alexandri #. *Sequitur icon xylogr.; infra :* Impressum Lyptzk. # *Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a :* () Cribero clericalis paro doctrinale # etc. *Fol. 32^b :* () Ic iubet ordo libri vocū regimen # etc. *Fol. 45^b :* Impressum Lyptzk p Melchiorem # Lotter Anno dñi. XV.CVIII. # *Fol. 46 vacat.*

Heiligenstadii, B. Gymn.

222.

Antverpiae, Michael (Hillen) de Hoockstraten, anno 1509. Textus Alexandri cum notis in margine.

Cf. Catal. Bibl. della Failli (Anvers 1878) no. 895.

223.

Cracoviae, impensis Ioannis Haller, a. 1510. Pars II. cum commentario Ioannis de Glogovia. 105 foll., s. num., c. sign. a—sij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a : Exercitiū sed'e partis # Alexāndri magistrī Io # hannis de Glogouia. # *Sequitur icon xylogr. insignia Poloniae, Lithuaniae et urbis Cracoviae representans una cum monogrammate librarii N.* *Fol. 1^b :* Sintaxis commendatio. # Alexandri Gallici quē plurimi or # dinis mino # q etc., ut in editione a. 1504 (no. 184.); l. 5. inf. : Impressum est aut hoc opus

ad impensas optimi huma nissimiq; viri dni Iohannis Haller Cuius Cracouien-
sis. viroꝝ do = cloꝝ fautoris excellētissimi Anno xpi Iesu saluatoris cur-
rēte. 1510 # Nunc vero ppositū in notē eiusdē saluatoris. eiusq; genitricis
Marie # virginis dignissime Feliciter incipio. # *Fol. 105^b*: Exercitiū secunde
partis Alexandri Galli # Cracouie imponsis spectabilis viri dni Io = hannis
haller impressum finitq; feliciter # in vigilia annu-
ciationis Mario vir-
ginis illibate; Anno christiane salutis. Milleſimo # quingentesimo decimo. #
Laus deo glōrioso. #

*Cracoviae, B. Un. — De Ioannis Haller librarii, civis et senatoris
Cracoviensis prioribus Doctrinalis editionibus vide nr. 158 et 181. Inde
ab a. 1510 proprium officinam Cracoviae instituisse videtur. Nomen eius
in libris typis expressis conspicitur usque ad a. 1521. Cf. Dictionnaire
de géogr. p. 372 sq.*

223*.

Parisiis, Iodocus Badius Ascensius, a. 1510. Partes I.—III.
cum Ascensianis explanationibus, castigationibus et additionibus.
84 foll. s. num., c. sign. aij—liiij, et 84 foll. s. num. c. sign.
A—Liiij, et Fo. LXXVI + 4 foll. s. num. = 80 foll. c. sign. a—kiiij,
typi Rom. (in textu) et Goth. (in comment.), in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Doctrinale Alexandrinū # Cum Ascensianis explanationi-
bus : castigationibus : # & additionibus compluribus recentius adiectis : #
De quibus quidam ad ipsum Ascensium. # *Sequuntur 5 disticha, quae in-
cipiunt*: Prodit Alexander tunica redimitus honesta # Atq; nouo terſa
pumice veste salit. # etc. *Deinde sequitur 3 typographorum operi inten-
torum icon, quae inscripta est*: prelū ascēſianū. *Infra*: Proſtat Parrhiſiis in
vico ſancti Iacobi in aedibus Ioannis parui : & ipsius Ascensii. # *Fol. 1^b*:
Iodocus Badius Ascensius eruditus cultiorum lit # terarum praeceptoribus. S. #
subscr. l. 2. inf.: Ex aedibus nostris ad Idus Decē # bris. Anni milleſimi
quingentesimi decimi. *Fol. 84^b*: Finis primae ptis grāmaticę Alexandrinae
cū emē- # dationib^o additionib^o & castigationib^o ascēſianis. #

II. *Fol. 1^a*: Syntaxis Ascensiana #. *Fol. 41^b*: ¶ Hec sunt lector
optimo quorum aut frigide aut parum # aut omnino non meminit Alexan-
der : vnde ea ad frōtem # secunde illius partis duximus asserenda. #
Fol. 45^a: Secunda pars ac Cap. viii. # Iodoci Badii Ascensii in Secūda partē
doctri # nalis Alexandrini brevis & dilucida explanatio #. *Fol. 84^b*: Finitur
secunda pars. #

III. *Fo. 1^a*: Caput. x. de arte versificatoria #. Tertia pars principalis
doctrinalis Alexandri cum in # terpretatione Ascensiana. # *Fo. LXXVI^b*:
Finis doctrinalis Alexādrī rursū diligētissime ab Ascēſio # explanati omen-
dati & aucti. vt in frōtibus pmissum est. # *Sequuntur pro orthographia
eiusdē pceptiſculae*. # *Fol. 80^a*: Finis compendij Ascensiani # Habes itaq;
lector ſero quae grāmatica pſtare pōt. etc.; l. 2. inf.: Ex officia nostra ad
Calēdas Feb. anni. M. D. X. Apud Parrhiſios. # *Fol. 80^b* vacat.

*Aberdonae, B. Un. (I. II. III. uno vol. compreh.). Descriptionem
mecum communicavit rev. vir Archibaldus R. S. Kennedy, universitatis
Aberdonensis professor. — Pars III., ut ex subscriptione conicio, ad*

priorem quandam editionem pertinere videtur. De typographo cf. adnot. ad nr. 181*.

224.

Phoreae, Thomas Anselmus Badensis, a. 1510, m. Dec. Partes I. II. cum Hermannii Torrentini et Kemponis Thessaliensis commentariis. 8 foll. s. num. + 90 foll. c. num. = 98 foll. et 52 foll. s. num., c. sign. typi Rom., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Hermannii Torrentini inter grammaticeos nostrae tēpestatis viri doctissimi Cōmentaria in primā partem doctrinalis Alexandri, (cū quoniam bolorū interpretatione, quibusdam mendosis & superuacaneis & obscuris uersibus uel reiecit, uel in ueriores & planiores mutatis, Demum diligenter ab auctore recognita. Additis in margine termini nationibus, cum etiam, uocabulis his cū dicti omnium in die. (Titulus rubro colore exaratus est.) *Fol. 98^a*: Finit commentaria Hermannii & Torrentini grammatici a nobis diligenter reuista. In ultimi folii pagina uersa (fol. 98^b) titulus est hic:

II. *Fol. 1^a*: Cōmentaria clarissima in secundam partem doctrinalis Alexandri ab eruditissimo uiro Kemponis Thessaliensi Hollandiae, magistro bonarum artium Parrhisiensi, pro anhebantibus Syntaxim potissimum grammaticae spe cum funditus intelligere, exactissimi modo in lucem edita. *Fol. 52^a*: Phoreae in uerbis Thomae Anselmi Badensis Anno domini. Millesimo quingentesimo decimo. Mense decembri. Sequitur insignie typographi. *Fol. 52^b* eucat.

Sangalli, B. Coen. — De typographo uide adnot. ad nr. 211.

224*.

Antverpiae, Mich. Hillen de Hoochstraten, anno 1510. Partes I. II. cum Hermannii Torrentini et Kemponis Thessaliensis commentariis. Fo. LXXIII + 4 foll. s. num. = 77 foll. c. sign. Bii—Piiij, et 58 foll. s. num., c. sign. Aiiij—Liiij et 4 foll. c. sign. Mj—Mij = 62 foll., typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1* (titulus) deest. *Fol. 2^a*: De prima declinatione Rectis us. es. a. dat. declinatio prima. *Fol. LXXIII^b*: Apologia hermanni torrentini obtreceatoribus respondens. *Fol. 77^a*: Petri nehemiij drofflagii (sic) Epigramma in elegā tiffimū opus grāmaticū Hermannii Torrentini viri doctissimi. Sequitur 5 disticha; deinde: Et hic est finis. Deo laus & gloria trinus (sic). Impressum Antverpie p Michaelē hillen de Hoochstraten ppe cemetēriū btē (sic) Marie uirginis & Circa tria candelabra Anno M.CCCC.X. mensis Augusti. *Fol. 77^b* icon xylogr. Adamum et Eam representans; in medio clypeus est, in cuius superiore parte aquila, in inferiore tres turres conspiciuntur.

II. *Fol. 1^a*: Secunda cōmen tiorū kēponis (rubro colore) Thessaliensis in secundā doctrinalis Alexandri p tēp editio Post Cōmentarios sequitur carmina & epigrammata eiusdem Kemponis. Sequitur icon xylogr. clypeus representans; in media icone: ihs. *Fol. 1^b*: Prefatio. *Fol. 2^a*: De regimine Notatui. Ille iubet ordo libri uocū regimen referari.

Fol. 58^b: Finis. Secunda editio cōmentariorum secunde partis magistri Kemponis finem accipit. Sequitur 4 foll. Kemponis carmina et epigrammata continentia. *Fol. 62^b*: Impressum Antwerpiae Impensis michaelis hoochstratē Laus deo omnipotentī.

Aberdonae, B. Un. Descriptionem meam communicavit cir rev. Archibaldus R. S. Kennedy, professor univ. Aberdonensis.

225.

Sine loco, typogr. nomine et anno (Norimbergae, Wolfgangus Huber, c. a. 1510). Doctrinalis textus cum annotationibus et exemplis in margine positus. Partes I. et II. 48 foll. s. num., c. sign. Aij—Piiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Alexander doctrinale dictus cū suis annotationibus et exemplis in margine positus. Sequitur icon xylogr.: magister dextra manu librum, sinistra uirgam tenens, ante eum 6 discipuli. *Fol. 1^b*: icon xylogr.: Christus in cruce pendens, sanctis circumdatus; in superiore margine inscriptio legitur: Iesus Celeste Rosarium. *Fol. 2^a*: Prohemium Alexandri. (S) Cribere clericulis par: doctrinale nouellis. *Fol. 31^a*: Explicit prima pars Alexandri. *Fol. 48^b*: Finit secunda pars Alexandri. Vindobonae, B. Caes. — De loco et typographo cf. no. 233.

225*.

Cadompi, Michael Angier (librarius), sine anno (c. a. 1510). Doctrinale cum glosa notabili. *Fol.* sign. a—J, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Glosa notabilis fuit per Alexandri Doctrinale in quattuor partes diuisa, cum interlinearibus textus expositionibus, atque quibusdam que nonnullis simulque argumentis cum repleta, iuuenibus in grammatica docere dis appropinquare necessaria. Sequitur grande insignie typographi cum subscriptione: Ilz font à vendre au Mont Saint Michel à Caen, en la maison Michel Angier près les Cordeliers. *Fol. 1^b*: P. E. Molinensis (sic) ordinis sancti Benedicti ad iuuenes epigramma. Sequuntur 5 disticha. *Fol. ult^b* eadem icon, quae fol. 1^a subiecta est.

Cenomanis (au Mans), B. Ur. Descriptionem liberalissime meam communicavit Leopoldus Delisle. — De librario ex eiusdem viri doctissimi libello, qui inscribitur: Essai sur l'imprimerie et la librairie à Caen, de 1480 à 1550 (Extraits du Bulletin de la Société des Antiquaires de Normandie, Tome XV.) Caen 1891, haec commemorare liceat. Michael Angier, natus in Andecavis, postquam ab a. 1500 Cadompi in Roberti Macé taberna libraria mercaturam cognouit, a. c. 1508 in eadem urbe ac simul Rotomagi librariam aperuit et Laurentio Hostingue typographo accessit duobusque familia Roberti Macé sociis assumptis usque ad a. 1518 magnam et copiosam fecit mercaturam.

226.

Antverpiae, Michael Hillenius de Hoochstraten, a. 1511, d. IV. m. Jan. Pars II. cum commentariis Kemponis Thessaliensis. 62 foll. s. num., c. sign. Aiiij—Mi (?), typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Secunda cōmen # tariorū kēponis (rubro colore) # Thessa-
liensis in secundam doctrinalis Alexādrī # partem editio Post Commentarios
sequuntur # carmina 2 epigrammata eiusdem Kemponis # *Sequitur icon*
xylogr.: quatuor clypei sanctos quosdam repraesentantes. *Fol. 1^b*: Prolatio #
Fol. 58^b: ¶ Finis ¶ Secunda editio cōmentariorū secunde partis # ma-
gistri Kemponis suem accipiāt # *Fol. 62^b*: ¶ Impressum Antwerpīe por-
mo Michaelē hillenium # [de] hochstraten Anno dñi Millesimo quingen-
tesimo vnde # [cimo] quarta mensis Ianuarij. Deo gracias. # *Sequitur icon*
xylogr., quae quidem in exemplari, quo uti nobis licuit, dilacerata est.

Moguntiae, B. Ur. — Subscriptio in locis, quos uncis inclusimus, a
nobis suppleta est.

226*

Basileae, Adam Petri de Langendorf, a. 1511, d. VI. Kal.
Apr. Partes I.—III. cum Hermanni Torrentini, Kemponis Thes-
saliensis, Andreae Guterii Cerasiani commentariis. Pars I.: 40
foll. s. num. + *Fol. 1—CXV* + 3 foll. s. num. = 158 foll., c. sign.
AAij—CCij + a—bv + A₂—Biiij + a—p₆. Pars II. III.: 4 foll.
s. num. + *Fol. 1—LXXXIII* = 88 foll., c. sign. A—K₆, typi Goth.
(in quibusdam locis typi Rom.), in 8°.

Fol. 1^a: Doctrinale totius grā- # matices artis cōpendiose in vnum
digestum: iuxta # ipsius specierū positūe # dyasthetico # profodico # cal-
culationem: ab eruditissimis huius scientie pro- # fessorib⁹, diligenter gnareq⁹
elaboratum. # *Sequitur index singularum partium, quae toto libro con-*
tinentur. Deinde: I. 5. II. BASI (sequitur insigne typographi) LEA. #
¶ Tabula Omnium # predictorum Alphabetica. #

I. *Fol. 37^a*: ¶ Hermanni Tor- # rentini: inter grāmaticos nostrē tē-
pestatis viri do- # ctissimi Commentaria: in primā partem doctrina # lis
Alexandri: cum vocabulorū interpretatione: # quibusdam mendosis / super-
uacaneis et obscuris # versibus: vel reiectis: vel in veriores et pla- # niores
mutatis. Demum diligēter ab aū # ctore recognita. Additis i margine ter #
minationibus / cunctisq⁹ vocabulis: # cum dictionū indice: atq⁹ cū quadā #
nona illuminatione interliniali # ipsius textus / scholasticis # accomodata. #
Fol. 157^b: Finiunt Commentaria Hermanni Torrentini grammatici # in
primam partem # Alexan- # dri. # *Fol. 158^a index. Fol. 158^b vacat.*

II. III. *Fol. 1^a*: ¶ Cōmentaria cla- # rissima in Secundā partē doc-
trinalis Alexan- # dri: ab eruditissimo viro kēpone Thessa- # lionli hollandie:
p anhelantibus Syn # taxim potissimā grāmatico speciē # faditus intelligero:
exa- # ctissime in lucem # edita # ¶ Cui tertie partis extracta # connec-
tantur insignis viri # Andreae guterij # Cerasiani #. *Fol. LXXXIII^a*: ¶ To-
tius doctrinalis grāmaticae sciētiæ # finit cōpendiosa exaratio: Industria # &
impensa prouidi viri Ade Pe # tri de Langēdorf: calcogra # phiæ gnari:
nuper ex # p- # pria officina vrbis # Basileae Anno # dñi 1511. ō. # kal.
apri # lis. # *Sequitur index. Fol. LXXXIII^b vacat.*

Cassellis, B. Gideonis Vogt.

227.

Daventriae, Iac. de Breda, anno 1511, d. VII. Kal. Dec.
Pars II. cum expositione. 34 foll. s. num., c. sign. Aij—Fij,
typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Secūda pars doctrina # lis Alexādrī familiari ac cōpendiaria #
expōitōe enarrata auctorūq⁹ # exemplis ac sequēda # ria castigatōe #. ex-
cultā #. # *Sequitur icon xylogr. episcopum cum sacerdote repraesentans;*
in lennisco legitur: Ioānes Bergis #. Fol. 34^a: ¶ Impressus Dauentric
per me. Iacobū # de Breda. Anno dñi. M.d.xj. vij. kalēdas Decēbris #.
Fol. 34^b vacat.

Oxoniae, B. Bodl.

227*.

Daventriae, Rich. Pafract, a. 1511, m. Nov. Pars II. cum
Kemponis Thessaliensis commentariis. 69 foll. s. num., c. sign.
Aj—Mv, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Secūda commētariorū # Kemponis Thessaliensis in secun-
dam doc # trinalis Alexandri partem iam revī # fa atq⁹ emendata editio
Post. # commentarios sequuntur # carmina et epigrāma # ta eiusdem Kem #
ponis. # *Fol. 1^b*: GRammatica est recte loquēdi. recte scribēdi scientia
origo et fons oīi # etc. *Fol. 2^a*: () Ie iubet ordo libri regimen vocum #
referari etc. *Fol. 69^b*: Impressum Dauentric in litterato # ria officina Richardi
pafract Anno do # mini M.D.XI. in profesto Catharine vir # ginis mensis No-
vembris #.

Monasterii, B. Paul.

228.

Tubingae, Thomas Anselmus Badensis, a. 1511, m. Dec.
Partes I. II. cum Hermanni Torrentini et Kemponis Thessaliensis
commentariis. 8 foll. s. num. + *Fo. 1—XC* + 1 fol. s. num. = 99
foll. et 51 foll. s. num., typi Rom., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Hermanni Torrentini inter gram # maticos nostrae tēpe-
statis niri doctissimi cōmētaria # in primā partem doctrinalis Alexandri,
cū uoca # bulorū interpretatione, quibusdam mendosis # superuacaneis &
obscuris uersibus uel reie # ctis, uel in ueriores & planiores mu # tatis etc.
(Titulus rubro colore impressus est.) *Fol. 99^a*: Finiunt commentaria Her-
manni # Torrentini grammatici # a nobis diligenter # reuēsa #. *Fol. 99^b titulum*
exhibet hunc:

II. Commentaria clarissima in secundam # partem doctrinalis Alexandri
ab eruditissimo uiro # Kempone Thessalienti Hollandiae, magistro bo # narum
artium etc. in lucem edita #. *Fol. 51^a*: Tubingae in aedibus Thomae
Anselmi Badensis # Anno M.D.XI. Mense decembris. # Sub illustri principe
Vdalri # eo Vuirtenbergenfi. # *Sequitur insigne typographi. Fol. 51^b vacat.*
Maihingae, B. Princ.; Oxoniae, B. Bodl. — De Thoma Anselmo
Badensi typographo cf. Carolus Steiff, der erste Buchdruck in Tübingen
(Tübingen 1881) p. 94 sq., et adnot. nostra ad nr. 211.

229.

Augustae Vindelicorum, Io. Schoensperger, a. 1511. Alexandri doctrinale cum aliis huc pertinentibus. 4°.

Cf. Panzer VI. p. 139 no. 55. — Ioannes Schoensperger a. 1481—1524 Augustae Vindelic. artem typographicam exercuit. Cuius libris vicinam elegantiores prelum reliquerunt. Cf. Dictionnaire de géogr. p. 130.

230.

Venetii, Petrus de Quarengiis, a. 1512, d. XX. m. Oct. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 84 foll. c. num. et sign. A₂—L₂, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Doctrinale cum # commento. # Sequitur icon xylogr. Gabrielis angelum representans. Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a: Prohemium # ¶ Opus Alexandri Grammatici pro eruditione puororum incipit. # ¶ Ille liber diuiditur in tres libros partiales. In quorum primo Alexander tractat de orthymologia etc.; l. 8.: (S) Cribere clericulis # paro doctrinale no # uellis etc. Fol. 84^a: ¶ Impressum Venetijs per magistrum Petrum de quarengijs. An- # no domini. 1512. die. 20. Octobris. # Registrum. # A B C D E F G H I K L. Oēs sunt quaterni: pter L duernus. # Fol. 84^b vacat.

Romae, B. Nat.; Bononiae, B. Un. — Petrus de Quarengiis de Palazago territorii Bergomensis a. c. 1487 Venetijs typographus condescerat. Cf. Hain-Burger p. 254.

231.

Tubingae, Thomas Anselmus Badensis, a. 1512, m. Dec. Partes I. II. cum Hermanni Torrentini et Kemponis Thessaliensis commentariis. 8 foll. s. num. + Fo. 1—XC + 1 fol. s. num. = 99 foll. et 51 foll. s. num., typi Rom., in 4°.

I. Fol. 1^a: Hermanni Torrentini inter gram # maticos nostrae tēpestatis uiri doctissimi cōmētaria # in primā partem doctrinalis Alexandri cū uoca # bulorū interpretatione etc. (14 lineae tituli rubro colore impressae sunt.) Fol. 99^a: Finiunt commentaria Hermanni # Torrentini grammatici # a nobis diligenter # reuisa (sic) #. In fol. 99^b titulus est hic:

II. Commentaria clarissima in secundam # partem doctrinalis Alexandri ab eruditissimo uiro # Kempone Thessalienti Hollandiae # magistro bonarum artium etc. in lucem edita. # Fol. 51^a: Tubingae in aedibus Thomae Anselmi Badensis # Anno M.D.XII. mense decembri # sub illustri principe Vdalri # co Vuirtenbergenli # Sequitur insigne typographi. Fol. 51^b vacat.

Darmstadii, B. M. Duc. (Hofb.); Vindobonae, B. Caes.; Friburgi Brisg., B. Un.; Tubingae, B. Un. — De illustri typographo vide supra nr. 228.

232.

Antwerpiae, Wilh. Vorsterman, a. 1512. Pars I. cum Hermanni Torrentini commentariis. 90 foll. c. num. Pag. ij—Pag. LXXXI et sign. aij—Pij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Titulus huius # Operis Hermanni Torrentini In Alexandrū
vti- # lissima commentaria : ad vnguem tercio ca- # stigata atq; amplificata
per ipm Brūt # enim a librarijs plurimum # deprauata : # ¶ Ad Lectorem #
sequuntur 4 disticha; deinde: ¶ In aedibus Wilhelmi vorsterman Im-
pres- # sus sum ego. # (*Titulus partim rubro colore exaratus est.*) *Fol. 1^b:*
Prohemium #. *Fol. 90^a:* ¶ Impressum Antwerpie Per # me Wilhelmū
vorster # man Anno dñi. M # CCCCXII. # *Fol. 90^b:* ¶ Bartholomei Coloniēsis
viri litteratissimi # in hoc opus hexasticon. §. # deinde: ¶ Hermanni Tor-
rentini ad invidum # (4 disticha).

Moguntiae, B. Ur. — De typographo vide adnot. ad nr. 103.

233.

Norimbergae, Wolfgangus Huber, a. 1512. Partium I. II.
textus cum annotationibus et exemplis. 43 foll. s. num., c. sign.
Aij—Fiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Alexander doctrinale dictus cum # suis annotatiōibus et
exom- # plis in margine positis. # Sequitur icon xylogr.: magister virgam
manu tenens, ante eum 9 discipuli. *Fol. 1^b icon xylogr.:* Christus in
cruce pendens viris sanctis circumdatus; supra inscriptio est: ¶ Iesus.
Celeste Rosariū. *Fol. 2^a:* Prohemium Alexandri #. *Fol. 30^b:* ¶ Finis
prime partis Alexandri. # *Fol. 43^b:* ¶ Finis secunde partis Alexandri. #
¶ Impressum Nurnberge p wolfgangū Huber. # Anno domini Millesimo-
quingētesimoduodecimo (sic) #.

*Oxoniae, B. Bodl. — Wolfgangus Huber filius videtur fuisse Ambrosii
Huber, qui inde ab a. 1498 Norimbergae artem typographicam exercuit.*

233*.

Coloniae, Mart. de Werdena, a. 1512—13. Partes I. II:
cum Hermanni Torrentini et Kemponis Thessaliensis commen-
tariis. 85 foll. c. num., + 7 foll. s. num. = 92 foll. et 60 foll.
s. num., in 4°.

*Cf. Cat. der Bibl. des ehemal. Carthäuser-Klosters Buxheim. Auction
in München am 20. Sept. 1883 (XXX. Carl Förster'sche Kunstauktion,
II. Abth.) no. 2363.*

234.

Daventriae, Theodoricus de Borne, a. 1513. Partes I. II.
cum Hermanni Torrentini et Kemponis Thessaliensis commen-
tariis. 88 foll. c. num. Pag. II—Pag. LXXXI et sign. Aij—Piiij
et 67 foll. s. num., c. sign. Aij—Miiij, typi Goth., in 4°.

I. *Fol. 1^a:* Titulis hui^o opis 2. # Hermanni Torrentini in # Alexan-
drum vtilissima commentaria # ad vnguem iā tertio castigata atq; # per
ipsum amplificata Erant # enim a librarijs pluri # mum depra # uata # etc.;
sequuntur 12 lineae tituli, qui rubro colore impressus est. *Fol. 1^b:* Pro-
hemium #. *Fol. 88^b, col: 4.:* ¶ Finis # ¶ Ex officina li # teraria idustrii #
viri pbatiq; opi # scis Theodori: # ei de Borne An. # Saluator. M. # D. C. XIIJ.
Nono. # Kalen. Apr. #

II. *Fol. 1^a*: Secunda commentariorum # Kemponis Thessaliensis in secundam # doctrinalis Alexandri partem iā re # uisū atq; itoq; emēdata editio # Post cōmentarios sequū # tur carmīa et epigrā # mata eiusdem Kēponis # *Sequitur icon xylogr.: angelus primos homines e paradiso expellens. Fol. 1^b*: Prohemium. # *Fol. 57^b*: ¶ Finis # ¶ Secunda editio cōmentariorum secundo plis # magistri kemponis sinem accipit # *Sequitur carmina quaedam Kemponis. Fol. 67^b*: ¶ Exensum in officina literaria industrij # viri ,phatīq; opificis Theodorici de # Borno cinis Dauētriēsis Nono # Kalen. Iunij Anno a nativū # tate Christi optimi max. # M.D.^oXIIJ #.

Oxoniae, B. Bodl. — Theodoricus de Borne tertius typographus Daventriensis fuit; praecesserant eum Richardus Paffraet et Iacobus de Breda, de quibus vide adnot. ad nr. 25 et 58.

235.

Venetiis, Melchior Scissa, a. 1513, d. VIII. m. Iun. Doctrinalo cum commento [Laudovici de Guaschis]. 84 foll. s. num., c. sign. A₂—L₂, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Doctrinale cum # commento. # *Sequitur icon xylogr.: magister cum 8 discipulis; deinde insigne typographi. Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a*: Prohemium # ¶ Opus Alexandri grāmāticī pro eruditioe puerorū suscipit. (sic) # ¶ Ille liber dividitur in tres libros partiales. In quorū primo Alexander tractat # etc. *Fol. 84^a, l. 3. inf.*: ¶ Impressum Venetijs per Melchiorē Sella. (sic) Anno dñi. 1513. die. 8. Iunij. # Registrum. # a b c d e f g h i k l Omnes quaterni: preter l duernus (sic). *Sequitur insigne typographi. Fol. 84^b vacat.*

Bononiae, B. Ur.

236.

(Londinii), Rich. Pynson, a. 1513. Textus Alexandri cum sententiis et constructionibus. Typi Goth. in 4°.

In fine: ¶ Libro doctrinali Alexandri Richardus Pynson vigilanter correcto sinem felicem: imprimere iubet. Anno dñi M.CCCC.XIIJ.

Cf. Ames Herbert, Typographical Antiquities etc. (London 1785) p. 259. — De typographo vide adnot. ad nr. 189.

237.

Tubingae, Thomas Anselmus Badensis, a. 1514, m. Iul. Partes I. II. cum Hermannī Torrentini et Kemponis Thessaliensis commentariis. 8 foll. s. num. + fo. 1—XO + 1 fol. s. num. = 99 foll., et 51 foll. s. num., typi Rom., in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Hermannī Torrentini inter gram # maticos nostrao tēpētatis viri doctissimi cōmētaria # in primā partē doctrinalis Alexādrī, cū vocabū # lorū interpretatione, etc. (Titulus rubro colore impressus est.) *Fol. 99^a*: Finiunt commentaria Hermannī # Torrentini grāmāticī # a nobis diligenter # revisa (sic) #. *In fol. 99^b titulus est hic:*

II. Commentaria clarissima in secundam # partem doctrinalis Alexandri ab eruditissimo viro # Kempone Thessaliensi Hollandiae, magistro bo # narum

artium etc. in lucem edita. *Fol. 51^a*: Tubingae in aedibus Thomae Anshelmi Badensis # Anno, M.D, XIII, mense Iulio # sub illustri principe Vdalri # eo Wirtembergensi. # *Sequitur insigne typographi. Fol. 51^b vacat.*

Friburgi Brisg., B. Un.; Tubingae, B. Un.; Basileae, B. Un.; Turici Helvet., B. Ur.; Chremissae Monasterii Austr., B. Coen.

238.

Norimbergae, Hieron. Hoeltzel, a. 1514. Partes I.—III. cum Hermanni Torrentini, Kemponis Thessaliensis, Andreae Gutterii Cerasiani commentariis. 91 et 53 foll., typi Goth. (in quibusdam locis typi Rom.), in 4°.

I. *Fol. 1^a*: Doctrinale totius gr̃a # matices artis cōpendiose in unū digestū # iuxta ipsius specierū positive: dyasyntheticæ: p̃fodieq; calculationē: ab # eruditissimis huius sciētie p̃fessoribus diligēter gnareq; elaboratū #. *Sequitur index singularum partium, quae hoc libro continentur; deinde icon xylogr. et subscriptio*: Venundant Nuremberge p̃ Hiero # nymū Holtzel in platea iudeorum #. *Fol. 91^b*: Finiunt Commentaria Hermanni Torrentini in Primam partem Alexandri #.

II. III. *Fol. 1^a vacat. Fol. 1^b*: Commētaria clarissima in Secun # dam partem Doctrinalis Alexandri ab eruditissimo # viro Kempone Thessaliensi etc. in lucem edita. Cui Tercie partis extracta con # nectunt insignis viri Andree Guterij Cerasiani #. *Fol. 42^a, l. 13.*: Expliciuēt cōmentaria in Secundam partem # Fratris Alexandri perlucida: magi # straliter pridie a perdocto # magistro Kempp # ne commen # tata #. *Fol. 42^b*: Profodia ex tertia Alexā # dri doctrinalis parte compendiose notata etc. *Fol. 53^a, l. 7. inf.*: Finiunt extracta Gutterij Tertio partis Alexandri # Totius doctrinalis gr̃maticæ scientie finit cōpendio # fa exaratio. Industria 1 impensa p̃vidi viri Hiero # nymi Hōltzel: calcographice gnari: nup ex p̃ priā officina urbis Nūremberge in Vigi # lia Symonis 1 Iude apostolorū # Anno domini 1514 #. *Fol. 53^b vacat.*

Mathingae, B. Princ.

239.

Coloniae, Martinus de Werdena, a. 1514. Pars II. cum Kemponis Thessaliensis commentariis. 60 foll. s. num., c. sign. Aij—Kiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Sēcunda cōmentariorū Kem # ponis thessaliensis in secundā # doctrinalis Alexandri partem edi # tio. Post cōmentarios sequuntur carmina et epi # grammata eiusdem Kemponis. # *Sequitur icon xylogr. magistrum cum 4 discipulis representans. Fol. 60^a*: Impressum Coloniae per Martinum de wer # dena: inelyte ciuitatis Colonien# ciuem in vi- # eo vulgo dya Burgerstraeß ad domū consula- # rem cōmorantem. Anno, M.CCCC.XIII. Ipso # die beati Urbani pape. #. *Fol. 60^b icon xylogr. insignia urbis Coloniae representans.*

Lenae, B. Un.

240.

Augustae Vindelicorum, sine typogr. nomine, (Io. Schoensperger) a. 1514. Partium I. II. textus cum continuationibus etc. 94 foll. s. num., c. sign., typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Textus ambarum partium Alexandri cū continuationibus. Exemplorum quoq; signis in margine annotatis. Donatus Minor cum verbis Substantiis: anormalis: defectiis: Puerilia super donatum. Dominus que pars. Et regule congruitatis cum Constructionibus. Catho in latein durch Sebastianum Brand geteilt. In fine: Expressa et nouiter elaborata Augusta (sic) urbis Vin delice. Anno virginici par tus MCCCC XIII. Sequitur icon xylogr.: Iesus infans instrumenta passionis gerens.

Oeniponte, B. Un. — De typographo cf. adnot. ad nr. 229.

241.

Parisiis, Iean Herouf, sine anno (c. a. 1514). Doctrinale cum glosa Focaudi Monieri et additionibus Ioannis Bernier. 122 foll. s. num., c. sign. Aij—Uij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Doctrinale alexandri de villa dei cum glosa Focaudi monieri et additionibus magistri Iohannis bernier recentior adiectis vna cū quotationibus i margine appositis vt etia; legentibus primis intuitibus cōtenta pateāt. Impressum Parisi per Iohānē herouf. Sequitur insigne typographi; deinde: Focaudi monieri in magistri Alexandri de villa dei laudes carmen elegiacum. (Carmen sequitur in pagina aversa.) In fine: Doctrinale Alexandri vna cum glosa foaudi monieri atq; nōnullis pluribus in locis superadditionibus per magistrum Iohānem bernier appositis Impressum parissus per Iohānem herouf cōmorantem in vico nouo nostre dñe ad intersigniū facti Nicolay.

Trecis, B. Ur. Not. a Buisson p. 668.

242.

Basileae, Adam Petri de Langendorf, a. 1515, d. III. Kal. Febr. Partes I.—III. cum Hermannii Torrentini, Kemponis Thesaliensis, Andreae Guterii Cerasiani commentariis. Pars I.: 50 foll. s. num. + Fol. I—CXV + 3 foll. s. num. = 168 foll., c. sign. Aa₂—Ee₃ + aa₁—bb₄ + a—p₆. Pars II. III.: 4 foll. s. num. + Fol. I—LXXXIII = 88 foll., c. sign. A—M₆, typi Goth. (in quibusdam locis typi Rom.), in 8°.

Fol. 1^a: Doctrinale totius grammaticae artis compendiose in vnum digestum: iuxta ipsius specierum positivae, dynastheticae, profodicae calculationis: ab eruditissimis huius scientiae pfecto ribus diligentem gnareq; elaboratum. Sequitur index singularum partium, quae toto libro continentur. Deinde: 1515 BASI (sequitur insigne typographi) LEA Tabula omnium praedictorum Alphabetica.

I. *Fol. 37^a:* Hermannii Torrentini inter grammaticos nostrae tempestatis viri doctissimi Commentaria in primam partem doctrina-

Alexandri: etc., ut in no. 226*. *Fol. 167^b:* Finitur Commentaria Hermannii Torrentini grammatici in primam partem Alexandri. *Fol. 168^a index. Fol. 168^b vacat.*

II. III. *Fol. 1^a:* Commentaria clariissima in Secundam partem doctrinalis Alexandri ab eruditissimo viro kempono Thesaliensi etc., ut in no. 226*. *Fol. LXXXIII^a:* Totius doctrinalis grammaticae scientiae finit compendiosa exaratio, Industria & impensa prouidi viri Adae Petri de Langendorff, calcographiae gnari, nuper ex propria officina urbis Basi lea Anno dñi 1515. 3. kal. Februarii. Sequitur index. *Fol. LXXXIII^b vacat.*

Basileae, B. Un.

242*.

Lipsiae, Melchior Lotter, a. 1515. Partium I. II. textus cum glosa interlineali.

Cf. Cat. der Bibl. des ehemal. Carthäuser-Klosters Buchheim etc. Auction in München am 20. Sept. 1893 (XXX. Carl Förster'sche Kunstauktion, II. Abth.) no. 3361.

243.

Coloniae, Martinus de Werdena, a. 1515. Pars I. cum Hermannii Torrentini commentariis. 4 foll. s. num. + Pag. Prima—Pag. LXXXV + 1 fol. s. num. = 90 foll., c. sign. A—Piiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Hermannii Torrentini inter Grammaticos nostrae tempestatis viri litteratissimi cōmentaria pulcherrima in primam partem doctrinalis Alexandri cum accuratissima vocabulorum interpretatione quibusdam mēdosis superuacanis et obscuris versibus vel reiectis vel in veriores et planiores mutatis cōtinentur hic permulta scitu dignissima quo nullis alijs habentur glossematibus. Sunt autē haec commentaria tertio castigata; diligenterq; ab ipso autore recognita. etc. Pag. LXXXV: Impressa Coloniae per Martinum de Werdena: prope domū Confusatus: in vico Burgeni (vel dicitur Burgerstraß) cōmorantem. Anno domini MCCCCXX. *Fol. 90 deest in exemplari.*

Lenae, B. Un.

243*.

Norimbergae, Frid. Peypus, a. 1515. Partium I. II. textus emendatus. 38 foll. s. num., typi Goth., in 4°.

Cf. Cat. der Bibl. des ehemal. Carthäuser-Klosters Buchheim. Auction in München am 20. Sept. 1893 (XXX. Carl Förster'sche Kunstauktion, II. Abth.) no. 3602.

244.

Basileae, Adam Petri de Langendorff, a. 1516, d. XII. Kal. Iun. Partes I.—III. cum Hermannii Torrentini, Kemponis Thesaliensis, Andreae Guterii Cerasiani commentariis. Typi Goth. (in quibusdam locis typi Rom.), in 8°.

Fol. 1^a: Doctrinale totius græcæ matricis compendiose in vnum digestum: iuxta singulas ipsius species: ab eruditissimis huius scientiæ professoribus diligenter elaboratâ denuoq; reuifum. *Sequitur index singularum partium, quæ toto libro continentur. Deinde:* M.D.XVI. *BASI (sequitur insigne typographi) LEA* *¶* Tabula omnium predictorum alphabetica.

I. *Fol. 37^a:* *¶* Hermanni Torren- tini / inter grammaticos nostræ tempestatis viri doctissimi Commentaria: in primam partem doctrinæ Alexandri cum vocabulorū interpretatione: etc., ut in no. 226*. *Fol. 157^b:* Finiunt Commentaria Herman- ni Torrentini grammatici in primam partem Alexandri.

II. III. *Fol. 1^a:* *¶* Cōmentaria clarissima in Secundā partem doctrinalis Alexā dri: ab eruditissimo viro Kempone Thes- salionensi etc. in lucem edita. *¶* Cui tereiq; partis extracta conne- ctuntur insignis Androę Gutterij Cerasiani. *¶ In fine:* *¶* Totius doctrinalis grammaticæ scientiæ finit compendiosa exaratio, Industria & impensa prouidi viri Adæ Petri de Langendorff chalcographiæ gnari, nuper ex propria officina vrbis Basi leae Anno dñi M.D.XVI, 12 Cal' Junij. *Sequitur index.*

Vindobonæ, B. Caes.

245.

Argentinae, Renatus Beck, a. 1516. Partium I. II. textus. 37 foll. s. num., c. sign. aij—giiij, typi Rom. (exceptis titulo, inscriptionibus et glossis marginalibus), in 4°.

Fol. 1^a: Alexandri Galli doctrinale emenda- tum prime et secū de partis. Anno. M.D.XVI. *(Titulus figuris xylogr. marginalis est.) Fol. 1^b:* *¶* Ex libro de ecclesiasticis scriptoribus Ioannis Trittemij Abbatis Spanheim. *Fol. 2^a:* Prefatio *¶* Scribere clericulis paro doctrinale nouellis. *Fol. 37^b:* Excusum Argentinae per Renatum Beck Anno. M.D.XVI.

Giessæ, B. Un.

246.

Londinii, Rich, Pynson, a. 1516. Textus Alexandri cum sententiis et constructionibus, in 4°.

Cf. Panzer VII. p. 212 no. 15. — De typographo vide adnot. ad nr. 189.

247.

Cracoviae, impensis Ioannis Haller, a. 1517, in vigilia purificationis Mariæ. Pars II. cum commentario Ioannis Glogoviensis. 88 foll. s. num., c. sign. a—piij, typi Goth. et Rom., in 4°.

Fol. 1^a: Exercitiū sed'e ptis Alex- andri p magistrū Ioan- nē Glogouiensem in flo- rigera Cracouienſi vniuerſitate bre- uiter in vnā re- collectū, nupq; de- nuo reuifum. et accurata di- ligentia fideliter emen- datū, abiectis ex p- iori exem- plari nonnullis, ſupfluis necel- ſarijs vero additis p- iunioꝝ aptiori inſtitutione *(Titulus, partim rubro colore exaratus, figuris xylogr. marginalis est; infra monogramma est librarii R.)* *Fol. 1^b:* Sintaxis commendatio. Alexandri gallici quē plurimi ordinis minoꝝ etc., ut in no. 181 et 223; l. 5. inf. Impreſſum eſt aut hoc opus

ad impensas optimi humanissimiq; viri ꝛ dñi Ioannis Haller ciuis Cracouiens. viroꝝ doctoꝝ fautoris excellenꝛ ꝛ tiffimi. Anno xpi Iesu saluatoris currente. 1516. Nũc vero ꝓpositum ꝛ in note eiusdẽ saluatoris : eiusq; genitricis Marie virginis dignissime ꝛ Feliciter incipio. ꝛ *Fol. 88^a*: Exercitiũ Secundę partis Alexãdri Galli Cracouię impenꝛ sis spectabilis viri domini Iohannis Haller impresꝛ sum : finitq; feliciter in vigilia Purificati : ꝛ onis Mario virginis illibate. ꝛ Anno dñi. 1517. ꝛ Laus deo gloriofo. ꝛ *Fol. 88^b vacat.*

Cracoviae, B. Un. — De librario vide adnot. ad nr. 184 et 223.

248.

Basileae, Adam Petri de Langendorff, a. 1517, m. Iun. Partes I.—III. cum Hermanni Torrentini, Kemponis Thessaliensis, Andreae Gutterii Cerasiani commentariis. 8 foll. s. num. + *Fol. CXV + 3 foll. s. num. = 126 foll., et 4 foll. s. num. + Fol. LXXXIII = 88 foll.,* typi Goth. (in praefationibus et subscriptionibus typi Rom.), in 8°.

I. *Fol. 1^a*: Hermanni Torrenti-ꝛ ni : inter grammaticos nostrę tempestatis viri ꝛ doctiffimi Cõmentaria : in primã partem doctrinalis ꝛ Alexandri : cum vocabuloꝝ interpretatione : quibuskũ mendosis : superuacaneis : obscuris versibus : vel re ꝛ iectis : vel in veriores : planiores mutatis : etc. *Fol. 1^b*: AD LECTOREM ꝛ. *Fol. 125^b*: Finiunt Commentaria Hermãni ꝛ Torrentini grãmatici in priꝛmam partẽ Alexandri. ꝛ *Fol. 126^a index. Fol. 126^b vacat.*

II. III. *Fol. 1^a*: Commentaria clarissime in Secundam partem doctrinalis ꝛ Alexãdri : ab eruditissimo viro Kempone Thessa : liensi hollandię : pro anhelantibus Syntaxim ꝛ potiffimam grammaticę speciem funditus intelligere : exactissime ꝛ in lucem edita. ꝛ Cui tercię partis extracta connectuntur ꝛ insignis viri Andreę Gutterij ꝛ Cerasiani. ꝛ *Fol. 88^a (c. num. LXXXIII)*: ¶ Totius doctrinalis grammaticę scientię ꝛ finit compendiosa exaratio, Industria & ꝛ impensa prouidi uiri Adã Petri de ꝛ Langendorff, chalcographiæ ꝛ gnari, nuper ex propria ꝛ officina urbis Basileę, Anno dñi ꝛ M.D.XVII. ꝛ Mense Iunio. ꝛ *Sequitur index.*

Bononię, B. Ur.

249.

Parmę, Franc. Ugoletus et Octavianus Saladus, a. 1517, d. XX. m. Nov. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 72 foll. s. num., c. sign. ij—iiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Doctrinalia. D. Magistri Alexandri de villa Dei nuper per Clarifꝛ ꝛ doctif. Grammaticos reꝛ cognita : eũ interpretaꝛ ꝛ tiõibus emẽdatiffi : ꝛ mis. vt cum alijs ꝛ exemplaribus ꝛ collata (sic) liqꝛ ꝛ do conꝛ ꝛ flabit. ꝛ ¶ (Quę omnia rubro colore impressa sunt.) *Fol. 1^b*: M. Demõtiũ Babax : Discipulis suis. S. D. ꝛ *Fol. 72^b*: ¶ Impressum Parmę per Frãciscũ Ugoletũ : ꝛ Octaviã : ꝛ nũ Saladũ affines : ãno dñi. M.D.XVII. die XX. Nouẽ. ꝛ Petrus perlus christi flamen. ꝛ *Sequitur 5 disticha et insigne typographi.*

Bononię, B. Un. — Franciscus Ugoletus filius fuisse videtur Angeli Ugoleti, qui Doctrinale a. 1486 edidit (vide no. 31).

250.

Viennae Austriae, Io. Singrenius, a. 1518. Pars II. cum commentario Ioannis Glogoviensis. 81 foll. s. num., c. sign. aij—tiiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Exeritium secunde partis Alex = andri per magistrum Ioannem Glogovensem in florigera Cra = conienti vniuersitate breuiter in unū recollectum nuperq; denno (sic) reuisum : accurata dili = gentia fideliter emendatum : ab = iectis ex priori exemplari nonnullis (sic) sup = fluis necessariis vero additis pro iuniorum aptiori institutione. (*Titulus figuris xylogr. marginatus est; in imo margine monogramma est typographi.*) *Fol. 1^b* icon xylogr.: S. Stanislaus mortuum ad vitam revocans; deinde sequuntur varii clypei. *Fol. 81^b*: Impressum Viennae Austriae per Ioannem Singrenium: expensis vero Ur = bani Keym bibliopo. Budea. Anno 1518.

Leopoli Austr., B. Nat.

250*.

Norimbergae, Iodocus Gutknecht, a. 1518. Doctrinalis partium I. II. textus cum annotationibus et exemplis. 44 foll. s. num., c. sign. Aij—Fiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Alexander doctrinale dictus cum suis annotationibus : exem = plis in margine positis. Sequitur icon xylogr.: magister virgam manu tenens, ante eum 9 discipuli. *Fol. 1^b* icon xylogr.: Christus in cruce pendens viris sanctis circumdatus; supra inscriptio est: Iesus Celesto Rosariū. *Fol. 2^a*: Prohemium Alexandri. *Fol. 30^b*: Finis primo partis Alexandri. *Fol. 43^b*: Finis secunde partis Alexandri. Impressum Nürnberg (sic) per Iodocum Gutknecht. Anno salutis nostrae M.D.XVIII. Laus doo. *Fol. 44* vacat.

Brunnae, B. Dr. Schöber. — Cf. editio no. 233 descripta.

250**.

Antverpiae, Michael Hillenius Hoochstratanus, a. 1518. Pars I. cum Hermanni Torrentini commentariis et adnotationibus Despanterii. 68 foll. c. num. + 6 foll. s. num. = 74 foll., c. sign., in 4°.

Cf. Cat. der Bibl. des ehemal. Curthäuser-Klosters Buxheim. Auction in München am 20. Sept. 1883 (XXX. Carl Förster'sche Kunstauktion, II. Abth.) no. 2365.

250***.

Daventriae, Albertus Paefraedt, a. 1518. Pars II. cum Kemponis Thessaliensis commentariis. 62 foll. s. num., c. sign. Aij—Miiij, in 4°.

Fol. 1^a: (S)ecunda commentari = orum Kemponis Thessalonis in secū = dam doctrinalis Alexandri partem etc. (ut in num. 227*). Titulum sequitur insigne typographi. (1^a) Rostant Daventrio in = edibus Alberti Paefraedt. . . . *Fol. 62^a*: Executum (sic) Dauentrie in = edibus Alberti Paef = raedt Anno a natali Christiano decio octa = uo sup Millefimū qngen = tesimū.

Daventriae, B. Ur. Cf. Ledebour, Notices bibliographiques des livres imprimés avant 1525 conservés dans la bibl. publ. de Deventer (Deventer 1867) p. 46.

250****.

Rotomagi, Richardus Goupil, impensis Michaelis Angier, a. 1518. Doctrinale cum glosa Focaudi Monieri. 8°.

Cf. L. Delisle, Essai sur l'imprimerie et la librairie à Caen de 1480 à 1550 (Caen. 1891) p. 33 no. 12. [Extrait du Bulletin de la Société des Antiquaires de Normandie, Tome XV.]. Vide etiam adnot. ad nr. 81.

251.

Venetis, Alexander de Bindonis, a. 1519, d. IV. m. Maii. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 66 foll. s. num., c. sign. Aij—H₆, typi Rom. (in textu) et Goth. (in titulo et commentario), in 4°.

Fol. 1^a: Doctrinale cum comento. (sic) Sequitur icon xylogr.: magister cum 8 discipulis. *Fol. 1^b*: icon xylogr. triumphum representans. *Fol. 2^a*: Opus Alexandri grāmatici pro eruditione puerorū. Incipit. Ille liber diuiditur in tres libros partiales. In quorū primo Alexander tractat de ethymo = logia etc. *Fol. 65^b, l. 5. inf.*: Doctrinale Alexandri grāmatici (sic) pro eruditione puerorum feliciter explicat. Venetijs per Alexandrum de Bindonis MCCCCCXIX. die. iij. Maij. Laus summo regi dicatur vocibus oris. Quod iā non cesset merces cōdigna laboris. *Fol. 66^a*: icon xylogr. Iustitium representans; infra monogramma typographi. *Fol. 66^b* vacat. Romae, B. Alex.; Bononiae, B. Un.; Ferrariae, B. Ur.

252.

Parmae, Franc. Ugoletus et Bened. Zabolus, a. 1519, d. XVIII. m. Maii. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 72 foll. s. num., c. sign. aij—iiiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a figuris xylogr. marginatum est; in superiore parte conspicitur icon magistri utraque manu pennam tenentis; deinde sequitur titulus hic: Alexandri Rhotomagi nuper diligēti castigatione Opus excultum cū interpretationibus emen = datissimis quę passim corrupte legeban = tur in pristinū sensum restitutis vt si = cum alijs exēplaribus col = latū fuerit liquido = constabit. *Fol. 1^b*: M. Demetrius Babax: Discipulis suis. S. D. *Fol. 2^a*: Proemium. Opus Alexandri Grāmatici pro Eruditione puerorum Liber Primus Incipit. *Fol. 72^b, l. 4. inf.*: Impressum Parme per Frāciscum Ugoletū : Benedictum Zabo = lum : Anno dñi. M.D.XIX. Die. xviii. Maij.

Romae, B. Cors.

253.

Basileae, Adam Petri de Langendorff, a. 1519, m. Aug. Partes I.—III. cum Hermanni Torrentini, Kemponis Thessaliensis, Andreae Gutterii Cerasiani commentariis. 132 et 88 foll., max. partem c. num., typi Goth. (in quibusdam locis typi Rom.), in 8°.

I. *Fol. 1^a*: Hermāni Torrentini ꝥ inter grammaticos nostrę tempe-
statis viri ꝥ doctissimi Cōmentaria, in primay partē doctrinalis ꝥ Alexandri;
cum vocabuloꝝ interpretatione: ꝥibuscū ꝥ mendosis, superuncaneis ꝥ obseuris
versibus ꝥ vel reiectis ꝥ vel in veriores ꝥ planiores mu ꝥ tātis etc. *Fol. 132^b*:
Finiant Cōmentaria Hermanni ꝥ Torrentini grāmatici in pri ꝥ mā partē
Alexandri ꝥ.

II. III. *Fol. 1^a*: Commentaria clarif ꝥ sima in Secundā partem doc-
trinalis Alexandri ꝥ ab eruditissimo viro Kempone Thessaliensi ꝥ Hol-
landię: etc. in lu ꝥ cem edita. ꝥ Cui tertie partis extra ꝥ eta connectuntur
insignis viri An ꝥ dree Gutterij Cerasiani. ꝥ *Fol. 88^a* (c. num. LXXXiiij):
ꝥ Totius doctrinalis grammaticę sei- ꝥ entię sinit compendiosa exaratio, ꝥ
Industria & impenſa providi ꝥ uiri Adę Petri de Langen- ꝥ dorff, chni-
cographię ꝥ gnari, nuper ex pro ꝥ pria officina urbis ꝥ Basileę, Anno dñi.
M.D. ꝥ XIX. ꝥ Mē ꝥ fe Augu ꝥ flo.

Laueburgi, B. Ur.; Gottingę, B. Un.

254.

Antverpię, Henricus Eckert de Homborgh (*sic?*), a. 1519.
Partes III. IV.

Ex Cat. Univ. Gandavensis. Exemplar editionis ibi non invenitur.

254*.

Daventrię, Albertus Paſraet, a. 1519. Pars I. cum Her-
manni Torrentini commentariis et additionibus Bitteri. 83 foll.
c. num., + 10 foll. s. num. = 93 foll., c. sign. Aij—Qij, in 4°.

Fol. 1^a: (H)ermannii Torrę ꝥ tini viri doctissimi in ꝥ primam ꝥ Alexan-
dri Galli partē etc. (*Titulus figuris xylogr. marginatus est.*) *Fol. 2^b*:
De prima declinatione ꝥ (R)ectis as es a dat declinatio prima ꝥ etc. *In*
fine: ꝥ Dauentrie ex ꝥ officina literato ꝥ ria Alberti pſraet ꝥ raed Anno ſa-
lu ꝥ tis nre M.D. ꝥ XIX. mēſe Janu ꝥ ario. ꝥ ꝥ

Daventrię, B. Ur. Cf. Ledeboer, Notices bibliographiques des livres
imprimés avant 1525 conservés dans la bibl. de Deventer (Deventer 1867) p. 17.

254**.

Sine loco (Daventrię), Albertus Paſraet, s. a. (c. a. 1519).
Textus I. partis correctus et abbreviatus ab Hermanno Torrę-
tino cum textu II. partis. 46 foll. s. num., c. sign. Aij—Jiiij,
typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: (T)extus Prime ꝥ partis doctrinalis Alexādri ꝥ quibuscū in
locis obſcuriori ꝥ bus correct^o et abbreviat^o ab Hermāno ꝥ Torrętino Cū
textu ſe'de partis eiufdeꝝ ꝥ. *Sequitur inſigne typogr.; deinde*: ꝥ Proſtant
in edibus Alberti pſraet. ꝥ (*Titulus figuris xylogr. marginatus est.*)
Fol. 1^b vacat. Fol. 2^a: (S)criboro clericulis paro ꝥ etc. *Fol. 46^a*: Plurima (*sic?*)
numero ſil'ęs ſunt quos ego cerno ꝥ. *Fol. 46^b vacat.*

Daventrię, B. Ur. Cf. Ledeboer l. c. p. 49.

255.

Norimbergae, Hieron. Hoeltzel, a. 1521, d. XXIX. m. Ian. Partium I.—IV. textus cum marginalibus exemplis etc. Fol. sign. Aij—L, typi Goth., in 4°.

Fol. 1 titulum continens conscissum est. Fol. ult.^b: ¶ Omnes partes Alexandri grāmāticī cum margi- # nalibus exemplis i cōtinuationibus etc. Per Hiero # nymū Hōltzel in Nurember # ga Imperiali ciuitate impl # te : feliciter. Anno dñi Mil # lesimo quingentesimo # vicesimo primo. XXIX. # die Mensis Ia # nuarij. # l. 3. inf.: Anno milleno ducenteno quoq; deno # Doctor Alexander venerabilis atq; magister # Doctrinale suum dedit in cōmune legendum. #

Vindobonae, B. Cues.

255*.

Daventriae, Albertus Pafrad, a. 1521, m. Aug. Pars I. cum Hermannī Torrentini commentariis et adnotationibus Despaunterii et Bitteri, ex recensione Despaunterii. Typi Rom. In 4°.

Fol. 1^a: HERRMANNI # TORRENTINI in Alexandri Theopa # gitae gram- maticae Primam par- # tem Commentaria longe casti- # gati # sum, (sic?) cum Annotationibus DESPAUTERII, studiosae # Pubi utilissimis. quibus innexum # est quicquid BITTERVS no- # tatu dignum adiecerat. DES- # PAUTERIVS totum opus # diligentissime perlegit, & # ad unguem casti # gavit. In fine: Dauentriae ex officina literatoria Alberti Pafradi Anno dñi M.D.XXI. Mense Augusto. #

Cf. Krafft et Creelius, Beiträge zur Gesch. d. Humanismus, II. Heft (Elberfeld 1875) p. 39. — Albertus Pafrad filius illustrissimi illius Richardi Pafrad, primi typographi Batavorum, est.

256.

Parmae, Octavianus Saladius, a. 1521, d. X. m. Mart. Doctrinale cum commentario [Ludovici de Guaschis]. 68 foll. s. num., c. sign. aij—fvj, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Alexandri Rhotomagi # nuper diligēti castigatio # ne Opus excultum cū in # terpretatiōibus omenda # tissimis que passim corru # pte legebātur in pristinū # sensum restitutis vt si # cū alijs exēplaribus # collatū fuerit li # quido cōstabit. # Laus ☉ Deo. # (Titulus marginibus xylogr. ornatus est.) Fol. 1^b: 6 icones xylogr. Fol. 2^a: Proemium. # Opus Alexandri Grāmāticī pro Eruditione puerorum. # Liber Primus Incipit. # Fol. 68^a, l. 4. inf.: Impressum Parme per Octa- # uianū Saladium. Anno do- # mini. M.D.XXI. # Die X. Martij. # Fol. 68^b vacat.

Bononiae, B. Ur.

257.

Augustae Vindelicorum, Sylvius Otmar, a. 1521.

Cf. Panzer VI. p. 160 n. 196.

258.

Tusculani Laous Benaci, Alexander de Paganinis, sine anno (c. a. 1521). Doctrinale cum commentario [Ludovici de Guaschis]. 57 foll. s. num., c. sign. aij—giiij, typi Goth. (in commentario formae minimae), in 4°.

Fol. 1^a: DOCTRI # NALE # OPVS ALEXAN # DRI GRAMMA # TICI PRO ERV # DITIONE # PVERO # RVM # *Fol. 1^b:* icon magistri cum discipulis. *Fol. 2^a:* Opus Alexādi grāmatici pro eruditione pueroꝝ. Incipit. # ¶ Ille liber diuiditur in tres libros etc., l. 14.: (S) Cribere clericalis paro doctrinale nouellis. # etc. *Fol. 57^a:* ¶ Doctrinale Alexandri grāmatici pro eruditione puororum feliciter explicit. # FINIS. # Laus summo regi dicatur vocibus oris. # Quod iam non cesset merces condigna laboris. # Tusculani p Alexandrū de Paganinis apud lacū Benacē. # *Fol. 57^b vacat.*

Oxoniae, B. Bodl.; Parisiis, B. Nat. — Alexander de Paganinis, qui a. 1517 Salodii (Longae Salinae), oppidulo Lacus Benaci, conederat, nonnullis annis post Tusculanum pagum eidem lacui adiacentem, in quo loco iam a. 1479 Gabriel Petri Turcisinus artem typogr. exercuerat (vide nr. 9), ad prelum ibi instituendum delegit. Cf. Dictionnaire de géogr. p. 1274.

258*.

Coloniae, Eucharis Cervicornus, a. 1522. Pars I. cum Hermanni Torrentini commentariis. In 4°.

Cf. Cat. der Bibl. des ehemal. Carthäuser-Klosters Buxheim. Auction in München am 20. Sept. 1883 (XXX. Carl Förster'sche Kunstauktion, II. Abth.) no. 2366.

258**.

Parisiis, Iodocus Badius Ascensius, a. 1522, ad Id. Mart. Pars I. cum glosa Ioannis Vaus. 96 foll. s. num., c. sign. aij—mv, typi Rom., in 4°.

Fol. 1^a: IN PRIMAM # Doctrinalis Alexandrini de nominum ac verborū # declinationibus, atq; formationibus partem, Ab Io # doco Badio Ascensio recognitam, Magistri Ioānis # Vaus, natione Scoti & percelebris Abredonenſi # academię grammatici : commentarii ab eodē Ascen # ſio itidem recogniti atq; impreſſi. # *Sequitur trium typographorum operi intentionum icon, quae inscripta est:* prelū ascensianū. *Inferior pars folii conſeſſa est; manu inscripta sunt scilicet agglutinatae haec:* Impr. Paris. 1522. *Fol. 1^b:* Iodocus Badius Ascensius, studiosis Abredonē # ſis Academiae philosophis salutem. # *Fol. 2^a:* Ioannes # Vaus artium bonarum professor, studiosis Abredonen # ſiū gymnasi nup. feliciter instituti, scholasticis Salutē t; *subser. fol. 2^b:* Ex inelyta Parrhi # horum Luceia Salutiferi partus anno. XXij. supra mille q; ſinum & quingentesimum mense Februario. # *Fol. 95^a:* Sub prelo Ascensiano Ad Idus Martias M.D.XXII. *Fol. 95^b:* Robertus Grae Abredonenſis, studiosae iuuentuti # inibi commemoranti Salutem. # *subser. fol. 96^a:* Valete. Idib^o Februm # vij Parrhiſis ex collegio bonae curiae. Anno 1522. # *Fol. 96^b vacat.*

Aberdonae, B. Ur. Descriptionem benigne ad me misit rer. vir Archibaldus R. S. Kennedy, professor universitatis Aberdonensis.

258***.

Parisiis, Iodocus Badius Ascensius, a. 1524. Pars III. cum expositione Ascensiana. 2 foll. s. num. + Fo. CX = 112 foll. c. sign. AAij—OOv, typi Rom., in 4°.

Fol. 1^a: TERTIA PARS # Doctrinalis Alexandrini, in qua hęc infunt Capita. # De Arte Verificatoria Totius operis. # De Profodiis seu accentibus. # De Figuris pænitus repositis. # De Orthographia superaddetur. # *Sequitur icon trium typographorum cum inscriptione:* Prelum # Ascensianū. *Deinde:* ¶ Venundatur Badio cum gratia & pri # uilegio quibus partes reliquę. # *Fol. 1^b:* IODOCVS BA # dius Ascensius D. Ludouico Laffereo Rogalis Nauarro # rum apud Parrhiſis collegii Profuori prudentissimo & eccleſię Dini Benedicti apud coſdem Paſtori & anima # rum curatori vigilantissimo. S. D.; *subser. Vale. Ad Ca # lendas Maias. M.D.XXIII. # Fo. CX^a:* ¶ FINIS. # ¶ In typographia Ascensiana poſtridie natalis diui Baptiſtę Anno # M.D.XXIII. Cum gratia & priuilegio in cęteris conceſſis #. *Fo. CX^b vacat.*

Aberdonae, B. Un. Descriptionem ad me misit vir rev. Archibaldus R. S. Kennedy, professor univ. Aberdonensis.

259.

Lipsiae, sine typographi nomine, a. 1525. Partes I.—IV. cum glosa notabili. 124 et 106 et 34 foll. c. num. I—CXX et I—CV et I—XXXII, c. sign. A—T et Aa—Qq et A—F, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: Prima pars doctrina # lis Alexandri cum ſen # tentijs notabilibus et vocabulorū lu # cida expositione. nonnulliq; annexis ar # gu # mentis cum eorundem replicis etc. Preterea omniū vocabulorum In # dicem. quę in prima parte continen # tur. theutonice et polonice expo # ſita ſecundum ordinem alpha # beti antea nūq; impreſſum. # Impreſſum Lyptzk. # *Fol. 1^b:* Prohemium. # Tanquā parulis vt lac potā dedi vobis : inq't Paul^o prima Corinth. iij. # *Fol. 5^a (c. num. j.):* Prohemium. # Pro cui^o inſitio talis mouet ſcēps q̄ſtio # etc. *Fol. 124^b (c. num. CXX^b):* ¶ Expositio textus : exemplorū prime partis Alexādi : equo # corū etc., l. 2. inf.: Explicit # feliciter. #

II. *Fol. 1^a:* Gloſa notabilis ſecum # de partis Alexandri cū interlinialibus # expositionibus textus cuiuſdē in planiſſi # mis ſententijs ſubiunctis perpulchre ordinatis queſtionibus atq; # argumentis etc. *Fol. 1^b:* Gloſa notabilis. # Quam pulcra tabernacula tua # etc. *Fol. 2^a (c. num. j)—fol. 106^a (c. num. CV) textus et commentarius. Fol. 106^b vacat.*

III. IV. *Fol. 1^a:* Tertia et Quarta par # tes doctrinalis magiſtri Alexādi cum # commento valde vtili textus dante in # telligentiam ſummariam. Quarum ter # tia docet de quātitate ſyllabarū. Quar # ta vero de accentuatione cū nouis qui # buſdam ſententiarum additionibus. # *Fol. 1^b:* Prohemium. # Meliora ſunt vbera tua vino fragratia etc. *Fol. 34^a:* Impreſ-

fum Lipſie Anno ꝑ Domini Milleſimo ꝑ quingentefimo ꝑ vigefimo ꝑ quinto. ꝑ
Fol. 34° vacat.

Cracoviae, B. Un. — Qui in titulo indicatur index vocabulorum
teutonice et polonice expoſitorum in hoc exemplari deſideratur.

260.

Parisiis, Iodocus Badius Aſcenſius, (nota anni caret exem-
plar in fine mutilum; c. a. 1526). Pars III. cum expoſitione
Aſcenſiana. Typi Rom. In 4°.

Fol. 1^a: TERTIA PARS ꝑ Doctrinalis Alexādrini, ꝑ qua hæc infunt
Capita. ꝑ De Arte Verſificatoria Totius operis. Cap. X. ꝑ De Profodiis ſeu
accentibus. Cap. XI. ꝑ De Orthographia cū caeteris omnibus diligen- ꝑ tius
repoſita. ꝑ Sequitur inſigne typographi cum inſcriptione: Prelum ꝑ Aſcen-
ſianū. et ſubſcriptione: ¶ Venūdatur Badio cū gratia & priuilegio. ꝑ
Fol. 1^b: ꝑ IODOCVS BA ꝑ dius Aſcenſius D. Ludouico Laſſereo etc., ſubſcr.:
Ad Calendas ꝑ Decemb. M.D.XXVI. ꝑ Finis deest.

Parisiis, B. S. Genov.

261.

Venetis, Auguſtinus de Bendonis, a. 1528. Doctrinale cum
commento [Ludouici de Guaschis]. 80 fol. s. num., c. ſign.
Aij—Kiiij, typi Goth. (in titulo et textu) et Rom. (in commen-
tario et ſubſcriptione), in 4°.

Fol. 1^a: Doctrinale cum cōmento. ꝑ Nouiter impreſſum. ꝑ Sequitur
icon xylogr. magiſtrum cum 8 diſcipulis repræſentans. Fol. 1^b: inſignia
Hieronymi Venerii exemplari agglutinata. Fol. 2^a: ¶ Opus Alexandri
Grammatici pro Eruditione puerorum ꝑ Liber Primus Incipit. ꝑ Ille liber
diuidit in tres libros partiales. In quon primo Alexander tractat de ety-
molo ꝑ gia etc. Fol. 80^b: Alexandri Grāmatici pro Eruditione Puerorum
Doctrinale ſolli ꝑ ceter explicit. Venetiis impreſſum per Auguſtinum de
Bendo ꝑ nis. Anno Domini M.D.XXVIij. Menſis Ianuarii. ꝑ

Venetis, B. Nat.

262.

Brixiae, Ludouicus Britannicus, a. 1538. Doctrinale cum
commento [Ludouici de Guaschis]. 48 fol. s. num., c. ſign.
Aij—Fiiij, typi Goth. (in tituli pagina aversa typi Rom.), in 4°.

Fol. 1^a: ALEXANDRI ꝑ GRAMMATICI OPVS ꝑ una cum facili
Interprete plu ꝑ rinis erroribus expurgatum ꝑ ſacris litterarum ꝑ initiandi
adole ꝑ ſcentes eme ꝑ re, ꝑ quid moramini ꝑ BRIXIAE. ꝑ Apud Ludouicum
Britannicum. ꝑ ANNO ꝑ M.D.XXXVIII. ꝑ Fol. 1^b: Bartholomæus Maſchera
Brix. Georgio Sereno Carrarienſi ꝑ etc., ſubſcr.: Vale. Brixio Id. Auguſti
M.DXXIX. Fol. 2^a: Opus Alexandri grammatici pro eruditione puerorum
incipit. ꝑ Ille liber diuiditur in tres libros partiales etc. Fol. 48^a: FINIS ꝑ
BRIXIAE ꝑ Apud Ludouicum Britannicum. ꝑ ANNO M.D.XXXVIII. ꝑ
Fol. 48^b vacat.

Veronae, B. Ur. — Ludouicus Britannicus filius aut nepos fuiſſe
videtur Iacobi Britannici, qui a. 1500 Doctrinale edidit (vide nr. 152).

262*.

Parisiis, Simon Colinaeus, a. 1542. Doctrinalis cap. X. de quantitate syllabarum correctione adhibita et adnotationibus adiectis ab Huberto Susannaeo. In 8°.

Fol. 1^a: Quantitates Alexandri Galli vulgo de Villa-Dei correctione adhibita ab Huberto Susannaeo, locupletatae, adiectis utilissimis annotationibus minimeque vulgaribus. *In fine:* Parisiis apud Simonem Colinaeum 1542.

Parisiis B. Nat.; Aberdonae, B. Un. Cf. Thurot, de Alex. de Villa-Dei Doctrinali p. 63; Notices et extraits p. 495.

263.

Brixiae, Ludovicus Britannicus, a. 1547. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 46 foll. s. num., c. sign. A₂—F₄, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: DOCTRINALE # ALEXANDRI # GRAMMATICI, # vna cum facili Interprete, nouissime # suo candori atq; integritate # ti reſtitutum. # OPVS # Adoleſcentibus, literis initiandis, # apprime conducibile. # BRIXIAE # Apud Ludouicum Britannicum. ANNO # 1547. (*Titulus figuris xylogr. marginatus eſt.*) *Fol. 1^b:* Opus Alexandri grammatici pro eruditione puerorum incipit. # *Fol. 46^b:* FINIS. # BRIXIAE APVD LVDOVICVM BRITANNICVM. # 1547. #

Veronae, B. Ur.

264.

Brixiae, Ludovicus Britannicus, a. 1550. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 48 foll. s. num., c. sign. Aij—Fiiij, typi Goth., in 4°.

Fol. 1^a: DOCTRINALE # ALEXANDRI # GRAMMATICI, # VNA CVM FELICI INTER # prete, nouissime ſuo candori atq; integritati reſtitutum. # OPVS # Adoleſcentibus literis initiandis. # apprime conducibile. # BRIXIAE. # Apud Ludouicum Britannicum. # Anno M.D.L. # *Fol. 1^b:* Opus Alexandri (*sic*) grām̃matici (*sic*) pro eruditione puerorum incipit. # *Fol. 48^b:* Brixiae apud Ludouicum Britannicum. Anno M.D.L. #

Veronae, B. Ur.

265.

Brixiae, Iacobus Britannicus, a. 1568. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 48 foll. s. num., c. sign. Aij—Fiiij, typi Goth. (in textu) et Rom. (in titulo et comment.), in 4°.

Fol. 1^a: DOCTRINALE # ALEXANDRI # GRAMMATICI, # VNA CVM FELICI # INTERPRETE NOVISSIME # SVO CANDORI ATQVE # INTEGRITATI RESTI- # TVTVM. OPVS # Adoleſcentibus literis initiandis # apprime conducibile # BRIXIAE # Apud Iacobum Britannicum. # M.D.LXViiij. # (*Tituli margines figuris xylogr. ornati ſunt.*) *Fol. 1^b:* Opus Alexandri

grāmatici pro eruditione puerorum incipit. # Ille liber diuiditur in tres libros partiales etc. *Fol. 48^b, l. 2. inf.*: Finis. # Laus omnipotenti deo. # *Einsidlae, B. Coen.*

266.

Brixiae, Iacobus Britannicus, a. 1572. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 48 foll. s. num. c. sign. Aij—Fiiij, typi Goth. (in textu) et Rom. (in titulo et comment.), in 4°.

Fol. 1^a: DOCTRINALE # ALEXANDRI # GRAMMATICI. # VNA CVM FELICI # INTERPRETE NOVISSIME # SVO CANDORI, ATQVE INTEGRITATI # RESTITVTVM # OPVS, # Adolescentibus literis initiandis, # apprimè conducibile. # BRIXIAE. # Apud Iacobum Britannicum. # M.D.LXXij. # (*Titulus figuris xylogr. marginatus est.*) *Fol. 1^b*: Opus Alexandri grammatici pro eruditione puerorum incipit. # Ille liber diuiditur in tres libros partiales. etc. *Fol. 48^b, l. 2. inf.*: Finis. # Laus Omnipotenti Deo. #

Romae, B. Cors.; Veronae, B. Ur.

267.

Brixiae, Polycretus Turlinus, a. 1588. Doctrinale cum commento [Ludovici de Guaschis]. 48 foll. s. num., c. sign. Aij—Fiiij, typi Goth. (in textu) et Rom. (in titulo et comment.), in 4°.

Fol. 1^a: DOCTRINALE # ALEXANDRI # GRAMMATICI. # VNA CVM FELICI # interprete nouissimo. (*sic*) # Candori, atq; integritati restitutum opus. # Adolescentibus literis initiandis, apprimè # conducibile. # BRIXIAE, # Apud Polycretum Turlinum. # (*Tituli margines figuris xylogr. ornati sunt.*) *Fol. 1^b*: Opus Alexandri grammatici pro eruditione puerorum incipit. # etc. *Fol. 48^b*: FINIS. # BRIXIAE, Apud Polycretum Turlinum. M.D.LXXXVij. cum consensu Superiorum. #

Veronae, B. Ur.